

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs

Bestuursverslag 2019-2020

Betreft boekjaar 01-01-2020 tot en met 31-12-2020

Doreen Kersemakers

VASTGESTELD DOOR HET
BESTUUR OP 19 APRIL 2021

PASSEND
PRIMAIR ONDERWIJS
MAASTRICHT EN HEUVELLAND

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1 Richtinggevende keuze en ondersteuningsplan	4
1.1. <i>Richtinggevende keuzes van het samenwerkingsverband</i>	4
1.2. <i>Het ondersteuningsplan en de lerende aanpak</i>	4
1.3. <i>Beleidsmatige verbindingen</i>	5
Hoofdstuk 2 Missie en visie van het samenwerkingsverband	6
2.1. <i>Missie</i>	6
2.2. <i>Visie</i>	6
2.3. <i>Strategie</i>	6
2.4. <i>Doelstellingen en resultaten</i>	6
Hoofdstuk 3 De organisatie van het samenwerkingsverband	7
3.1. <i>Rechtsvorm</i>	7
3.2. <i>Besturingsfilosofie</i>	7
3.3. <i>Besturingsmodel</i>	7
3.4. <i>Good Governance</i>	9
3.5. <i>Ondersteuningsplanraad</i>	10
Hoofdstuk 4 Verantwoording: Richting, Ruimte, Resultaat en Rekenschap	11
4.1. <i>Doelstellingen</i>	11
4.2. <i>Verantwoordelijk zijn en rol nemen</i>	11
4.3. <i>Verknoopte governance (A3)</i>	11
4.4. <i>PDCA-cyclus op alle niveaus</i>	12
4.5. <i>PDCA-cyclus in werking</i>	13
Hoofdstuk 5 Ontplooid activiteiten en resultaten per doelstelling	17
<i>Doelstelling 1: Een dekkend aanbod; voor alle leerlingen een passende plek; integrale aanpak en zo inclusief mogelijk</i> ... 17	
<i>Doelstelling 2: Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau</i>	30
<i>Doelstelling 3: Adequate toegang tot extra ondersteuning</i>	38
<i>Doelstelling 4: Extra ondersteuning; ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau</i>	43
<i>Doelstelling 5: Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces</i>	49
Hoofdstuk 6 Personeel en Financiën	53
6.1. <i>Personeel</i>	53
6.2. <i>Financiën</i>	53
6.3. <i>Continuïteitsparagraaf</i>	58
6.4. <i>Risico 's</i>	62
6.5. <i>Rapportage toezichhoudend orgaan</i>	65
Hoofdstuk 7 Klachten en Beroep	66
Hoofdstuk 8 Tot slot: stuurmanskunst	66

Voorwoord

Voor u ligt het bestuursverslag 2019-2020 van het samenwerkingsverband passend onderwijs. Het bestuursverslag en de jaarrekening vormen samen het jaarverslag van het samenwerkingsverband. Schoolbesturen hebben de zorgplicht, de middelen en de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van passend onderwijs. Om dit te realiseren werken zij samen in een samenwerkingsverband passend onderwijs.

Voor dit jaarverslag is het ondersteuningsplan 2019-2023 uitgangspunt. Het ondersteuningsplan beschrijft voor alle beleidsdoelstellingen de beoogde resultaten, welke indicatoren gebruikt worden om die resultaten zichtbaar te maken en welke instrumenten worden ingezet om de benodigde gegevens te ontsluiten. Met dit jaarverslag wordt inzicht gegeven in de ontplooiende activiteiten van schoolbesturen en samenwerkingsverband en - voor zover in deze fase van ontwikkeling mogelijk langs de lijn van - outputindicatoren. Dit jaarverslag dient als kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording over de inzet en resultaten in 2019-2020 van en aan participerende schoolbesturen en scholen, ministerie en andere betrokkenen bij het onderwijs in onze regio. De financiële verantwoording vindt plaats in de jaarrekening 2020.

De verantwoording in dit jaarverslag vindt plaats aan de hand van het 4R-model (richting, ruimte, resultaat en rekenschap). De **R**ichting is vastgesteld in het ondersteuningsplan 2019-2023. **R**esultaten zijn het gevolg van de **R**uimte die schoolbesturen en scholen nemen en krijgen om hun handelwijze in te zetten om de doelen van de gekozen **R**ichting te realiseren. Samenwerkingsverband, schoolbesturen en scholen geven **R**ekenschap, zowel in de betekenis van “zich rekenschap geven van” (luisteren en laten beïnvloeden) als in de betekenis van rekenschap afleggen (zich verantwoorden). Het geheel is weergegeven op een compact A3 (verknoopte governance) en staat op de website www.passendonderwijszuid.nl. In de doorontwikkeling van de verantwoording hebben schoolbesturen een eerste ervaring opgedaan met het invullen van ‘Schoolbesturen aan Zet’.

In hoofdstuk 1 en 2 wordt de gekozen richting (keuzes, missie en visie) beschreven. Hoofdstuk 3 geeft de organisatie van het Samenwerkingsverband weer. In hoofdstuk 4 wordt de wijze beschreven waarop de verantwoording plaatsvindt. In hoofdstuk 5 staan de ontplooiende activiteiten en resultaten per doelstelling. Hoofdstuk 6 is gewijd aan personeel en financiën. Hoofdstuk 7 handelt over klachten en bezwaar. Het bestuursverslag wordt afgerond met een slotwoord.

Het Bestuur van het SWV Passend Primair Onderwijs Maastricht-Heuvelland

Hoofdstuk 1 Richtinggevende keuze en ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan 2019-2023 geeft de wijze aan waarop het samenwerkingsverband de organisatie en financiering van passend onderwijs vorm geeft, welke ambities het samenwerkingsverband heeft en naar welke doelen wordt gestreefd. De inhoud van het ondersteuningsplan is leidend voor het samenwerkingsverband en de bij het samenwerkingsverband aangesloten besturen en scholen. Het ondersteuningsplan is in nauwe samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden Westelijke Mijnstreek, Maastricht – Heuvelland en Parkstad opgesteld omdat door de deelnemende schoolbesturen de meerwaarde werd onderschreven om voor de regio Zuid-Limburg samenwerking en verbinding met elkaar te zoeken en de verdieping – in het belang van ouders en leerlingen – te vinden. Dit heeft geresulteerd in een intensieve en op elkaar afgestemde samenwerking in deze relatief kleine regio.

Alle scholen voor primair onderwijs uit een regio maken deel uit van het samenwerkingsverband (behoudens scholen voor cluster 1 en 2). De regiogrens van de samenwerkingsverbanden is via een ministeriële regeling vastgesteld en loopt gelijk met de grenzen van een aantal gemeenten:

- Westelijke Mijnstreek: Beek, Schinnen*, Sittard-Geleen en Stein.
- Maastricht- Heuvelland: Eijsden-Margraten, Gulpen-Witttem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
- Parkstad: Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth*, Onderbanken*, Simpelveld en Voerendaal.

* Deze gemeenten vormen vanaf 1-1-2019 de fusiegemeente Beekdaelen. Voor bovengemeentelijke regelingen (zoals bv Leerplicht) valt Beekdaelen vanaf 1-1-2021 onder Parkstad.

1.1. Richtinggevende keuzes van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband heeft een grote mate van beleidsvrijheid om - binnen de wettelijke context - het onderwijs aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in te richten. Het ondersteuningsplan beschrijft de wijze waarop een passend onderwijsaanbod, een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen vorm krijgt.

De participerende besturen in het samenwerkingsverband kiezen voor optimale inhoudelijke - en de daarmee samenhangende financiële - autonomie. In de missie en visie wordt dit verder uitgewerkt. Deze principiële keuze is onderlegger voor de inhoud van het ondersteuningsplan en de vormgeving van het samenwerkingsverband; inherent aan deze richtinggevende keuze is het scholenmodel de financieringssystematiek.

Het samenwerkingsverband vormt samen met de schoolbesturen en scholen een netwerkorganisatie. Het samenwerkingsverband is een organisatie die bestaat uit niet-hiërarchisch verbonden netwerkpartners, die een eigen relatie hebben met de scholen en de maatschappelijke omgeving. In deze netwerkorganisatie wordt een goede balans gezocht tussen zelfstandigheid en gemeenschappelijk belang. Een balans die op veel manieren tot uiting komt: vrijheid in gebondenheid, autonomie en gezamenlijke kracht, eigen (resultaat) verantwoordelijkheid met gezamenlijke sturing op collectieve resultaatsverantwoordelijkheid. De deelnemende besturen in deze netwerkorganisatie hebben een gezamenlijk doel: enerzijds doorontwikkeling, verankering en uitvoering van gemaakte afspraken door teams, scholen en schoolbesturen en anderzijds doorontwikkeling van de integrale aanpak tussen onderwijs en gemeenten om de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren.

Kenmerkend voor deze organisatievorm: een duidelijk gezamenlijk doel, niet-hiërarchische relatie tussen de netwerkpartners, een extern gerichte blik op onderwijsveld en maatschappelijke omgeving en waardering van eigen initiatief en zelforganisatie.

1.2. Het ondersteuningsplan en de lerende aanpak

In deze planperiode (2019-2023) wordt toegewerkt naar volledig zelfbeheer van schoolbesturen en scholen met ingang van de volgende planperiode. Als denklijn en afspraken goed ingebed zijn in de werkwijze van schoolbesturen en scholen kunnen de werkzaamheden van het samenwerkingsverband - fasegewijze - verschoven en overgedragen worden.

De conclusie kan getrokken worden dat er een breed gedragen overtuiging is dat inclusie goed is voor kinderen! School is bij uitstek een oefenplaats voor sociale interactie en vaardigheden; een leerschool voor het leven. Het is wenselijk dat alle

kinderen (met en zonder een beperking, leer- en/of gedragsprobleem) samen naar dezelfde opvang/school gaan, bij elkaar in de groep/klas zitten, van elkaar leren, samen werken aan een optimale en excellente leerervaring op cognitief en sociaal terrein.

Onderwijs bereidt voor op een volwassenheid waarin plaats is voor persoonlijk presteren, samenwerken, respect, invoelend vermogen, tolerantie, eerlijkheid en verantwoordelijkheid. Inclusie is geen kanteling van onderwijs en gemeenten alleen. Dit is een maatschappelijke kanteling. Het leidmotief van inclusie is niet dat het goedkoper is, maar dat er een betere (participatie)samenleving ontstaat, met kinderen en gezinnen die beter toegerust zijn om hun leven te leiden, in een ideale samenleving waarin mensen elkaar helpen. Wat niet onderschat mag worden is dat inclusie telkens maatwerk is voor kind, ouders, leerkracht en school waarbij gestandaardiseerde procedures onvoldoende antwoord geven op het inclusievraagstuk. Aan het werkveld wordt gevraagd steeds te handelen conform de inclusie-denklijn; de oude vertrouwde vinklijsten en criteria als houvast loslatend. Daarvoor in de plaats komen kaders met een variëteit aan handelingsmogelijkheden om maatwerk te bieden in verbinding en afstemming met netwerkpartners. Dat vergt professionaliteit, creativiteit en lef van alle betrokkenen rondom het kind. Het motto van dit ondersteuningsplan is dan ook “zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats” als richtinggever voor beleid, uitvoeren en (dagelijks) handelen.

Het samenwerkingsverband is in ontwikkeling en heeft tijd nodig om de ontwikkelingen, zoals opgenomen in het ondersteuningsplan, om te zetten in beleid en praktijk. Parallel aan de transitie passend onderwijs loopt de transitie en transformatie in de jeugdhulp, die aanzienlijke invloed heeft op de vormgeving van de samenwerking tussen onderwijs en de gemeenten. Deze combinatie van transities is te complex om te werken met “in beton gegoten” plannen voor vier jaar. Daarom is gekozen voor een dynamisch (floating) ondersteuningsplan dat door middel van een vademecum in de planperiode wordt geoptimaliseerd.

1.3. Beleidsmatige verbindingen

Beleidsagenda passend onderwijs en jeugdhulp Zuid-Limburg

Op weg naar een inclusieve samenleving met inclusiever onderwijs, gericht op preventie, thuisnabij vormgegeven in krachtige, energieke voorscholen en scholen (kindcentra) met voldoende ondersteuning vanuit jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk, via intensieve interprofessionele samenwerking: vindplaats wordt onze gezamenlijke werkplaats.

Bestuurs- en schoolplan

Gelieerd aan de keuze voor zo maximaal mogelijke inhoudelijke en financiële autonomie en de daarop gebaseerde verdeling van taken-verantwoordelijkheden-bevoegdheden, is de wijze van uitvoering voorbehouden aan schoolbesturen (het “hoe”).

Het ondersteuningsplan geldt als basisdocument voor de ondersteuningsstructuur van alle participerende besturen en scholen. Zij verwijzen in bestuursplan, schoolplan en schoolgids naar dit document en baseren het ondersteuningsbeleid van bestuur en school op de uitgangspunten van het ondersteuningsplan. Iedere school legt de operationele uitvoering van het ondersteuningsbeleid vast in het schoolondersteuningsprofiel. De gezamenlijke schoolondersteuningsprofielen van alle scholen binnen het samenwerkingsverband vormen de basis voor de beschrijving van het dekkend netwerk. In de jaarlijkse verantwoording leggen schoolbesturen tenslotte verantwoording af over uitvoering op basis van dit ondersteuningsplan.

Jeugdplan gemeenten

De gehele jeugdhulp valt onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Deze transitie gaat samen met een inhoudelijke vernieuwing, de transformatie. In het Jeugdplan wordt beschreven hoe gemeenten de transitie en transformatie in de jeugdzorg vormgeven.

Gemeenten, samenwerkingsverbanden PO en VO en schoolbesturen maken afspraken over de afstemming tussen het gemeentelijke jeugdbeleid en de uitvoering van passend onderwijs voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben.

Activiteitenplan en jaarverslag

Per schooljaar wordt een samenwerkingsplan opgesteld voor schoolbesturen (Schoolbesturen aan Zet) en een werkplan voor de samenwerkingsverbanden (Samenwerkingsverbanden aan Zet). Hierin wordt aangegeven welke onderdelen van het ondersteuningsplan gefaseerd verder worden uitgewerkt en uitgerold. In dit bestuursverslag van het samenwerkingsverband legt het samenwerkingsverband tenslotte verantwoording af over het door haar gevoerde, en in het ondersteuningsplan beschreven, beleid. Het werkplan 2019-2020 en de evaluatie hiervan, alsmede het werkplan 2020-2021 staan op de website (www.passendonderwijszuid.nl).

2.1. Missie

Schoolbesturen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs hebben de opdracht om voor alle leerlingen passend onderwijs te organiseren en hebben daartoe de volgende missie geformuleerd:

“zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats”

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. Schoolbesturen en scholen geven vorm aan passend onderwijs in het ondersteuningscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats zo inclusief en thuisnabij mogelijk in samenwerking tussen onderwijs en gemeenten door de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren binnen de beschikbare middelen. Hiertoe werken schoolbesturen samen in het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband is faciliterend bij het vormgeven van deze collectieve verantwoordelijkheid.

2.2. Visie

De visie beschrijft wat het samenwerkingsverband wil bereiken. Op basis van onderstaande visie worden de beelden geschetst die het samenwerkingsverband heeft over wat bereikt moet worden in de planperiode. Deze planperiode zal gebruikt worden om langs de geschetste denklijnen beleid te ontwikkelen om gefaseerd van “oud naar nieuw” te komen.

- Integrale aanpak onderwijs en gemeenten om de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren
- Zo inclusief mogelijk (Regulier als het kan, speciaal als het moet/thuisnabij)
- Focus op gezond en veilig opgroeien, talentontwikkeling en naar vermogen participeren in de samenleving
- Pedagogisch partnerschap en co-creatie met ouders
- Midden in de maatschappij
- Eigenaarschap in alle lagen
- Vakmanschap en meesterschap
- Ontwikkelings-, plan- en handelingsgericht werken op alle niveaus

2.3. Strategie

De strategie beschrijft hoe het samenwerkingsverband de missie en visie wil bereiken. Onderstaand is de strategie beschreven die voor alle doelstellingen gevolgd wordt. In de volgende paragraaf worden specifieke strategieën van het onderwijsveld en de ketenpartners benoemd, die nodig zijn om de specifieke doelstelling te kunnen realiseren.

Algemene strategie:

- Krachtenbundeling: één aanpak voor drie regio's in Zuid Limburg
- Inhoudelijke autonomie voor schoolbesturen en scholen met de daarbij behorende financiering vanuit het beleidsrijke scholenmodel, met besturen als eenheid van verrekening
- De afspraken in het Samenwerkingsverband bestaan uit een directieve lijn (verplichtende kaderafspraken) en een facultatieve lijn (verkozen kaderafspraken). Ook voor de facultatieve lijn geldt: afspraak = afspraak.
- In samenwerking en verbinding (scholen, schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, gemeenten, voorschoolse voorzieningen, voortgezet onderwijs en ketenpartners): vindplaats als werkplaats.

2.4. Doelstellingen en resultaten

Om de missie en visie te kunnen realiseren heeft het samenwerkingsverband vijf doelstellingen geformuleerd:

1. Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek; integrale aanpak en zo inclusief mogelijk.
2. Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau
3. Adequate toegang tot extra ondersteuning
4. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau
5. Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces

Hoofdstuk 3 De organisatie van het samenwerkingsverband

3.1. Rechtsvorm

Het samenwerkingsverband is georganiseerd in een stichting. In de statuten is de bestuurlijke inrichting vastgelegd.

3.2. Besturingsfilosofie

De besturingsfilosofie is de visie op de wijze waarop de organisatie van het samenwerkingsverband en de schoolbesturen wensen samen te werken; de gezamenlijke waarden en normen. Het besturingsmodel is de wijze waarop de filosofie vertaald wordt in zowel de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden als in de werkwijze (onderlinge relaties). Het besturingsmodel is vastgelegd in de statuten. De besturingsfilosofie en het besturingsmodel hebben een directe relatie met de missie, visie en strategie (hoofdstuk 2). De besturingsfilosofie en het besturingsmodel zijn een uitwerking van de geformuleerde visie en zij moeten ertoe bijdragen dat de gestelde doelen ook daadwerkelijk en efficiënt bereikt kunnen worden.

De besturingsfilosofie van het samenwerkingsverband wordt gekenmerkt door het motto: "zo inclusief mogelijk". Dit motto krijgt verder invulling door onderstaande uitgangspunten:

- Solidariteit
- Subsidiariteit
- Transparantie in procedures
- Lean en mean
- Stokje blijven vasthouden (warme overdracht) op alle niveau 's

3.3. Besturingsmodel

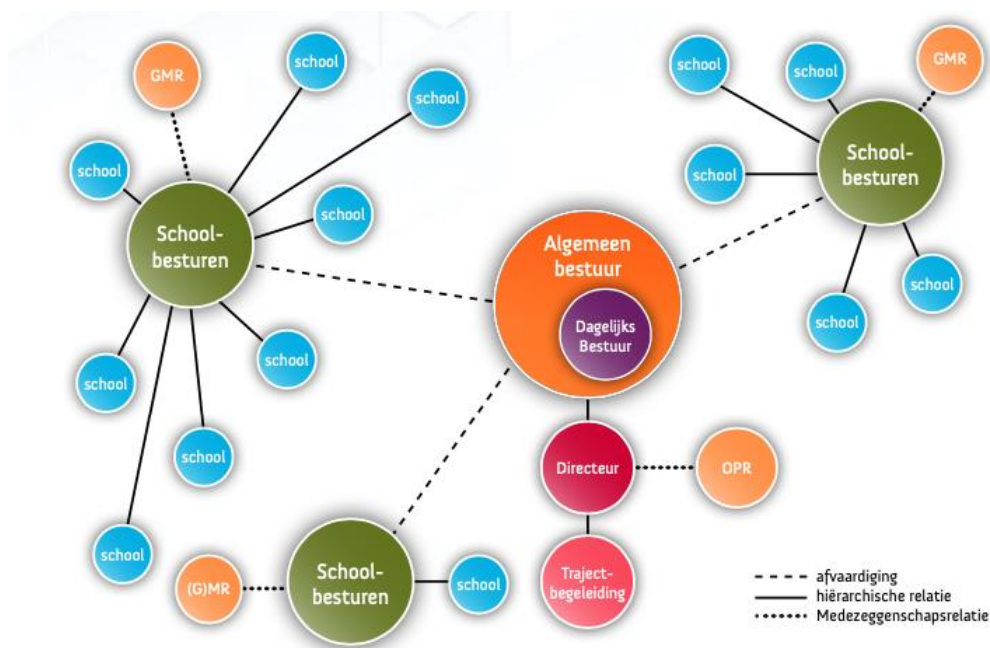
Het besturingsmodel kent vier aspecten:

- de structuur van de organisatie
- de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- de werkwijze binnen die structuur (kaders, spelregels, processen)
- de overlegstructuur

In het samenwerkingsverband wordt uitgegaan van het toezichthoudersmodel, waarin onderscheid gemaakt is tussen het dagelijks bestuur (belast met uitvoerende bestuurstaken) en het algemeen bestuur (belast met toezichthoudende bestuurstaken). Het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur vergaderen gezamenlijk onder voorzitterschap van een onafhankelijk voorzitter. De directeur is belast met de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband. Voor de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden is een directiestatuut, managementstatuut en toezichtkader vastgesteld. Good governance krijgt invulling door functionele scheiding van bestuur, toezicht en uitvoering.

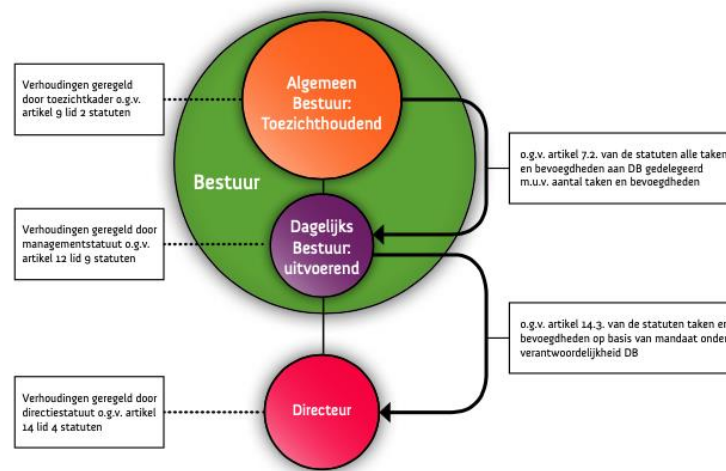
3.3.1. De structuur van de organisatie

De organisatiestructuur van het samenwerkingsverband is onderstaand schematisch weergegeven.

3.3.2. Verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden is vastgelegd in het directiestatuut, managementstatuut en het toezichtkader. Hierin wordt de verhouding beschreven tussen aangesloten schoolbesturen (toezichtkader), tussen dagelijks bestuur en algemeen bestuur (managementstatuut) en tussen het dagelijks bestuur en de directeur (directiestatuut). Schematisch ziet deze verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden er als volgt uit:

3.3.3. De werkwijze binnen de structuur

De werkwijze van het besturingsmodel bevat het totale proces van afspraken vooraf en verantwoording achteraf ten aanzien van de beleidsterreinen binnen het samenwerkingsverband. Dit wil zeggen: plannen en budgettering plus de verantwoording over de uitvoering:

- Het opstellen van het ondersteuningsplan
- Hiervan afgeleid het jaarlijkse activiteitenplan en de begroting
- De uitvoering en het toezicht daarop (planning- en controlcyclus, managementrapportages)

3.3.4. Samenstelling Bestuur

Het bestuur bestaat uit 11 bestuursleden, afgevaardigden van aangesloten besturen en een onafhankelijk voorzitter. Tot het samenwerkingsverband behoren 55 scholen voor basisonderwijs, 2 scholen voor speciaal basisonderwijs en 5 scholen voor speciaal onderwijs.

Samenstelling Algemeen Bestuur kom Leren Smart Mosalira Innovo Maasgouw Gemeente Eijsden-Margraten Movare Pallas Alterius	(toezichthoudend deel van het Bestuur) De heer P. Groos (tot 12-10-2020); voorzitter Mevrouw I. Ambaum (vanaf 12-10-2020) De heer M. Demirbas Mevrouw J. van Zomeren Mevrouw N. van Wolven (vanaf 1 oktober 2020) De heer J. Phijl (tot 30-01-2020) De heer D.A.M. Akkermans Mevrouw K. Huijnen Mevrouw N. Degenaar De heer T. Bisscheroux
---	---

Samenstelling Dagelijks Bestuur Vereniging Suringar Adelante Innovo	(uitvoerend deel van het Bestuur) Mevrouw F. van der Mooren (voorzitter) Mevrouw C. Gilissen Mevrouw N. van Wolven (tot 1 oktober 2020)*
---	--

Onafhankelijk voorzitter	De heer R. Vastbinder (vanaf 9 april 2020)
---------------------------------	--

Directeur	Mevrouw D. Kersemakers
------------------	------------------------

*opzegging per brief van 15 juni 2020 met in achtname opzegtermijn, waardoor het lidmaatschap DB is beëindigd per 1 oktober 2020. Per gelijke datum is sprake van lidmaatschap van het AB.

3.3.5. Vergaderingen van het Bestuur

Het Bestuur heeft vier keer vergaderd 2020, waarvan een extra ingelaste vergadering wegens het ontbreken van consensus in de voorgaande vergadering. Drie keer was aan de bestuursvergadering een gezamenlijke vergadering van bestuurders van de samenwerkingsverbanden in Zuid-Limburg gekoppeld. Vanwege Corona hebben drie van de vier vergaderingen op digitale wijze plaats gevonden.

Bestuursleden hebben samen met de directeur van het samenwerkingsverband deelgenomen aan het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) van de gemeenten. In de verslagperiode zijn twee OOGO-vergaderingen geweest, voorbereid door de centrale beleidsgroep OOGO Zuid-Limburg.

De belangrijkste besluiten van het bestuur de verslagperiode hebben betrekking op:

- Vaststellen OPL-A3-Verknoopte Governance en format verantwoording
- Vaststelling Begroting 2020-2021 en Meerjarenbegroting 2020-2024
- Vaststelling Bestuursverslag 2018-2019 en Jaarrekening 2019
- Vaststelling Managementstatuut
- Opdrachtverlening Onafhankelijk Voorzitter
- Vaststelling Rooster van aftreden
- Vastleggen Stapstenen doorontwikkeling Onafhankelijk(er) Toezicht
- Vaststelling Evaluatie Functioneren Bestuur 2019-2020
- Terugbetalingsverplichting Maasgouw o.b.v. afspraken Doelgroepfinanciering (DGF)
- Aanwijzen van de accountant
- Vaststelling Rapport Financiële Audit 2020 -Riskchanger
- Vaststelling tekstonderdeel passend onderwijs t.b.v. de schoolgidsen
- Vaststelling Evaluatie Activiteitenplan 2019-2020 en Werkplan SWV 2020-2021
- Verkenning Digitalisering doorgaande lijn
- Vaststelling Evaluatie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheid 2019-2020
- Vaststelling Format Schoolondersteuningsprofiel 2021 Basisondersteuning en Extra Ondersteuning
- Vaststelling Format Verantwoording & Verantwoordelijkheid Passend Onderwijs in combinatie met Samenwerkingsplan Schoolbesturen aan Zet

Besluitvorming over voorstellen vanuit het Regionaal Platform onderwijs-gemeenten Zuid Limburg vindt separaat plaats door alle participerende schoolbesturen.

3.3.6. De overlegstructuur

Een functionele interne overlegstructuur is ingericht tussen directeur en bestuur samenwerkingsverband, OPR, netwerk SO/SBO, trajectbegeleiding, procesbegeleiding vanuit de schoolbesturen, beleidsmedewerkers van de grote schoolbesturen, directeuren en interne begeleiding van de aangesloten besturen en scholen. De externe overlegstructuur krijgt invulling, gekoppeld aan de taken van het samenwerkingsverband (gemeenten, vo, leerplicht, voorschoolse voorzieningen, ketenpartners, landelijke organen).

3.4. Good Governance

Governance van SWV-en is volop in ontwikkeling. Er is (nog steeds) geen landelijke wetgeving; er ligt enkel een afspraak in het regeerakkoord dat bij samenwerkingsverbanden sprake moet zijn van onafhankelijker toezicht. Dit heeft nog niet geresulteerd in een wetsvoorstel. Het hele veld worstelt met dit thema van “verknoopte” governance. In deze diffuse context hebben de drie samenwerkingsverbanden PO al stappen gezet. Governance moet breder gezien worden dan enkel een organieke scheiding van bevoegdheden; het betreft het hele scala van rolneming, rolzuiverheid en rekenschap, transparantie en verantwoording.

In het verslagjaar is de governance-structuur tegen het licht gehouden en ten dele bijgesteld door de drie samenwerkingsverbanden. Een eerste stap is gezet om binnen de bestaande statuten, en waar nodig met aangepast managementstatuut, het werken met een onafhankelijk voorzitter/toezichthouder mogelijk te maken. De structuur van de drie verbanden is nog meer op elkaar afgestemd om de bestaande intensieve samenwerking zo optimaal mogelijk te faciliteren. De volgende stap is om een doorontwikkeling op gang te brengen gericht op een duurzame inkleuring vanaf 1-8-2021. Hierbij moet opgemerkt worden dat de landelijke visie op onafhankelijker toezicht voor samenwerkingsverbanden sterk aan verandering onderhevig is, waarbij de mening post vat dat het perspectief van kijken moet veranderen van “SWV als schoolbestuur” naar “SWV als netwerkorganisatie”. Dat verlangt een andere vorm van governance waarbij het meer draait om de vraag “hoe werken we goed samen”.

Parallel met landelijke en voortbordurend op de eigen ontwikkelingen hebben de drie samenwerkingsverbanden PO dit thema gezamenlijk opgepakt langs de lijn van:

- Doorzetten van het beleid van verantwoorde reserves op het niveau van het SWV, met maximale overdracht aan schoolbesturen (Terugploegregeling) ten behoeve van uitvoering doelstellingen OPL.
- Doorzetten en waar nodig intensiveren van beleid en aanpak m.b.t. verantwoording door schoolbesturen over de ingezette activiteiten en middelen en de bereikte resultaten daarvan, gelieerd aan de doelstellingen en beoogde resultaten OPL conform het R-en model: Richting, Ruimte, Rekenschap en Resultaat (zie hoofdstuk 4).
- Dezelfde onafhankelijk voorzitter voor (elk van de) drie samenwerkingsverbanden PO.
- Werkgroep governance die als beleidsvoorbereider doorontwikkeling onafhankelijk(er) toezicht gaat fungeren namens de drie besturen, in afstemming met de directeuren SWV.

3.5. Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad (OPR) is een speciale medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband. Daarin zitten ouders en personeelsleden. Belangrijkste taak van de ondersteuningsplanraad is het beoordelen van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband (instemmingsrecht); de bijlagen uit het vademecum worden met de OPR gedeeld. Ook kan de ondersteuningsplanraad onderwerpen die zij belangrijk vindt met het bestuur van het samenwerkingsverband bespreken of op eigen initiatief adviezen geven. De inrichting en werkwijze van de OPR is vastgelegd in een medezeggenschapsstatuut en een medezeggenschapsreglement.

Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft met de OPR afgesproken om de komende jaren structureel overleg met elkaar te voeren. De directeur is gemandateerd om namens het bestuur van het samenwerkingsverband het overleg met de OPR te voeren. In het verslagjaar is er tevens overleg geweest tussen de OPR en de onafhankelijk voorzitter van het bestuur.

De OPR heeft een jaarverslag waarin verantwoording wordt afgelegd over de activiteiten. Het jaarverslag van de OPR wordt gepubliceerd op de website van het samenwerkingsverband.

Hoofdstuk 4

Verantwoording: Richting, Ruimte, Resultaat en Rekenschap

4.1. Doelstellingen

Om de missie en visie te kunnen realiseren heeft het samenwerkingsverband vijf doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen zijn beschreven in het ondersteuningsplan 2019-2023.

4.2. Verantwoordelijk zijn en rol nemen

De verantwoording vindt plaats langs de lijn van de 4R-en: richting, ruimte, resultaat en rekenschap. De richting is bepaald in het ondersteuningsplan 2019-2023. In vijf doelstellingen zijn de uitgangspunten van beleid vervat. Gezien de richtinggevende keuze voor optimale inhoudelijke en daarmee samenhangende financiële autonomie, is het samenwerkingsverband het 'voertuig' voor het maken van kaderafspraken ter realisatie van de doelstellingen van het collectief.

Met 'Ruimte' geven schoolbesturen elkaar de vrijheid om eigen invloed uit te oefenen, eigen beleid te formuleren en eigen maatregelen te nemen om de richting binnen de eigen bestuursorganisatie vorm te geven. 'Resultaat' en 'Rekenschap' staan voor de permanente kritische toetsing van bestuursbeleid op de uitkomsten van de doelstellingen.

De vier R-en staan continu met elkaar in verbinding en beïnvloeden elkaar. Deze beïnvloeding is afhankelijk van de mate waarin participanten binnen het samenwerkingsverband de verbinding opzoeken, elkaar kunnen en willen vertrouwen en de basis bieden voor eigenaarschap en vakmanschap.

In het kader van vermindering van bureaucratie en vergroting transparantie, neemt elk schoolbestuur in het eigen jaarverslag een paragraaf passend onderwijs op waarin verantwoording wordt afgelegd over de inzet van middelen conform de doelstellingen van het ondersteuningsplan. Dit is in lijn met de brief van de Minister van 14 oktober 2019 (financiële positie onderwijsinstellingen).

4.3. Verknoppte governance (A3)

De doelstellingen zijn vertaald naar beoogde resultaten, strategie, outputindicatoren van het collectief en proceseigenaren. Schoolbesturen nemen verantwoordelijkheid en leggen verantwoording af over het eigen aandeel in het collectief. Het A3 (verknoppte governance) is in het verslagjaar geactualiseerd waarbij de lijn verder is doorgetrokken om te komen tot resultaatgericht sturen; van inputsturing naar outcomesturing. Voor de overgang naar resultaatgericht sturen is een verandering in cultuur nodig. Het geheel is compact weergegeven op een A3 (verknoppte governance). Dit vormt de kern van het ondersteuningsplan en van onderhavige verantwoording. In dit hoofdstuk krijgt de verantwoording vorm per doelstelling aan de hand van het 4R-en model. Op de website is het A3 verknoppte governance opgenomen als onderdeel van het ondersteuningsplan.

4.4. PDCA-cyclus op alle niveaus

De mate waarin alle participanten in het samenwerkingsverband erin slagen om (de afspraken) in het ondersteuningsplan in denken en doen van teams, scholen, schoolbesturen te verankeren is onlosmakelijk verbonden met het resultaat. Een goed functionerende pdca-cyclus op alle niveaus is daarbij een doorslaggevende succesfactor.

VERKNOOPTE GOVERNANCE:

RUIMTE → UITVOERING

- CULTUUR
- PROFESSIONALITEIT
- GEDRAG
- EIGENAARSCHAP

RICHTING → AFSPRAKEN VOORAF

REKENSCHAP EN RESULTAAT → VERANTWOORDING ACHTERAF

verantwoordelijk zijn en rol nemen

Gezien de richtinggevende keuze voor optimale inhoudelijke en daarmee samenhangende financiële autonomie, is het samenwerkingsverband het “voertuig” voor het maken van kaderafspraken ter realisatie van de doelstellingen van het collectief.

Per doelstelling zijn richting, ruimte, resultaat en rekenschap concreet vertaald als onderstaand:

Doelstellingen Wat willen we bereiken?	Beoogde resultaten Waar zien we dat aan?	Strategie Wat doen we daarvoor? Proces en Activiteiten van beleid naar uitvoering.	Proceselenaar	Outputindicatoren collectief Wat meten we in het SWV?	Verantwoording & Verantwoordelijkheid Schoolbesturen passen toe en leggen uit in paragraaf passend onderwijs in hun Jaarverslag.
RICHTING		RUIMTE		RESULTAAT	
1. Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zo inclusief mogelijk ✓ Thuisnabij, tenzij ✓ Geen thuiszitters, tenzij 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Internaliseren van de denklijnen en kernwaarden: <ul style="list-style-type: none"> o <u>vindplaats</u> als werkplaats o <u>solidariteit</u> o <u>subsidiariteit</u> o <u>van</u> curatie naar preventie o <u>(quasi)disciplinair</u> naar interdisciplinair o <u>stokje</u> blijven vasthouden ✓ Toepassen kaderafspraken integrale aanpak, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> o Verbinding van onderwijs en zorg <ul style="list-style-type: none"> • De basis op orde • <u>Doelgroeparrangementen</u> • Knooppunt o Interdisciplinair Plan- en Handelingsgericht Werken (<u>Quasokoloso</u> (Gestimuleerd)Organisatie) o <u>Zorgplicht</u> 	Schoolbesturen en Scholen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Instroom, doorstroom en uitstroom, waaronder <ul style="list-style-type: none"> o Deelnamepercentage gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen (SBO/SO) o Absoluut verzuim, <i>(niet (meer) ingeschreven in onderwijs)</i> o Relatief verzuim > weken, voor zover gemiddeld bij Leerplicht o Vrijstellingen leerplicht o Plaatsingstermijn, bij te (niet)volgende onderwijs ✓ Overzicht waardering stand van zaken ankerpunten basis- en extra ondersteuning ✓ Gebruik doorzettingsmacht ✓ Signalen onderwijsconsulent ✓ Signalen inspectie 	
2. Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Basis op orde: gedifferentieerd en flexibel aanbod om de totale ondersteuning van de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren (onderwijs, gemeentelijke en zorgondersteuning) ✓ Basisscholen voldoen aan de vastgestelde ankerpunten en leggen dit vast in het SOP: <ul style="list-style-type: none"> o Kwaliteitsstandaard o Planmatig en handelingsgericht werken o Specifieke ondersteuning o Ondersteuningsstructuur basisondersteuning ✓ Adequaet knooppunt: samen duiden, <u>samen doen</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gevalideerde SOP 's van gelijke opzet, stapelbaar en vergelijkbaar ✓ Transparante procedures voor ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau ✓ Ondersteuning is tijdig, doelgericht, transparant, adequaat, effectief en beredeneerd op basis van vastgestelde ondersteuningsbehoeften: <ul style="list-style-type: none"> o Niveau 1 en 2 op schoolniveau o Niveau 3 en 4 op bestuursniveau o Op- en <u>afschaling</u> binnen ondersteuningsopties o In samenhang en verbinding met netwerk van onderwijs, gemeenten en zorg o Vanaf ondersteuningsniveau 3 gebruik bestanddelen <u>Duiden&Doen</u> ✓ De kwaliteit van het knooppunt ontwikkelen en borgen als onderdeel van de ondersteuningsstructuur ✓ Ontwikkeling basisondersteuning en expertise borgen in schoolplan ✓ Afspraken eenduidige uitvoering zorgplicht ✓ Regionaal beleid gericht op inclusie, in relatie tot krimp en verevening (regiovisie onderwijskaart/regio-agenda), waar onder: <ul style="list-style-type: none"> o Spreiding, aanbod en omvang onderwijsvoorzieningen o Huisvesting o <u>Adaptief leerlingenvervoer</u> 	Schoolbesturen en Scholen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tweejaarlijkse opname ontwikkeling ankerpunten basisondersteuning (SOP) ✓ Verwijzingspercentages ✓ Aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen ✓ Informatie uit TLV-aanvragen m.b.t. de gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4 ✓ Thuiszitters 	<p><u>Eigen aandeel schoolbestuur in het collectief van Richting, Ruimte en Resultaat, beschreven langs de lijn van:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ankerpunten SOP 2. Knooppunt 3. Verwijzingen 4. .... <p><u>Anwending middelen:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.

4.5. PDCA-cyclus in werking

4.5.1 Werkwijze in beeld

PLAN	DO	CHECK, <u>oa</u>	ACT, <u>oa</u>
COLLECTIEF Doelstelling 1 OPL Doelstelling 2 OPL Doelstelling 4 OPL Doelstelling 5 OPL	Schoolbesturen aan Zet: ☐ Algemeen ☐ De basis op orde ☐ <u>Doelgroeparrangementen</u> ☐ Knooppunt	✓ Verantwoording aan SWV ✓ Dashboard TLV vanuit SWV ✓ Dashboard SOP vanuit SWV ✓ Verwijzingsgedrag ✓ Deelnamepercentages ✓ Thuiszitters ✓ Evaluatie knooppunten	➤ Interventies door besturen ➤ Interventies door scholen ➤ Regionaal platform Onderwijs en Jeugdhulp ➤ Interventies door SWV
SWV Faciliteren collectief proces Organisatie Doelstelling 3 OPL	SWV aan Zet: ☐ In ontwikkeling ☐ In bedrijf ☐ Ondersteuningstoewijzing, Toeleiding en Toelaatbaarheid s(b)o /TLV ☐ Trajectbegeleiding – objectieve ondersteuning ouders en scholen	✓ Evaluatie werkplan per jaar ✓ Jaarverslag – integraal en uitgebreid ✓ TLV-evaluatie ✓ <u>Riskchanger</u> FA in control ✓ Accountantscontrole ✓ Klachten en geschillen ✓ Bezwaar en beroep ✓ Doorlooptijden ✓ Monitoren kwaliteit geboden ondersteuning ✓ Tevredenheid ouders <u>niv 1/4</u>	➤ Doorlopende beleids- en toolontwikkeling ➤ Organisatie aansturen ➤ Organisatie bijsturen ➤ Uitgebreid netwerk, regionaal en landelijk ➤ Integrale Beleidsnotitie actualiseren en optimaliseren ➤ Vast inhoudelijk deel “duiden en doen” voor: <ul style="list-style-type: none"> • TLV • Herbeoordeling • Verplaatsing

Doorlopend in pdca-cycli gestuurd op:

- Consistente beleidslijnen, gelinkt aan missie, visie en basisuitgangspunten
- Heldere taakverdeling en werkafspraken
- Gedrag, houding, eigenaarschap en rolneming door alle participanten
- Transparantie en Verantwoording
- Monitoring, gelinkt aan de beoogde doelstellingen en resultaten
- **Ondersteunende, en waar nodig, sturende werktools ontwikkeld, oa:**
  - Uniform SOP => ontwikkeling ankerpunten basis- en extra ondersteuning
  - Uniform OPP – Duiden&Doen => sturen HGW en gedegen analyse
  - Matrix Onderwijs en Zorg => duiding ondersteuningsbehoeften
  - Knooppunt => verbindende schakel - interdisciplinair en integraal
  - Schema's op A3 => de afspraken in a nutshell - communicatiemiddel
- **Pro-actief koers gepakt en uitgezet, oa:**
  - verbinding van onderwijs en zorg
  - integrale benadering en interdisciplinaire samenwerking in de regio
  - invulling zorgplicht
  - terugdringen vrijstellingen leerplicht en thuiszitten
  - onafhankelijke ondersteuning ouders en scholen
  - leeftijdsadequate in- en doorstroom
  - tijdige en passende plek voor elke leerling

De concrete vertaling naar het netwerk:

PLAN → MAKE THEM PLAN

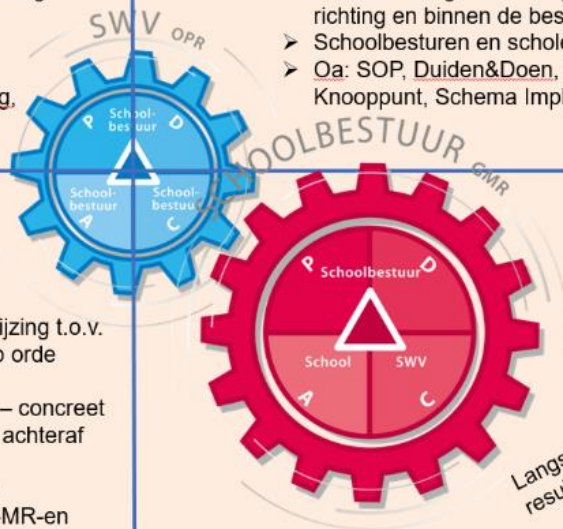
- In de startjaren veel aandacht naar dit onderdeel
- Zonder plannen -vertaling van de missie in effectieve en heldere werkafspraken- geen richting binnen het collectief
- Zonder richting geen effectieve do & check
- Draagvlak Schoolbesturen en scholen
- Oa: OPL, A3 OPL, Notitie Toewijzing & Toelating, Toetsingskader DGA, Thuiszittersaanpak

- lerende organisatie – voortdurende dialoog
- swv-schoolbesturen-scholen-gemeenten zetten steeds een volgende stap o.b.v. P-D-C
- toezien op naleving
- aanspreken bij in gebreke blijven
- sancties bij structureel "uit de pas lopen" verwijzing t.o.v. marktaandeel, i.c.m. nalatigheid in de basis op orde
- separaat werkplan swv
- separaat samenwerkingsplan schoolbesturen – concreet handelingskader vooraf i.c.m. verantwoording achteraf
- in 2021 externe audit op de verantwoording
- krachtenbundeling & regionale samenwerking
- OPR deelt Schoolbesturen aan Zet met GMR-MR-en

ACT → MAKE THEM ACT

DO → MAKE THEM DO

- In de startjaren veel aandacht naar dit onderdeel
- Zonder tools -vertaling van de plannen in effectief en werkbaar gereedschap- geen uitvoering in de richting en binnen de beschikbare ruimte
- Schoolbesturen en scholen nemen in gebruik
- Oa: SOP, Duiden&Doen, Schema en Kijkwijzer Knooppunt, Schema Implementatie DGA,

CHECK → MAKE THEM CHECK

De concrete vertaling van één onderdeel binnen het netwerk:

PLAN – MAKE THEM PLAN

- Basisondersteuning van hoog niveau (OPL)
- Afspraken over inhoud basisondersteuning en extra ondersteuning
- 1 format BAO en 1 format S(B)O voor alle scholen in Zuid Limburg (3 Samenwerkingsverbanden)
- SOP op basis van vastgestelde en genormeerde ankerpunten

- Managementgesprekken op bestuursniveau tussen schooldirecteur en schoolbestuur, gericht op interventies t.b.v. voldoen aan normering
- Functioneringsgesprekken tussen schooldirecteur met medewerkers langs de lijn van de ankerpunten
- Interventies door besturen ter doorontwikkeling ankerpunten: procesbegeleiders, externe ondersteuning, ...
- Reallocatie van middelen op bestuursniveau via begroting
- Lerende organisatie – bijsturen door scholen op basis van feedback trajectbegeleiders
- Sancties bij structureel "uit de pas lopen" verwijzing t.o.v. marktaandeel, i.c.m. nalatigheid in de basis op orde

ACT – MAKE THEM ACT

DO – MAKE THEM DO

- Alle scholen vullen minimaal 1 keer per 2 jaar het SOP in, samen met hun team
- In verbinding naar Schoolplan en Schoolgids
- Voorzien van Advies MR
- Vastgesteld door schoolbesturen
- One page per school (samenvatting)
- Publicatie SOP van alle scholen op site SWV
- Gebruik van Duiden&Doen tbv HGW

- Feedback per TLV-aanvraag door trajectbegeleiding SWV, langs de lijn van het SOP
- Systematisch verzamelde feedback TB in dashboard TLV, beschikbaar voor besturen en swv
- 2 jaarlijkse Rapportage SOP; inzicht in ontwikkeling niveau samenwerkingsverband, school bestuur en school
- Dashboard SOP; inzicht in ontwikkeling niveau samenwerkingsverband, school bestuur en school
- Geheel van SOP 's: overzicht dekkend aanbod

CHECK – MAKE THEM CHECK

SAMENWERKINGSVERBANDEN AAN ZET - BORGEN EN BOUWEN

In Bedrijf

Domein	Activiteit	WERKPLAN 2019-2020			Toelichting i.g.v. stagneren en optimalisatie
		kwalificatie			
		3104	3105	3106	
Bestuur & Medezeggenschap	Bestuursvergaderingen				
	Afstemming en integratie bestuursvergaderingen SWV PO ZL				
	OPR -vergaderingen				
	Vergaderplanning				
Kwaliteit & Monitoring	Evaluatie en Rapportage TLV				
	Deelnamecijfers peildatum 1-10				
	Rapportage SOP				
	Overzicht thuiszitters				
	Deelname diverse onderzoeken				
	Dashboard TLV en dashboard SOP				
	Periodieke evaluatie Knooppunten				3104 -> niet aan de orde in 2019-2020
	Landelijk dashboard SWV-en en Kijkglazen DUO				
Rapportage realisatie begroting (Marap)					
Organisatie	Afgifte nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen				
	Herbeoordeling aflopende toelaatbaarheidsverklaringen				
	(Aansturing) Trajectbegeleiding en Verbinding Onderwijs-zorg				
	Processen: procedures, richtlijnen, formulieren en uitvoeringstools				
	Toezien op naleving procedures en richtlijnen				
	Inhuur en evaluatie DA (deskundigenadvies)				
	Tweejaarlijkse meting SOP BAO				niet aan de orde in 2019-2020
	Tweejaarlijkse meting SOP S(B)O				niet aan de orde in 2019-2020
	One page SOP BAO				niet aan de orde in 2019-2020
	Ophalen verantwoording bij schoolbesturen				
	Optimalisering en Automatisering werkprocessen				
	Website SWV				kwestie van prioriteren
	Tekst schoolgids				
Personeel & Financiën	Schooljaar- en Meerjarenbegroting				
	Bestuursverslag				
	Jaarrekening				
	Contractenregister				
	Gesprekkencyclus				
	Detachering-/arbeidscontracten				
	Werkgeversaansluitingen				
	Privacy/AVG/IPB				
Overleg & Advies	OOGO Jeugd/Passend Onderwijs				3104 -> weinig activiteit gemeenten
	Centrale Beleidsgroep OOGO ZL				
	Directeuren SWV-en PO Limburg				veel brengen/weinig halen
	Directeuren SWV-en PO/VO ZL				
	Landelijk Netwerk Leidinggevende SWV-en (incl. Landelijk Dashboard SWV-en)				
	Diverse ketenpartner overleggen				
	Afstemming onderwijs-Jeugdhulp (oa DOJ/Inspiratieregio&COP/Regioplatform)				
	(maatwerk) Informatiebijeenkomsten				
	Thuiszittersoverleg				
Netwerkgroepen (oa sbo/so/procesbegeleiders en beleidsmedewerkers besturen/scholen)					
Incidenteel	Noodaanpak TLV en Herbeoordeling ivm corona				

In Ontwikkeling

Beleidsvoorbereiding	Governance in brede zin / Collectieve verantwoordelijkheid				
	Managementstatuut/Onafhankelijk voorzitter				
	Doorontwikkeling verantwoordingsformat				
	Beleid herbeoordeling				
	Doelgroeparrangementen				
	Doelgroepfinanciering				

■ loopt conform verwachting
■ vraagt optimalisatie
■ stagneert
■ ontwikkeling gestart; doorontwikkeling in 2020-2021

Beleidsvoorbereiding in de planning	Actualiseren thuiszitterspact	schooljaar 2020-2021
	SamenDoor - Overgang PO-VO	schooljaar 2020-2021
	Onderwijs tijdens zorg	schooljaar 2020-2021
	Doorontwikkeling dashboard TLV	schooljaar 2020-2021
	Doorontwikkeling dashboard SOP	schooljaar 2020-2021
	Actualiseren Ondersteuningstoewijzing en Toelaatbaarheid	schooljaar 2020-2021
	Doorontwikkelen onafhankelijk(er) toezicht en governance in brede zin	schooljaar 2020-2021
	Evalueren en actualiseren OPL	schooljaar 2021-2023

4.5.3 Samenwerkingsplan schoolbesturen

SCHOOLBESTUREN AAN ZET – EIGEN AANDEEL IN HET COLLECTIEF PROCES

De opdrachten in het collectief proces zijn, gelieerd aan de hoofdlijnen, inzichtelijk gemaakt ter sturing en verantwoording door schoolbesturen. Naast de verantwoording over de inhoudelijke ontwikkeling en over de inzet van de ontvangen middelen, is in het verslagjaar de eerste vingeroefening gestart in het werken met een zelfevaluatie op procesniveau.

REKENSCHAP - EIGEN AANDEEL SCHOOLBESTUUR IN HET COLLECTIEF PROCES

Zelfevaluatie stand van ontwikkeling => uitgedrukt in percentage 0-50% 50-75% 75-100% aankruisen hetgeen van toepassing is

	nr.	Gerealiseerd binnen richting en ruimte van de collectieve opgave	0-50%	50-75%	75-100%
Algemeen	1	Ondersteuningsplan SWV is vertaald in het (strategisch) bestuursplan			
	2	Regiovisie is vertaald in het (strategisch) bestuursplan			
	3	Regiovisie krijgt uitvoering-afspraken met gemeenten over: basis op orde, spreiding voorzieningen, vervoer, huisvesting			
	4	Het bestuur heeft het Schoolondersteuningsprofiel van de eigen scholen gevalideerd			
	5	Transparante procedure ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau			
	6	Organisatie is toegerust op "pdca" in alle lagen			
	7	Schoolbesturen zoeken onderlinge uitwisseling en afstemming op			
Focus:					
1 De basis op orde	8	Elke school heeft de "foto" gemaakt van wat er nodig is aan preventieve inzet Jeugdhulp			
	9	Alle Scholen zijn/Het Bestuur is in overleg met de gemeente hierover			
	10	Preventieve inzet vanuit de gemeente is gerealiseerd in alle scholen			
	11	Het hele schoolteam is betrokken bij het opstellen van het Schoolondersteuningsprofiel			
	12	(Strategisch) Bestuursplan is vertaald in alle schoolplannen			
	13	Schoolondersteuningsprofielen zijn in alle scholen vertaald in de schoolplannen			
	14	Alle scholen sturen actief op (door)ontwikkelen /borgen ankerpunten ondersteuning			
	15	(De inhoud van) Duiden&Doen is basis voor handelen vanaf niveau 3 in alle scholen			
	16	Alle onderdelen van Duiden&Doen zijn beschikbaar voor een aanvraag TLV/start OPP in niveau 5			
	17	Duiden & Doen is voorzien van een effectieve en gebruiksvriendelijke digitale tool			
	18	Alle scholen voeren afspraken Toewijzing en Toelaatbaarheid van het SWV uit			
	19	Alle scholen sturen op ononderbroken ontwikkelingslijnen en leeftijdsadequate doorstroom			
	20	Alle scholen hebben afstemming met voorschoolse voorzieningen			
	21	Plaatsingen vanuit voorschool in PO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning			
	22	Alle (ver)plaatsingen in het PO verlopen via het knooppunt			
	23	(Ver)plaatsingen naar het VO verlopen via het knooppunt i.g.v. aanvullende ondersteuning			
	24	Het SOP is leidend bij plaatsing			
25	Bij alle (ver)plaatsingen hanteren de scholen de (afspraken) zorgplicht				
26	De samenwerking met ouders (in het knooppunt) is naar tevredenheid				
27	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken				
2 DGA	28	Alle scholen niveau 5 definiëren in het SOP hun doelgroep: onderwijs en zorg			
	29	Alle scholen niveau 5 implementeren DGA Onderwijs-Jeugdhulp m.b.v. tools SWV			
	30	OPP met alle onderdelen van Duiden&Doen is onderlegger voor herbeoordeling			
	31	Externe functie niveau 5 is operationeel (outreachinge maatwerkexpertise)			
	32	Schakelfunctie niveau 5 / NT2 is operationeel - lichtere vormen van zorg & inclusie			
	33	Flexibele vormen onderwijssteuning i.g.v. veel zorg/behandeling en heel weinig onderwijs			
	34	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken			
3 Knooppunt	35	Het knooppunt maakt in elke school onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur			
	36	Er is aandacht voor kwaliteit en borging van het knooppunt			
	37	Het knooppunt staat garant voor integrale benadering en gestroomlijnde ontsluiting			
	38	Communicatie binnen het knooppunt verloopt privacyproof			
	39	Ouders hebben bij inschrijving in school toestemming verleend m.b.t. knooppunt			
	40	Deelnemers vanuit onderwijs in knooppunt hebben mandaat			
	41	Interne overlegstructuren van de school zijn geïntegreerd en helpend aan knooppunt			
	42	Er zijn werkafspraken met de kernpartners gemaakt			
	43	Dit thema heeft een plek in de eigen oudertevredenheidsonderzoeken			

Hoofdstuk 5 Ontplooide activiteiten en resultaten per doelstelling

In de verslagperiode zijn activiteiten ontplooid gericht op de geformuleerde lange termijn resultaten bij de 5 doelstellingen van het ondersteuningsplan. Deze activiteiten zijn gefaseerd in het activiteitenplan. In dit hoofdstuk van het bestuursverslag wordt beschreven welke aanzetten gemaakt zijn zodat de resultaten zich kunnen manifesteren en nader geconcretiseerd kunnen worden. Resultaat en trend wordt bondig weergegeven per doelstelling. Beschreven analyse, activiteiten en detailinformatie in dit hoofdstuk zijn hiervoor onderlegger.

Doelstelling 1: Een dekkend aanbod; voor alle leerlingen een passende plek; integrale aanpak en zo inclusief mogelijk		
Beoogde resultaten waar zien we dat aan?	Outputindicatoren wat meten we in het SWV?	Proceseigenaar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zo inclusief mogelijk ✓ Thuisnabij, tenzij ✓ Geen thuiszitters, tenzij 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instroom, doorstroom en uitstroom, waaronder <ul style="list-style-type: none"> - Deelnamepercentage gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen (SBO/SO) - Absoluut verzuim, (niet (meer) ingeschreven in onderwijs) - Relatief verzuim > weken, voor zover gemeld bij Leerplicht - Vrijstellingen leerplicht - Plaatsingstermijn, bij 1e inschrijving onderwijs 2. Overzicht waardering stand van zaken ankerpunten basis- en extra ondersteuning 3. Gebruik doorzettingsmacht 4. Signalen onderwijsconsulent 5. Signalen inspectie 	Kaderafspraken op SWV-niveau; Uitvoering op schoolbestuursniveau
Ruimte: wat doen schoolbesturen daarvoor? Proces en activiteiten van beleid naar uitvoeren.		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Internaliseren van de denklijnen en kernwaarden: <ul style="list-style-type: none"> ○ vindplaats als werkplaats ○ solidariteit ○ subsidiariteit ○ van curatie naar preventie ○ (multi)disciplinair naar interdisciplinair ○ stokje blijven vasthouden 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toepassen kaderafspraken integrale aanpak, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> ○ Verbinding van onderwijs en zorg <ul style="list-style-type: none"> ▪ De basis op orde ▪ Doelgroeparrangementen ▪ Knooppunt ○ Interdisciplinair Plan- en Handelingsgericht Werken (Duiden&Doen Gezinsplan/Zorgplan) ○ Zorgplicht 	
Resultaat en trend langs de lijn van de outputindicatoren		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Instroom, doorstroom en uitstroom: <ul style="list-style-type: none"> - De deelnamepercentages aan zowel sbo als so laten na eerdere jaren van daling een toename zien. - Het aantal absoluut verzuimers is stabiel en nagenoeg nihil. - Het aantal geregistreerde thuiszitters is stabiel en zeer beperkt. - Het aantal leerlingen met vrijstelling van leerplicht laat een dalende trend zien. - Er zijn geen wachtlijsten; de plaatsing van nieuw aangemelde leerlingen verloopt over het algemeen binnen de wettelijk gestelde termijnen, dan wel bij afwijking in goed overleg met betrokkenen. - Het grensverkeer is redelijk stabiel en in evenwicht wat betreft inkomend en uitgaand. - Een aanzienlijk aantal kinderen volgt onderwijs in het buitenland. Dit aantal daalt. 2. Ontwikkeling van het SOP op onderdelen: in het overzicht van de ontwikkeling van de ankerpunten basisondersteuning en extra ondersteuning tekent zich in het totaalbeeld een vergroening af. Er is sprake van een ontwikkeling in positieve zin. Het betreft een zelfevaluatie van scholen, waarbij de schoolbesturen de schoolondersteuningsprofielen valideren. 3. Het uitoefenen van de doorzettingsmacht is niet nodig gebleken. 4. Er zijn geen bijzondere signalen vanuit de onderwijsconsulenten ontvangen in de afgelopen jaren . 5. Er zijn geen bijzondere signalen vanuit de inspectie ontvangen de afgelopen jaren. 		
Generale conclusie		
<p>Er bestaat in principe een dekkend (onderwijs)aanbod binnen het samenwerkingsverband, gerealiseerd in een samenwerking en verbinding van veel interne en externe participanten. Op dit domein waardeert de inspectie het SWV met het predicaat voldoende.</p> <p>Het realiseren van het dekkend aanbod voor alle kinderen is echter ook afhankelijk van het zorgaanbod voor kinderen die een zeer intensieve begeleiding nodig hebben. De doorontwikkeling naar doelgroeparrangementen (combinatie van onderwijs en zorg/zorg en onderwijs) moet perspectief bieden op een connectie met onderwijs voor alle kinderen.</p>		

1. Deelnamepercentage SO/SBO

Deelnamepercentage	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%
leerlingaantal totaal	12922		12777		12430		12079		11969		11959		12102	
leerlingenaantal bao/sbo	12553		12436		12134		12079		11917		11664		11797	
bao	12115		12053		11795		11452		11358		11331		11462	
sbo	438	3,49%	383	3,08%	339	2,79%	341	2,89%	323	2,77%	333	2,85%	335	2,84%
so	369	2,94%	341	2,74%	296	2,44%	286	2,43%	288	2,47%	295	2,53%	305	2,59%

Deelnamepercentage SBO: aantal leerlingen SBO/aantal leerlingen BAO+SBO

Deelnamepercentage SO: aantal leerlingen SO/aantal leerlingen BAO+SBO

Bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op gepubliceerde Kijkglazen van 2 oktober 2020. Verschillen met andere bronnen worden veroorzaakt door andere peildata.

SBO

Het deelnamepercentage SBO op 1 oktober 2020 is licht gedaald ten opzichte van 2019.

De ontwikkeling in het SBO vertoont een divers beeld. Na aanvankelijke sterke daling (uitstroom van relatief grote groepen naar het VO tegenover een verminderde instroom in de aanvangsgroepen), is het beeld de afgelopen twee schooljaren anders. Er lijkt extra instroom te ontstaan van leerlingen die voorheen geplaatst werden in zwaardere vormen van ondersteuning (SO) en ook de instroom vanuit het basisonderwijs lijkt op weg naar een nieuw (moeilijk te voorspellen) evenwicht. Ook de druk vanuit zij- en onderinstroom is onverminderd groot.

SO

De deelname SO laat als totaal - na een aanvankelijk redelijk constante dalende trend - de afgelopen jaren weer een toename zien. Op grond van de nieuwe afspraken m.b.t. ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheid is er sprake van een verschuiving tussen de diverse categorieën SO in combinatie met doelgroepfinanciering.

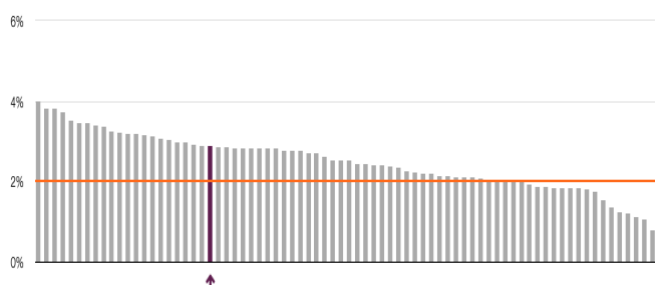
Ontwikkeling

Of de verwachte effecten van de diverse interventielijnen zich één op één manifesteren in deelnamecijfers is moeilijk te duiden. De context is aan verandering onderhevig. Het onderwijs staat in totaliteit onder grote druk en de maatschappelijke veranderingen voltrekken zich in rap tempo. Zeker is wel dat gewerkt wordt aan de interventies en inspanningen in niveau 1 t/m 4 alsook aan de inzet van zorg in onderwijs en de leeftijdsadequate doorstroom naar VO. Interessant zou zijn geweest om in een "laboratoriumopstelling" een paralleltraject te monitoren van de effecten van het ingezette beleid onder gelijkblijvende maatschappelijke omstandigheden in vergelijking met 2014. We zullen het nooit echt weten. De gewenste beweging naar inclusie vraagt om meer tijd en andere randvoorwaarden. Onzekerheid over de impact van Corona voegt daar nog een dimensie aan toe.

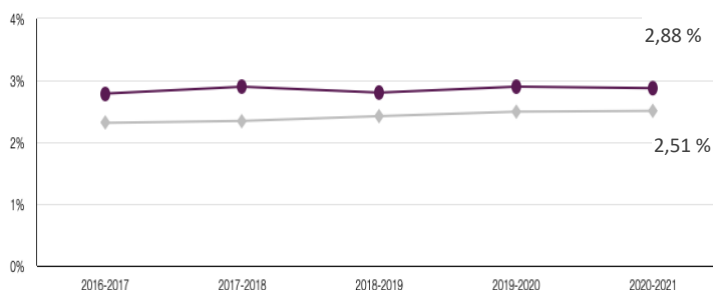
Beeld van de deelnamepercentages in 2020, afgezet tegen de landelijke kengetallen en vergeleken met eerdere peildata

- Ons samenwerkingsverband (1 oktober 2020)
- ◆ Andere samenwerkingsverbanden (1 oktober 2020)

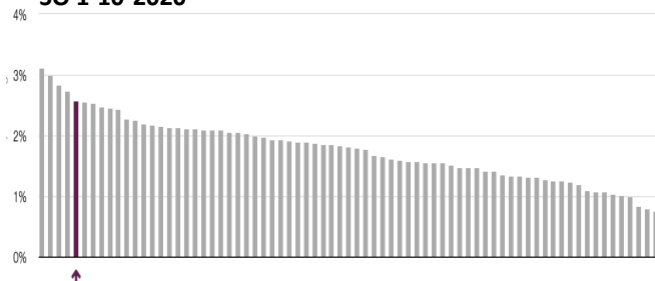
SBO 1-10-2020

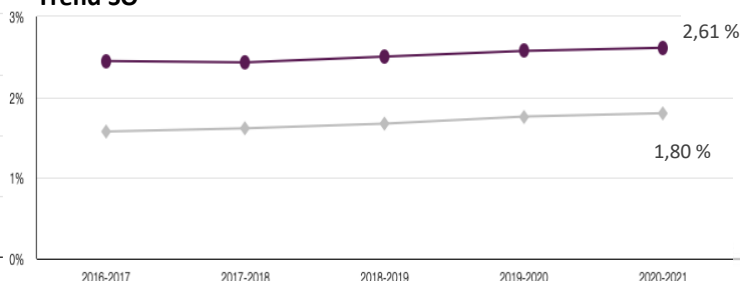
Trend SBO

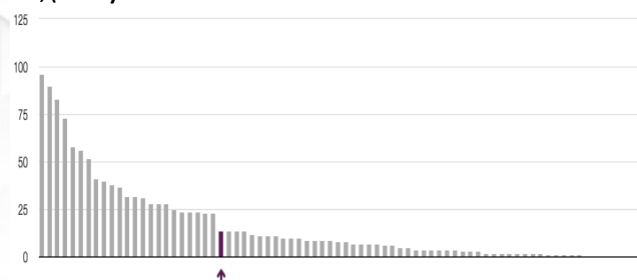
SO 1-10-2020

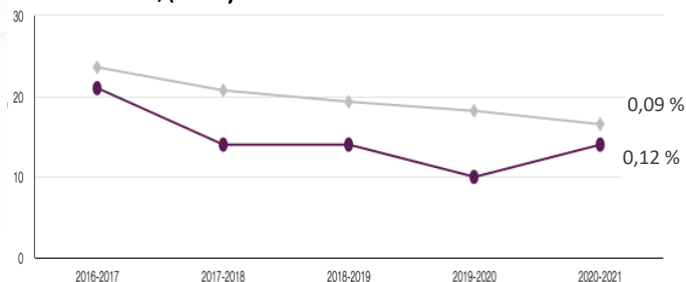
Trend SO

SO, (semi)-residentieel

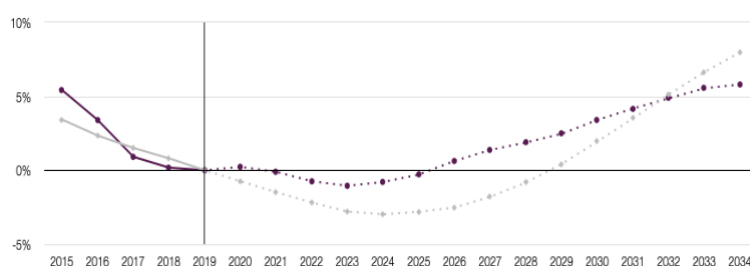
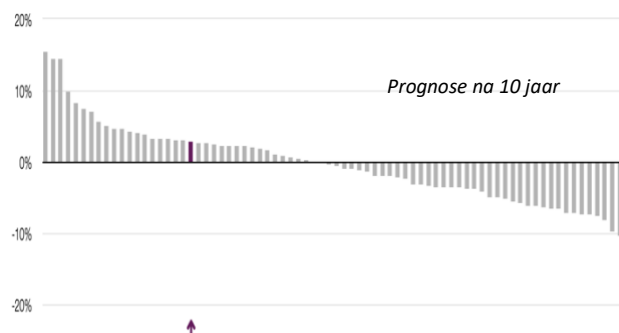
Trend SO, (semi)-residentieel

Het aantal residentieel geplaatste kinderen is 14; dit is een stijging van 4 leerlingen tov vorig jaar. Dit aantal ligt lager dan het landelijk gemiddelde. In vergelijking met andere SWV-en zijn weinig leerlingen residentieel geplaatst.

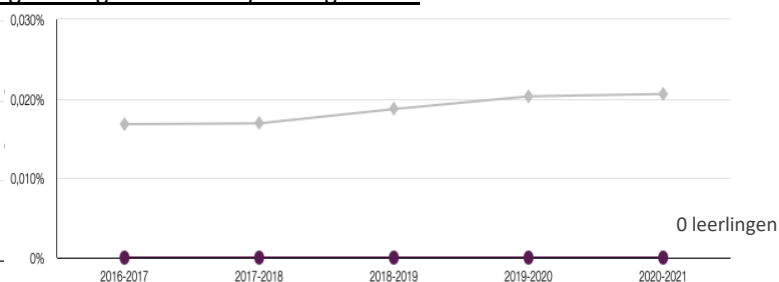
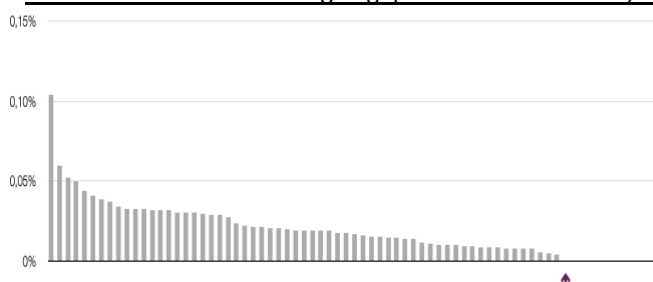
Het aantal residentieel geplaatste leerlingen op basis van een zorgindicatie (het merendeel bij SO Buitenhof) varieert met een zekere marge. Een plaatsing waarvoor weliswaar wettelijk geen TLV vereist is, maar waarbij in het collectief desondanks de afspraak gemaakt is om bij instroom de reguliere weg via en in afstemming met het SWV te belopen. Deze afspraak krijgt slechts moeizaam in- en uitvoering; zolang onderliggende contracten tussen school(besturen) en zorgaanbieders dit legitimeren is er weinig sturing mogelijk. Op basis van het Ondersteuningsplan 2019-2023 streven we te komen tot afspraken met de partijen binnen en buiten het samenwerkingsverband die deze leerlingen opvangen. Afspraken die, aanvullend aan de formele wettelijke kaders, de beleidslijn van het SWV volgen en ondersteunen.

Beeld van het aantal leerlingen basisonderwijs in het SWV, afgezet tegen de landelijke kengetallen:

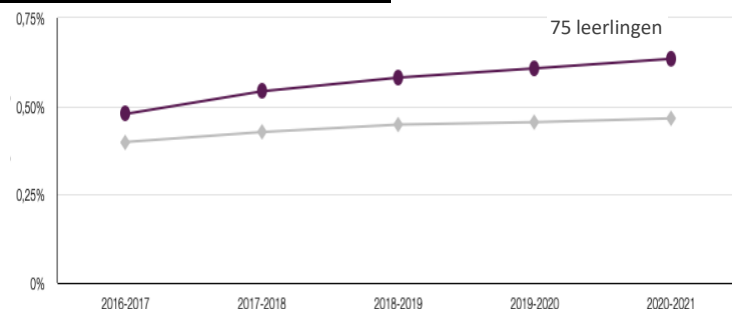
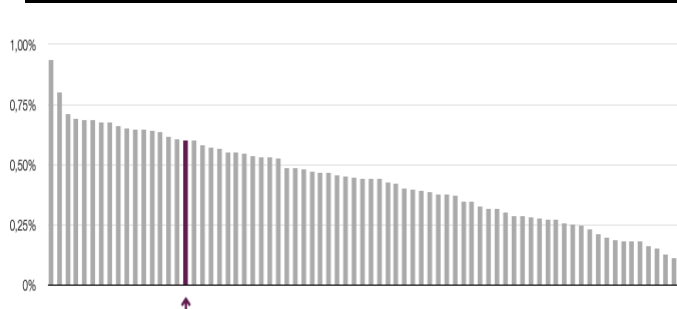

De krimp in het basisonderwijs vertoont voor de periode 1-10-2014 tot 1-10-2020 gemiddeld weinig afwijking van het landelijk gemiddelde. Volgens de prognose stabiliseert de krimp in onze regio en zal het leerlingaantal in de komende jaren toenemen (2,95%).

Beeld van het aantal leerlingen geplaatst in SO cluster 1, afgezet tegen de landelijke kengetallen:

Beeld van het aantal leerlingen geplaatst in SO cluster 2, afgezet tegen de landelijke kengetallen:

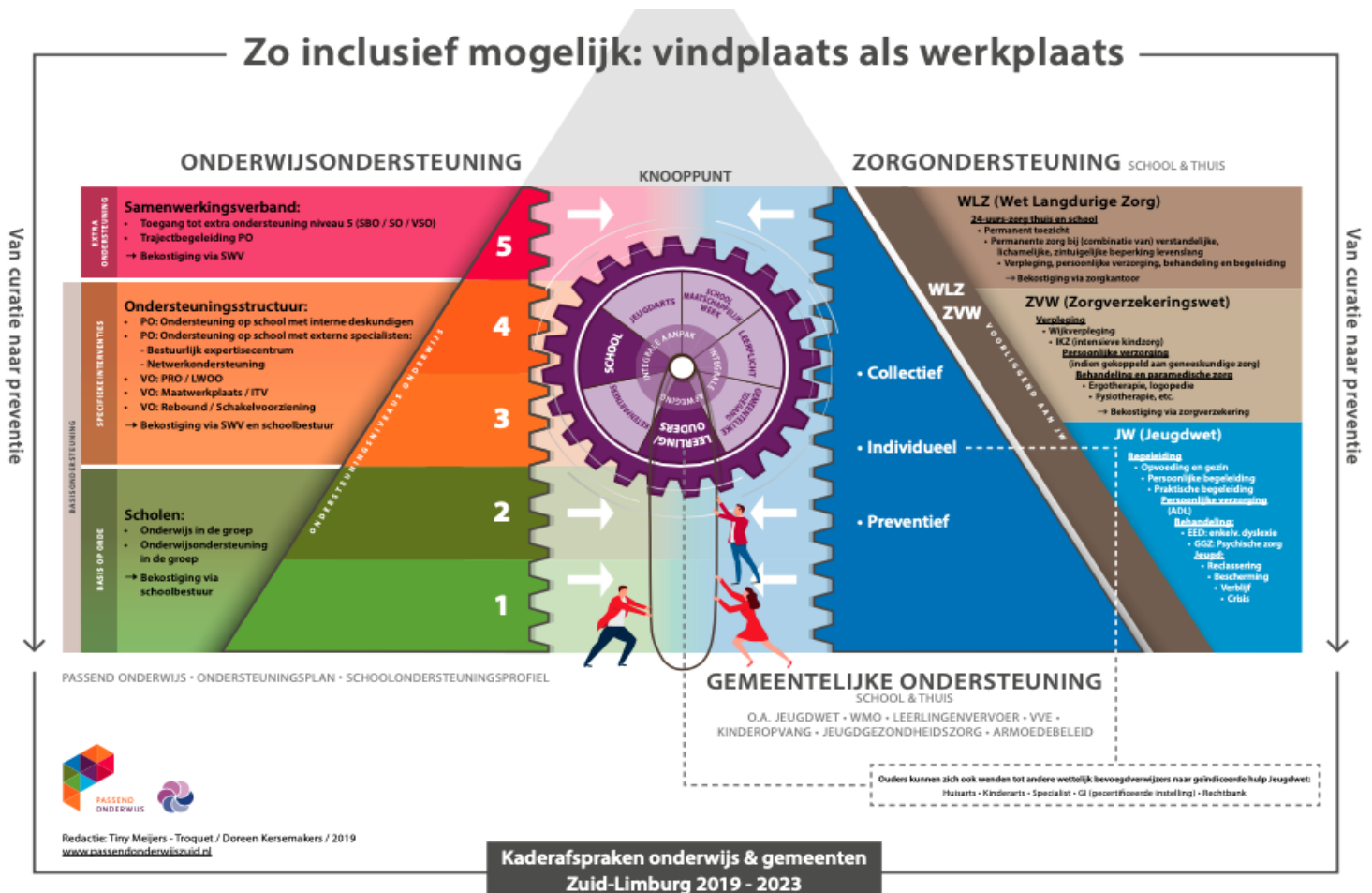
2. Samenwerking met gemeenten en ketenpartners

Met de stelselwijzingen in het kader van passend onderwijs en de transitie jeugdzorg is de verantwoordelijkheid voor hulp aan kinderen en gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben, belegd bij schoolbesturen en gemeenten. Het accent ligt op een stevige basis, betere preventie en vroeghulp. Schoolbesturen hebben de opdracht en de middelen om elk kind passend onderwijs te bieden; gemeenten zijn verantwoordelijk voor hulp aan jeugdigen en ouders in gezin, wijk en buurt. Beide partijen hebben de wettelijke opdracht om de verschillende speelvelden met elkaar te verbinden en de plannen over en weer af te stemmen in het verplichte 'op overeenstemming gerichte overleg' (OOGO). Afstemming ligt voor de hand omdat de achterliggende gedachte van deze beleidswijzigingen dezelfde is, namelijk: bevorderen dat kinderen en ouders die behoefte hebben aan hulp bij het opgroeien, de opvoeding en het onderwijs (kosten-)effectiever, sneller en preventiever ondersteuning krijgen. Tegelijkertijd moet er een eind komen aan de explosieve groei van gespecialiseerd onderwijs en gespecialiseerde zorg. De bezuinigingen waarmee de jeugdsector te maken heeft en de vereveningsopdracht van schoolbesturen zijn echter niet de primaire beweegredenen om de samenwerking te zoeken. Primaat van samenwerking is de overtuiging dat zo inclusief mogelijk onderwijs goed is voor kinderen. Daarvoor is een vernieuwing nodig die verder gaat dan een stelselwijziging.

Vaak gaan passend onderwijs en de transitie jeugdzorg over dezelfde jeugdigen. Veel problemen van jeugdigen spelen namelijk zowel thuis als op school en in de vrije tijd. Maar worden veelal door verschillende diensten en hulpverleners opgepakt. De stelselwijzigingen moeten een eind maken aan de bestaande versnippering en verkokering binnen de jeugdketen en het aanpalende onderwijsveld. Een integrale aanpak waarbij de verbinding wordt gelegd tussen jeugdhulp en het (passend) onderwijs is een belangrijke randvoorwaarde voor het welslagen van geformuleerde ambities. In het verslagjaar hebben onderwijsbestuurders en gemeentebestuurders de gezamenlijke visie vastgelegd en opgenomen in een eenduidige spiegelparagraaf in ondersteuningsplannen en jeugdwetplannen. De focus van de verbinding tussen Onderwijs en Jeugdhulp door middel van:

- De basis op orde: versterking van de basisondersteuning op alle locaties (schoolarrangementen).
- Onderwijs-zorgarrangementen collectief (doelgroeparrangementen)
- Onderwijs-zorgarrangementen individueel.

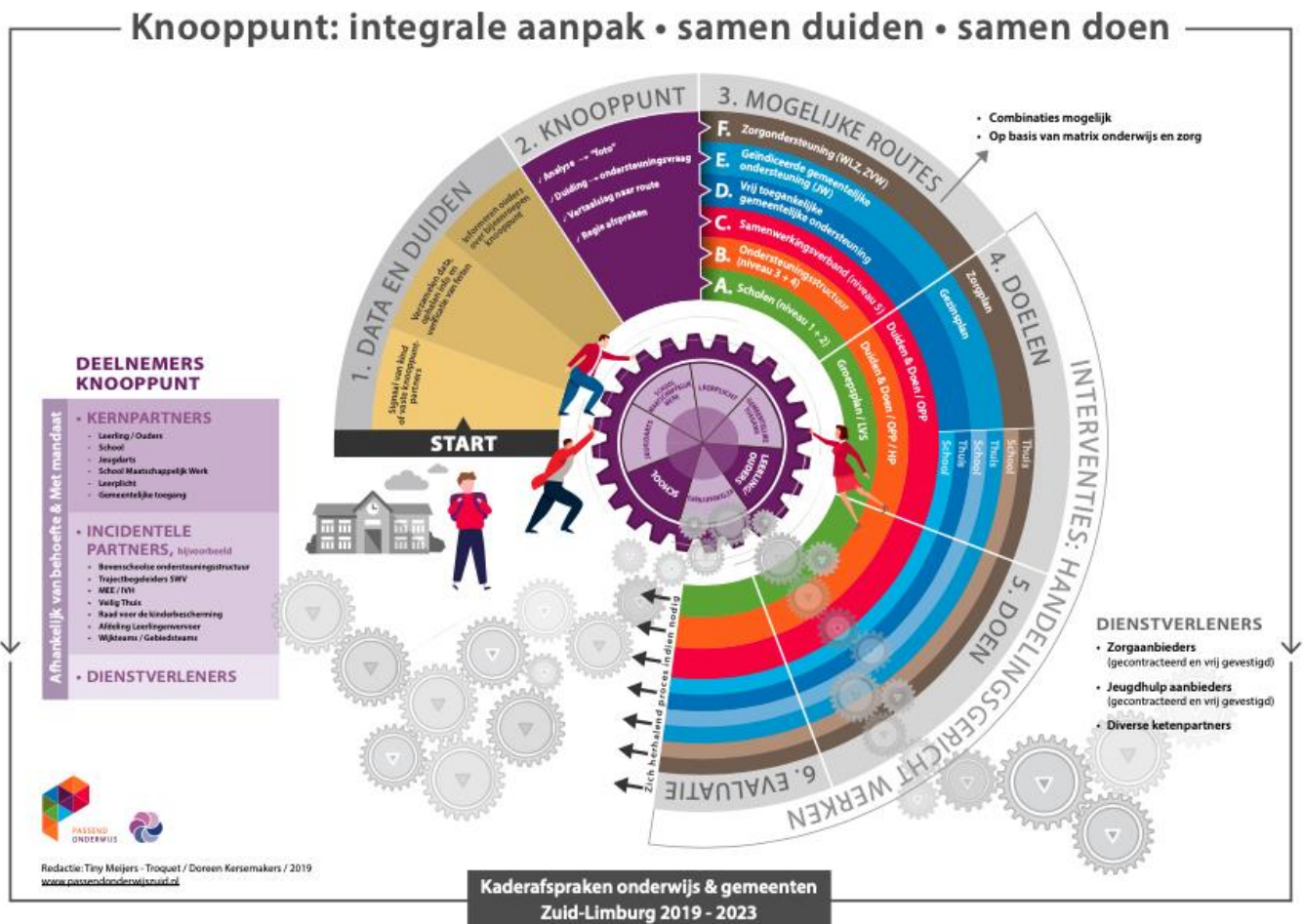
Het knooppunt is het instrument om de uitvoering van deze 3 pijlers in verbinding tot stand te brengen.

Door de transitie jeugdzorg en passend onderwijs ontstaan nieuwe verhoudingen en nieuwe mogelijkheden voor gemeenten en schoolbesturen om de zorg voor kinderen, jongeren en gezinnen gezamenlijk vorm te geven.

De knooppunten zijn een onlosmakelijk en noodzakelijk onderdeel van de ondersteuningsstructuur van elke school en als zodanig ook onderdeel van het SOP (Schoolondersteuningsprofiel). Datzelfde geldt voor doelgroeparrangementen in scholen in niveau 5 (zie doelstelling 4).

In 2018 is (vooruitlopend op een nieuw ondersteuningsplan en jeugdplan) de visie geformuleerd van onderwijsbestuurders en gemeentebestuurders en vastgelegd in de notitie "it takes a village to raise a child". In de spiegelparagraaf (van ondersteuningsplannen en jeugdplannen) zijn afspraken gemaakt over de afstemming tussen het gemeentelijke jeugd beleid en de uitvoering van passend onderwijs voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben. De kern is om - samen met ouders, kinderopvangorganisaties, jeugdhulp, welzijn en jeugd gezondheidszorg - via intensieve interprofessionele samenwerking, te streven naar een inclusieve, gezonde en veilige samenleving. Deze interprofessionele samenwerking is gericht op preventie, vroegsignalering, demedicaliseren en integrale hulp op maat. Een gelijke focus maakt het mogelijk voor gemeenten, gemeentelijke uitvoeringsorganisaties, samenwerkingsverband, schoolbesturen en scholen om samen een afgestemde, passende en sluitende ondersteuningsstructuur voor jeugd te realiseren.

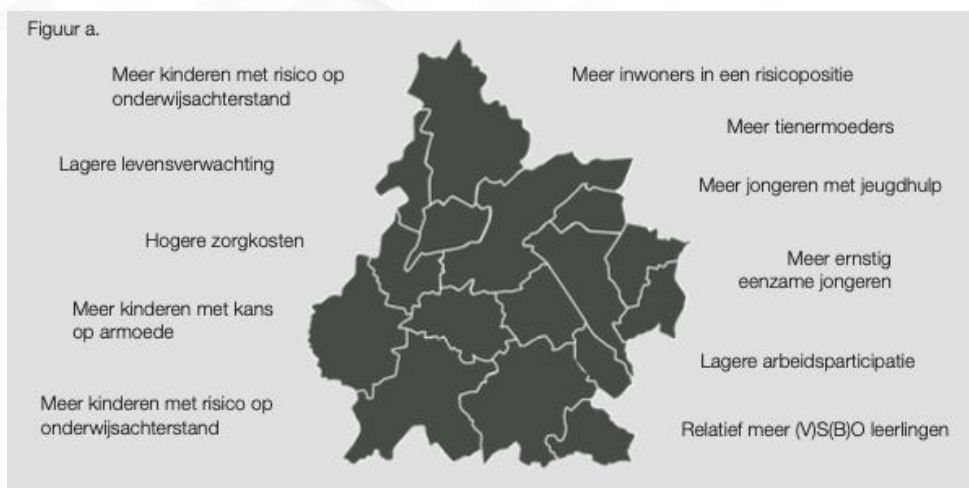

3. Inspiratieregio Zuid-Limburg

De landelijke coalitie Onderwijs-Zorg-Jeugd heeft Zuid-Limburg uitgekozen als één van de tien landelijke inspiratieregio's. Voorwaarde voor deelname was een regio met lef én uitvoeringskracht die in de praktijk sterk betrokken is bij het verbinden van onderwijs, kinderopvang, (jeugd)zorg en jeugdhulp. Samen met de andere uitgekozen regio's zijn we in een lerend netwerk 'Met andere ogen' aan de slag met het verder verbeteren en intensiveren van samenwerking. In Zuid-Limburg willen we alle kinderen de kans bieden zich optimaal te ontwikkelen. Zo inclusief mogelijk onderwijs, waarbij de vindplaats als werkplaats wordt gezien. Dit vraagt om een gezamenlijke visie en samenwerking tussen veel partijen.

De regio Zuid-Limburg heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in die gezamenlijke visie en het netwerk dat nodig is om de ambitie waar te maken, waarbij we zoveel mogelijk preventief handelen, leerlingen en hun ouders centraal stellen, partner maken en zoeken naar het best passende aanbod voor de leerling in kwestie.

Krimp, ontgroening, onderwijsachterstanden en achterblijvende gemiddelden op het gebied van o.a. gezondheid, arbeidsparticipatie en schoolverzuim (zie figuur a) zijn de aanleiding dat de Zuid-Limburgse coalitie onderwijs-jeugd-zorg zich in relatief korte termijn naar een effectief functionerend netwerk heeft ontwikkeld.

Van deze verbeteringen op bestuurlijk en beleidsniveau worden in de praktijk de vruchten al geplukt. De samenwerking van professionals uit onderwijs, welzijn en zorg met ouders en kinderen vindt plek in het dagelijks leven, op school. Tegelijkertijd leren we daar van successen en knelpunten. We willen graag delen én met anderen leren, in het landelijke netwerk van inspiratieregio's. Doorontwikkeling en verankering van goede voorbeelden op Zuid-Limburgs niveau, in afstemming met landelijke innovatie, is wat Zuid-Limburg nu nodig heeft.

In Zuid-Limburg willen we alle kinderen de kans bieden zich optimaal te ontwikkelen. De coalitie onderwijs-jeugd-zorg in Zuid-Limburg die deze ambitie realiseert bestaat uit partners in kinderopvang, primair onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaarberoepsonderwijs, de GGD ZL, de jeugdgezondheidszorg, de samenwerkingsverbanden PO en VO, partners in welzijn en zorg, regionale kennispartners (hogere onderwijs, universiteit en academische werkplaatsen), 16 gemeenten en de Provincie Limburg.

Zuid-Limburg heeft ervoor gekozen om de ondersteuning vanuit het programma "met andere ogen" in te zetten op het thema **netwerkregie** en in het vormgeven van een **tour de werkplaatsen** (basis op orde).

Het Zuid-Limburgse netwerk heeft actief deelgenomen aan de communities of practise:

- Poreuze randen onderwijs-zorg
- Interprofessioneel samenwerken
- Positief en preventief jeugdbeleid

4. Regiovisie onderwijskaart en regionaal platform

Schoolbesturen in het primair onderwijs hebben hun krachten gebundeld. Uit noodzaak én uit overtuiging: deze samenwerking is goed voor de leerlingen in het primair onderwijs in Zuid-Limburg. Het doel: één aanpak voor de drie Zuid-Limburgse regio's van de uitdagingen waarvoor het primair onderwijs zich gesteld ziet. Een aanpak gericht op een sterke basis, steun waar nodig en speciaal als het moet. Een aanpak die ruimte laat voor verschillen, maar waarin de verbinding en onderlinge versterking gezocht is. Een aanpak die alleen kan slagen als wordt samengewerkt met het voortgezet onderwijs, de gemeenten, voorschoolse voorzieningen en ketenpartners in deze regio. Hiervoor is een regionaal platform opgericht om de afspraken behorende bij de regiovisie te stimuleren, te monitoren en te coördineren.

Hiervoor is een regio-agenda Onderwijs-Jeugd Zuid-Limburg 2020 vastgesteld door het regionaal platform en afgehecht in 3 OOGO's (juni 2019) langs de lijn van:

1. Inclusie bevorderen en segregatie tegen gaan
2. Samen duiden – samen doen: expertise verknopen door integraal samen te werken, in doorgaande leer-en zorglijnen van voorschool tot en met het mbo
3. Gelijke kansen en gezondheid bevorderen: stimulering en ondersteuning
4. Gezonde, veilige en toekomstbestendige onderwijshuisvesting voor regulier en speciaal onderwijs
5. Adaptief leerlingenvervoer

Op 10 september 2020 zijn bestuurlijke afspraken tussen onderwijs-gemeenten-provincie gemaakt met de focus op:

1. Doorzettingsmacht
2. Gezonde scholen en kindcentra voor de toekomst
3. Investeren in de 0-4-jarigen

5. Instapklas

In januari 2020 is de instapklas van start gegaan in kindcentrum Manjefiek. Het is een initiatief in het kader van de regiovisie onderwijskaart en is een samenwerking tussen Xonar en MosaLira. Gemeente Maastricht is vanaf het begin betrokken geweest. De instapklas is een pilot om te onderzoeken of de werkwijze bijdraagt aan zo inclusief mogelijk onderwijs in Maastricht. De instapklas is een samenwerking tussen Xonar en Mosalira waarbij in het kader van “kansrijke start” in de basisondersteuning gemeentelijke ondersteuning wordt ingezet om onderwijs mogelijk te maken voor kinderen vanaf 4 jaar; zo inclusief mogelijk en thuisnabij.

6. Doelgroeparrangementen

Om te komen tot collectieve doelgroeparrangementen is een aantal stappen gezet, die voor deze periode zijn uitgemond in afspraken over de categoriebekostiging en een subsidieregeling onderwijs-jeugd Zuid-Limburg 2019-2023. Van de subsidieregeling maakt een aantal scholen in de extra ondersteuning gebruik. In schooljaar 2019-2020 zijn scholen van het gespecialiseerd onderwijs in Maastricht-Heuvelland gestart met het nader uitwerken van hun doelgroeparrangementen. Met deze arrangementen wordt per school duidelijk aan welke leerlingen met welke specifieke onderwijs- en zorgbehoefte ondersteuning geboden kan worden.

7. Dekkend netwerk: gevalideerde Schoolondersteuningsprofielen (SOP) BAO en S(B)O

Iedere school in het samenwerkingsverband heeft een actueel schoolondersteuningsprofiel op basis van een vastgesteld format en genormeerde ankerpunten. Het schoolondersteuningsprofiel is een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die onderwijsondersteuning behoeven. Het schoolondersteuningsprofiel geeft een beeld van de wijze waarop scholen de ondersteuning vormgeven. Ten behoeve van ouders is per school in de basisondersteuning een samenvatting gemaakt en gepubliceerd op de website van de betreffende school en het samenwerkingsverband.

In het schoolplan integreert de school de verdere ontwikkeling van de ondersteuning en beschrijft daarbij hoe zij toewerkt naar het realiseren van het afgesproken niveau. Scholen volgen een eigen jaarplancyclus en actualiseren het schoolondersteuningsprofiel op basis hiervan. Het samenwerkingsverband meet tweejaarlijks de ontwikkeling van de basis- en extra ondersteuning op grond van de actuele schoolondersteuningsprofielen. In het vorige verslagjaar is het format schoolondersteuningsprofiel basisonderwijs en speciaal (basis) onderwijs geactualiseerd (inclusief normering ankerpunten) en heeft de twee jaarlijkse meting plaatsgevonden. In het komende verslagjaar is hernieuwd de tweejaarlijkse meting aan de orde

Op de volgende bladzijden is opgenomen:

- Het totale ondersteuningsaanbod op basis van de schoolondersteuningsprofielen in de basisondersteuning.
- Het totale ondersteuningsaanbod op basis van de schoolondersteuningsprofielen in de extra ondersteuning.
- Ontwikkeling van de ankerpunten op basis van de tweejaarlijkse meting (2014-2015 -> 2016-2017 -> 2018-2019).
- Overzicht stand van zaken “Knooppunt Zorg in en om School”

Overzicht van de waardering van de stand van zaken op de 4 ankerpunten die de basisondersteuning definiëren.

De gegevens zijn ontleend aan de schoolondersteuningsprofielen basisonderwijs die zijn toegezonden aan het Samenwerkingsverband.
De schoolondersteuningsprofielen zijn ingevuld door de scholen en vastgesteld door de schoolbesturen.
Het betreft de gegevens in schooljaar 2018-2019, per peildatum 01-10-2018.

Samenwerkingsverband: 3105 - Maastricht-Heuvelland				Ankerpunt 1: Kwaliteitsstandaard			Ankerpunt 2: Planmatig en handelings- gericht werken		Ankerpunt 3: Specifieke Ondersteuning			Ankerpunt 4: Ondersteuningsstructuur		
				Basisarrangement inspectie	Kwaliteitsindicatoren	Indicatoren PHGW	Dyscalculie	Dyslexie	Meer- en hoogbegaafdheid	Sociale Veiligheid en gedrag	Ondersteuningsstructuur opgenomen in schoolplan/beleidsplannen	Vanaf ond.niv. 3 wordt handelingsgericht plan/Duiden&Doen gehanteerd	% Ja op onderdelen van Knooppunt: Organisatie	
Bestuur	School	Brinnr	A	B	C	D	E	F	G	H	I	G		
1	Gem. Eijsden Margr.	Openbare Basisschool Mesch	18EL	Ja	100	100	75	100	50	75	Ja	Ja	75	
2	Innovo	BS Franciscus	03WE	Ja	100	100	75	100	75	100	Ja	Ja	75	
3	Innovo	BS op de Top	06MS	Ja	78	100	50	75	75	100	Ja	Ja	50	
4	Innovo	Bs à Hermkes	09AU	Ja	100	100	100	100	100	100	Ja	Ja	100	
5	Innovo	Witheim	09XR	Ja	100	69	0	100	25	75	Ja	Ja	100	
6	Innovo	Heilig Hart	10EY	Ja	96	100	0	50	0	25	Ja	Ja	100	
7	Innovo	BS de kleine Wereld	10KI	Ja	100	100	75	50	25	100	Ja	Nee	25	
8	Innovo	Basisschool Klavertje vier	10QB	Ja	100	92	100	100	100	100	Ja	Ja	0	
9	Innovo	bs Valkenburg	10WG	Ja	96	100	100	100	100	100	Ja	Ja	100	
10	Innovo	BS de Wereldster	12KD	Ja	100	100	100	100	100	100	Ja	Ja	75	
11	Innovo	De Triangel	12SP	Ja	100	100	75	100	100	100	Ja	Ja	100	
12	Innovo	Ondersteboven	12ZE	Ja	100	100	50	100	75	100	Ja	Ja	100	
13	Innovo	De Lindegaard	13KM	Ja	100	100	75	100	100	100	Ja	Ja	75	
14	Innovo	De Triangel	14DK	Ja	100	100	100	100	100	100	Ja	Ja	100	
15	kom Leren	Openbare Daltonschool de Bundeling	00DN	Ja	100	100	100	100	75	100	Ja	Ja	75	
16	kom Leren	Basisschool de Den	03JX	Ja	100	100	75	100	50	100	Ja	Ja	75	
17	kom Leren	De Keerkring	04ZV	Ja	100	100	25	100	75	75	Ja	Ja	100	
18	kom Leren	Basisschool Sint Martinus	05BB	Ja	96	92	50	100	75	75	Ja	Ja	75	
19	kom Leren	BS Op de 10 Bunder	05EZ	Ja	100	100	50	75	25	100	Ja	Nee	0	
20	kom Leren	OBS Berg	05YT	Ja	83	92	50	100	100	100	Ja	Ja	100	
21	kom Leren	de Cramignon	06GR	Ja	100	100	100	75	100	100	Ja	Ja	100	
22	kom Leren	Nutsschool Maastricht	06WW	Ja	91	92	75	75	75	75	Ja	Ja	75	
23	kom Leren	basisschool Sint Jozef	08KN	Ja	100	100	25	100	75	100	Ja	Ja	75	
24	kom Leren	IKC Dynamiek	08UC	Ja	100	92	25	100	100	75	Ja	Ja	100	
25	kom Leren	BS. Maurice Rose	08UX	Ja	100	100	75	75	50	100	Ja	Ja	100	
26	kom Leren	Openbare basisschool De Kring	09SF	Ja	100	100	25	100	100	100	Ja	Nee	100	
27	kom Leren	OBS De Regenboog	10LX	Ja	100	100	0	100	100	100			75	
28	kom Leren	Basisschool Sint Gertrudis	15DI	Ja	100	100	75	100	25	100	Ja	Ja	75	
29	kom Leren	Openbare Basisschool De Spiegel	21NU	Ja	100	100	0	100	100	75	Ja	Ja	75	
30	kom Leren	OBS de Perroen	22KO	Ja	100	100	25	75	50	100	Ja	Ja	100	
31	kom Leren	OBS Binnenstad	23BU	Ja	100	100	75	100	100	75	Ja	Ja	75	
32	kom Leren	MBS De Poort	24EE	Ja	100	92	25	100	25	75	Ja	Ja	50	
33	kom Leren	OBS Broekhem	24NK	Ja	87	85	50	100	50	75	Ja	Ja	100	
34	kom Leren	Basisschool Tangram	24NV	Ja	96	100	100	100	100	100	Ja	Ja	100	
35	MosaLira	Basisschool John F. Kennedy	03IY	Ja	100	100	50	100	100	100	Ja	Nee	75	
36	MosaLira	Bs Scharn	03NC	Ja	100	100	0	100	100	100	Ja	Ja	100	
37	MosaLira	Basisschool St. Oda	03OP	Ja	87	38	0	50	50	50	Ja	Ja	100	
38	MosaLira	Petrus & Paulus	03QD	Ja	100	85	75	100	100	100			75	
39	MosaLira	IKC Amby	04IP	Ja	78	92	75	100	100	100	Ja	Ja	100	
40	MosaLira	Basisschool De Letterdoes	04KM	Ja	96	100	25	50	50	100	Ja	Ja	100	
41	MosaLira	kindcentrum Het Mozaïek	05KP	Ja	100	100	100	100	100	100	Ja	Ja	100	
42	MosaLira	Basisschool de Maasköpkes	06OJ	Ja	100	100	50	100	50	75			100	
43	MosaLira	BS Wyck	07WV	Ja	100	100	100	100	100	75	Ja	Ja	75	
44	MosaLira	Basisschool St. Pieter	08QO	Ja	96	100	100	100	100	100	Ja	Ja	75	
45	MosaLira	De Vlinderboom	10FZ	Ja	100	100	75	100	75	100			100	
46	MosaLira	KC. St. Aloysius	15FK	Ja	100	100	75	100	100	100	Ja	Ja	100	
47	MosaLira	IKC De Geluksvogel	16UN	Ja	100	100	75	25	25	100	Ja	Ja	100	
48	MosaLira	Basisschool Anne Frank	16VU	Ja	100	100	75	75	75	100	Ja	Ja	100	
49	MosaLira	bs Manjefiek	19VJ	Ja	100	100	100	100	100	100			100	
50	Movare	OBS de Robbedoes	18DW	Ja	100	100	75	100	75	100	Ja	Ja	50	
51	Pallas	Bernard Lievegoed School	07CP	Ja	91	100	100	100	75	100	Ja	Ja	75	
52	Smart	Basisschool El Habib	27CD	Ja	96	100	75	100	50	100	Ja	Ja	100	
53	Suringar	Suringarschool	15BR	Ja	100	100	75	100	50	100	Ja	Ja	100	
54	Suringar	Emile Weslyschool	15BR	Ja	100	100	75	75	75	100	Ja	Ja	100	

Legenda: 100%/Ja ≥75% <75%

← voldoet aan normering →   → voldoet niet aan normering ←

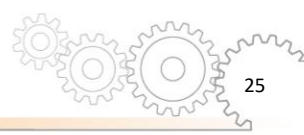
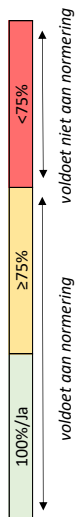

Overzicht van de waardering van de stand van zaken op de ankerpunten, die de basisondersteuning en extra ondersteuning definiëren

De gegevens zijn ontleend aan de schoolondersteuningsprofielen SO-SBO die zijn toegezonden aan het Samenwerkingsverband.

	Ankerpunt 1: Kwaliteitsstandaard		Ankerpunt 2: Planmatig en gericht werken		Ankerpunt 3: Specifieke Ondersteuning binnen de basisondersteuning					Ankerpunt 3: Specifieke Ondersteuning binnen de extra ondersteuning				Ankerpunt 4: Ondersteuningsstructuur		
	Basisarrangement inspectie	Kwaliteitsindicatoren	Indicatoren PHGW		Preventieve en licht curatieve interventies					Curatieve interventies gericht op leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte				Ondersteuningsstructuur opgenomen in schoolplan/beleidsplannen	Voor alle lin. wordt een OPP/Duiden&Doen opgesteld en gehanteerd	% Ja op onderdelen van Knooppunt: Organisatie
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	
	Brinr	School	Brinr													
1	Movare	SBO ARCADIA	00RX	100	100	0	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	100	
2	Mosalira	Talententuin Maastricht	00SH	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	100	
3	Kindante	SBO Het Mozaïek	01DM	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	100	
4	Alterius	De Buitenhof	01UO	100	100	50	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	0	
5	Kindante	De Blinker	02RS	100	100	NVT	75	100	100	Ja	NVT	Ja	Ja	Ja	50	
6	Mosalira	SO Don Bosco/ CSN SO	02SP	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	50	
7	Mosalira	SO Jan Baptist/ CSN SO	02SP	100	100	25	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	50	
8	Mosalira	Talententuin Maastricht	03LO	100	100	75	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	100	
9	Kindante	Xaverius	04EP	100	100	75	75	100	100	Ja	NVT	Ja	Ja	Ja	75	
10	Movare	De Wissel	04TP	100	96	100	50	100	100	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	100	
11	Kindante	Parkschool	12QN	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	NVT	Ja	Ja	100	
12	Adelante	Adelante Onderwijs	14VR	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	50	
13	Tytilyschool de Maasgouw	Tytilyschool de Maasgouw	14YY	100	96	NVT	75	NVT	NVT	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	25	
14	Movare	SO St Jan Baptist	16PB	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	100	
15	Innovo	SBO Sint Bernardus	17VV	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	100	
16	Innovo	Catharinaschool	20IF	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	50	
17	Innovo	De Griffel	20KL	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	100	
18	Innovo	SOVSO De Pylar	21SG	100	100	NVT	75	100	100	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	75	

Legenda:

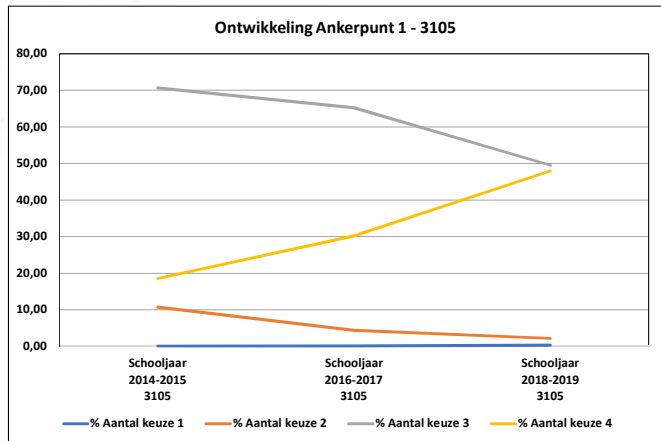
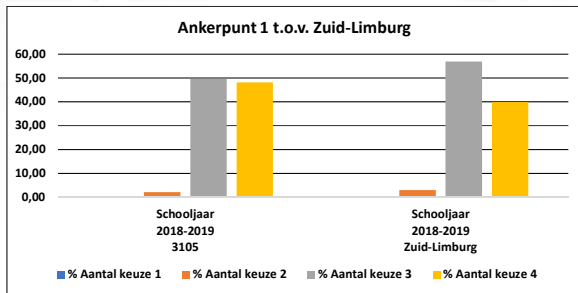

Ontwikkeling Ankerpunten 2014-2015 -> 2016-2017 -> 2018-2019

Samenwerkingsverband: 3105 - Maastricht-Heuvelland

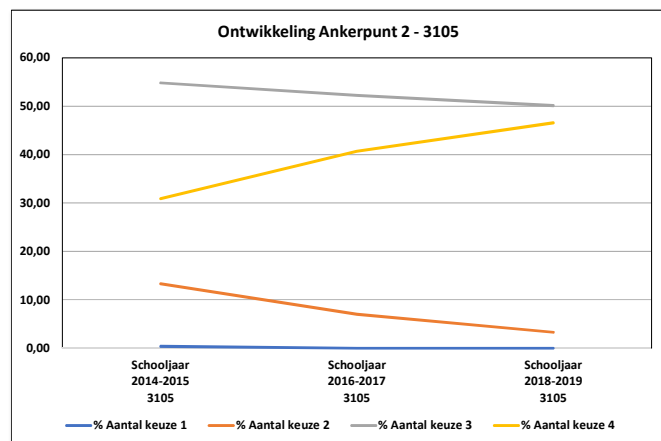
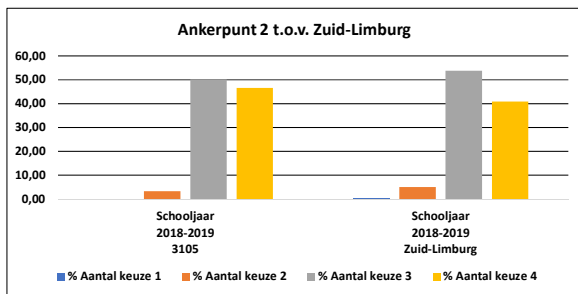
Ankerpunt 1: Kwaliteitsstandaard | Kwaliteitsindicatoren

	Schooljaar 2014-2015 3105	Schooljaar 2016-2017 3105	Schooljaar 2018-2019 3105	Schooljaar 2018-2019 Zuid-Limburg
% Aantal keuze 1	0,07	0,15	0,32	0,26
% Aantal keuze 2	10,74	4,42	2,17	3,02
% Aantal keuze 3	70,64	65,22	49,52	56,81
% Aantal keuze 4	18,55	30,21	47,99	39,91

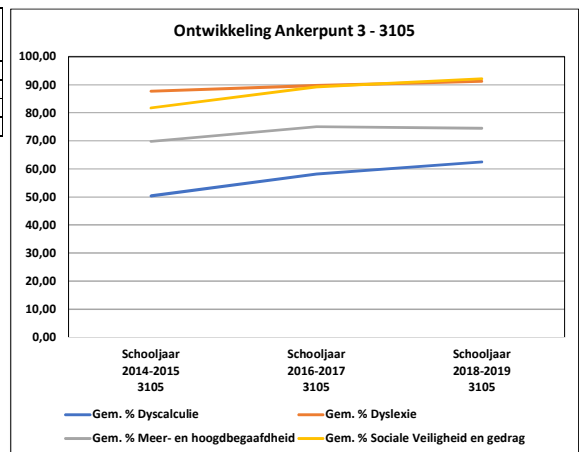
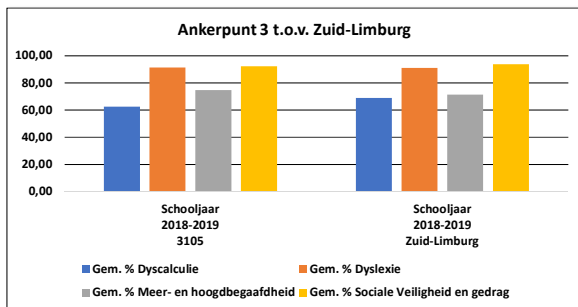
Ankerpunt 2: Planmatig en handelingsgericht werken | Indicatoren PHGW

	Schooljaar 2014-2015 3105	Schooljaar 2016-2017 3105	Schooljaar 2018-2019 3105	Schooljaar 2018-2019 Zuid-Limburg
% Aantal keuze 1	0,37	0,00	0,00	0,36
% Aantal keuze 2	13,31	7,03	3,28	5,09
% Aantal keuze 3	54,82	52,25	50,14	53,74
% Aantal keuze 4	30,89	40,72	46,58	40,80

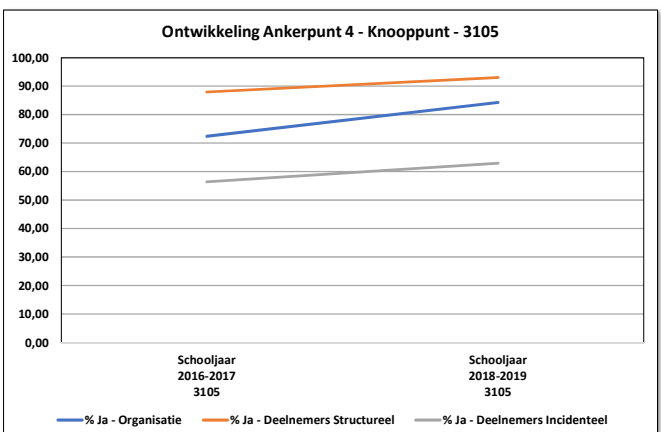
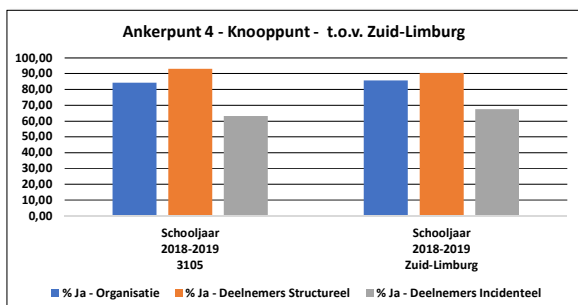
Ankerpunt 3: Specifieke Ondersteuning

	Schooljaar 2014-2015 3105	Schooljaar 2016-2017 3105	Schooljaar 2018-2019 3105	Schooljaar 2018-2019 Zuid-Limburg
Gem. % Dyscalculie	50,40	58,19	62,50	68,87
Gem. % Dyslexie	87,70	89,66	91,20	91,06
Gem. % Meer- en hoogbegaafdheid	69,84	75,00	74,54	71,19
Gem. % Sociale Veiligheid en gedrag	81,75	89,22	92,13	93,54

Ankerpunt 4: Ondersteuningsstructuur -> Knooppunt Zorg in en om school [2016-2017 -> 2018-2019]

	Schooljaar 2016-2017 3105	Schooljaar 2018-2019 3105	Schooljaar 2018-2019 Zuid-Limburg
% Ja - Organisatie	72,41	84,26	85,76
% Ja - Deelnemers Structureel	87,93	93,06	90,23
% Ja - Deelnemers Incidenteel	56,47	62,96	67,38

Overzicht van de waardering van de stand van zaken "Knooppunt Zorg in en om School"

De gegevens zijn ontleend aan de schoolondersteuningsprofielen basisonderwijs die zijn toegezonden aan het Samenwerkingsverband.
De schoolondersteuningsprofielen zijn ingevuld door de scholen en vastgesteld door de schoolbesturen.
Het betreft de gegevens in schooljaar 2018-2019, per peildatum 01-10-2018.

Samenwerkingsverband: 3105 - Maastricht-Heuvelland			Organisatie				Deelnemers structureel: Participatie en bijdrage				Deelnemers incidenteel: Participatie en bijdrage			
Bestuur	School	Brinnr	D	E	F	G	D	E	F	G	D	E	F	G
			Beleidskader Zuid-Limburg toegepast	Knooppunt functioneert	Procedure / werkwijze vastgelegd	Gezamenlijke ontwikkelpunten vastgelegd	JGZ Jeugdgezondheidszorg	SNW Schoolmaatschappelijk Werk	Toegang Jeugd	Ouders	IWH Integrale Vroeghulp	MEE	Leerplicht	Leerlingvervoer
1	Gem. Eijsden Margr.	Openbare Basisschool Mesch	18EL	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee
2	Innovo	BS Franciscus	03WE	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
3	Innovo	BS op de Top	06MS	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
4	Innovo	Bs à Hermkes	09AU	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
5	Innovo	Witheim	09XR	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
6	Innovo	Heilig Hart	10EY	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
7	Innovo	BS de kleine Wereld	10KI	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
8	Innovo	Basisschool Klavertje vier	10QB	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
9	Innovo	bs Valkenburg	10WG	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
10	Innovo	BS de Wereldster	12KD	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
11	Innovo	De Triangel	12SP	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
12	Innovo	Ondersteboven	12ZE	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
13	Innovo	De Lindegaerd	13KM	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
14	Innovo	De Triangel	14DK	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
15	kom Leren	Openbare Daltonschool de Bundeling	00DN	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
16	kom Leren	Basisschool de Den	03IX	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
17	kom Leren	De Keerkring	04ZV	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee
18	kom Leren	Basisschool Sint Martinus	05BB	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
19	kom Leren	BS Op de 10 Bunder	05EZ	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
20	kom Leren	OBS Berg	05YT	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
21	kom Leren	de Cramignon	06GR	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
22	kom Leren	Nuttschool Maastricht	06WW	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee
23	kom Leren	basisschool Sint Jozef	08KN	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
24	kom Leren	IKC Dynamiek	08UC	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
25	kom Leren	BS. Maurice Rose	08UX	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee
26	kom Leren	Openbare basisschool De Kring	09SF	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
27	kom Leren	OBS De Regenboog	10LX	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
28	kom Leren	Basisschool Sint Gertrudis	15DI	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
29	kom Leren	Openbare Basisschool De Spiegel	21NU	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
30	kom Leren	OBS de Perroen	22KO	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
31	kom Leren	OBS Binnenstad	23BU	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
32	kom Leren	MBS De Poort	24EE	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
33	kom Leren	OBS Broekhem	24NK	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee
34	kom Leren	Basisschool Tangram	24NV	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
35	MosaLira	Basisschool John F. Kennedy	03IY	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
36	MosaLira	Bs Scharn	03NC	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
37	MosaLira	Basisschool St. Oda	03OP	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
38	MosaLira	Petrus & Paulus	03OD	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
39	MosaLira	IKC Amby	04IP	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee
40	MosaLira	Basisschool De Letterdoes	04KM	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
41	MosaLira	kindcentrum Het Mozaiek	05KP	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
42	MosaLira	Basisschool de Maasköpkjes	06OJ	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
43	MosaLira	BS Wyck	07WV	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
44	MosaLira	Basisschool St. Pieter	08OQ	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee
45	MosaLira	De Vlinderboom	10FZ	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
46	MosaLira	KC. St. Aloysius	15FK	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
47	MosaLira	IKC De Geluksvogel	16UN	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
48	MosaLira	Basisschool Anne Frank	16VU	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
49	MosaLira	bs Manjefiek	19VJ	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
50	Movare	OBS de Robbedoes	18DW	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee
51	Pallas	Bernard Lievegoed School	07CP	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
52	Smart	Basisschool El Habib	27CD	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
53	Suringar	Suringarschool	15BR	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
54	Suringar	Emile Weslyschool	15BR	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
55	MosaLira	Talentuin Maastricht SO	00SH	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
56	MosaLira	SO Don Bosco/ CSN SO	02SP	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja
57	MosaLira	SO Jan Baptist/ CSN SO	02SP	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja
58	MosaLira	Talentuin Maastricht SBO	03LO	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
59	Innovo	SBO Sint Bernardus	17VV	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
60	Alterius	De Buitenhof	01UO	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
61	Adelante	Adelante Onderwijs	14VR	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
62	Stg. Tytlyschool de Maasgouw	Tytlyschool de Maasgouw	14YY	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja

8. Thuiszitters en thuiszitterspact

Het samenwerkingsverband monitort het aantal thuiszitters en rapporteert periodiek de door en van gemeenten ontvangen informatie aan de onderwijsinspectie. Het samenwerkingsverband deelt de verantwoordelijkheid voor thuiszitters met andere partijen zoals de regionale meld- en coördinatiepunten (RMC / RBL/ bureaus leerplicht), de raad van de kindbescherming die vrijwillige kaders vraagt om thuiszittende leerlingen weer naar school te krijgen en het oordeel van de kantonrechter. Met zoveel medeverantwoordelijken is het moeilijk om als samenwerkingsverband verantwoordelijkheid te kunnen nemen. Voor de informatie over thuiszitters zijn samenwerkingsverbanden afhankelijk van de correcte registratie van de thuiszitters door RMC's/RBL's, die weer afhankelijk zijn van de registratie door scholen en hun meldingen bij het verzuimloket. Daar waar samenwerkingsverbanden de verantwoordelijkheid kunnen nemen, zijn - als nadere uitwerking van het ondersteuningsplan - pragmatische werkafspraken gemaakt die uitvoering van de zorgplicht en de werkwijze gericht op het voorkomen van thuiszitters reguleren en is de doorzettingmacht geregeld.

Het beleidsdocument is eensluidend vastgesteld voor de drie samenwerkingsverbanden PO in Zuid-Limburg en is gepubliceerd op de website van het samenwerkingsverband. In de notitie zorgplicht zijn de minimale verplaatsingsafspraken van leerlingen tussen scholen opgenomen.

In het samenwerkingsverband is het knooppunt verbonden aan school waar de thuiszitter staat ingeschreven verantwoordelijk om met Leerplicht en andere knooppuntpartners het thuiszitten (of dreigend thuiszitten) te bespreken en worden acties afgesproken om het verzuim c.q. het thuiszitten te beëindigen. De trajectbegeleiders spelen ook een significante rol om thuiszitten te voorkomen cq thuiszitters zo snel mogelijk weer een passende onderwijsplek te bieden. Waar aangewezen met opschaling via de directie van het samenwerkingsverband, hetgeen slechts in zeer uitzonderlijke gevallen noodzakelijk blijkt.

Waar nodig worden in het samenwerkingsverband in het kader van preventie afspraken gemaakt c.q. regelingen getroffen die een zo goed mogelijke grip op de problematiek van de thuiszitters probeert te realiseren, in nauwe samenwerking met alle betrokken ketenpartners in en via het knooppunt. De directeur van het Samenwerkingsverband voert overleg met het Regionaal Bureau Leerplicht, gericht op uitwisseling van gegevens en afspraken om verzuim c.q. thuiszitten te voorkomen en te beëindigen. De handen worden ook op structurele basis ineen geslagen om gezamenlijk te kijken naar verzoeken vrijstelling 5a in relatie tot het beschikbare onderwijs- en zorgondersteuningsaanbod. Steeds wordt evidentier dat een aantal kinderen niet (terug)plaatsbaar zijn in een onderwijssetting omdat een 1-op-1-begeleiding noodzakelijk is gezien de ondersteuningsbehoeften. Voor deze kinderen zijn zware/volledige zorgarrangementen aangewezen, die niet altijd (direct) voorhanden zijn. In de doorontwikkeling naar doelgroeparrangementen zullen afspraken gemaakt moeten worden om de connectie met onderwijs op een andere manier te organiseren. Binnen het onderwijs in deze regio is geen sprake van wachtlijsten.

Om het aantal thuiszitters terug te dringen sloten verschillende ministeries en onderwijsorganisaties in 2016 het landelijke Thuiszitterspact. De samenwerkingsverbanden PO geven daar invulling aan door op Zuid-Limburgs niveau het in gezamenlijkheid met de Zuid-Limburgse gemeenten en de samenwerkingsverbanden VO een regionaal opgestelde thuiszitterspact te hanteren. In het verslagjaar is de aanzet gegeven om de thuiszittersaanpak te actualiseren waarbij een integrale aanpak wordt geoptimaliseerd waarbij ouders, school, samenwerkingsverbanden, gemeente, jeugdzorg, leerplichtambtenaar en jeugdarts met elkaar samenwerken om thuiszitten te voorkomen.

Opgave artikel 25 Leerplichtwet Maastricht-Heuvelland 2019-2020

Aantal leerplichtige jongeren 5 tot 16 jaar en kwalificatieplichtige jongere 16 tot 18 jaar		2018-2019		2019-2020		
		(S)BO	(V)SO	(S)BO	(V)SO	
Vervangende leerplicht	art 3a	nvt	0	nvt	0	
	art 3b	nvt	0	nvt	0	
Vrijstellingen	art 5 onder a (medische gronden)	7	11	2	8	
	art 5 onder b (bezwaar tegen richting)	0	0	2	0	
	art 5 onder c (ingeschreven buitenland)	519	30	445	32	
	art 15	nvt	2	nvt	0	
Ongeoorloofd verzuim	absoluut	totaal	13	9	6	5
		langer dan 3 maanden	8	8	6	4
		langer dan 4 weken aaneengesloten	12	9	6	4
		weer ingeschreven	1	0	0	0
	relatief	totaal	33	43	15	50
		waarvan herhaald	5	24	1	24
Handhaving	processen-verbaal	luxe verzuim	13	0	9	0
		relatief verzuim	1	1	0	3
		luxe verzuim	4	0	5	0
		absoluut verzuim	3	0	0	0
Langdurig relatief verzuim	bij aanvang schooljaar	0	5	0	1	
	nieuwe gevallen daarna	6	5	1	2	
	langer dan 3 maanden	1	7	1	0	
	verhuisd/overleden	1	2	0	0	
	18 jaar geworden	0	1	0	1	
	opgelost	4	4	0	0	
	actueel aantal langdurig relatief verzuimers	1	3	1	2	

De cijfers (V)SO betreffen zowel SO als VSO

Het aantal geregistreerde thuiszitters is stabiel en zeer beperkt.

Focus ligt op het tijdig inzetten van interventies waardoor thuiszitten wordt voorkomen. Complex zijn de situaties waar jeugdhulp/zorg/behandeling nodig is, gecombineerd met handelingsverlegenheid in de extra ondersteuning dan wel voorliggende problematiek in de thussituatie waardoor deelname aan onderwijs belemmerd wordt. Het aantal leerlingen met leerplichtontheffing daalt. Dit convergeert met de inspanningen die gedaan worden om voor alle leerlingen een leeftijdsadequate plaatsing in onderwijs te realiseren. Aandachtspunt blijft dat een aantal kinderen niet (terug)plaatsbaar is binnen een onderwijssetting omdat intensieve begeleiding noodzakelijk blijkt. Een indicator om goed in de gaten te houden.

9. Grensverkeer SO/SBO

Een aantal leerlingen maakt vanuit een plaatsing in het basisonderwijs bij verwijzing gebruik van de extra ondersteuning in andere samenwerkingsverbanden. Hierbij moet opgemerkt worden dat SO Buitenhof formeel onderdeel uitmaakt van een ander samenwerkingsverband (SWV PO3106 Parkstad), terwijl deze school ook aangesloten is en bijdraagt aan het dekkend aanbod van ons samenwerkingsverband. In die context moeten de onderstaande cijfers m.b.t. SO geplaatst worden. Het aantal verwijzingen op onderwijsinhoudelijke gronden naar so-scholen die geen deel uitmaken van ons samenwerkingsverband is beperkt, waarbij verplaatsing naar het SWV 3106 (Parkstad) het meest voorkomend is: SO De Buitenhof (7), SO Catharina (2), SO De Pylar (11) en SO Jan Baptist in Kerkrade (5). Het merendeel van de plaatsingen in een SO-voorziening in een ander samenwerkingsverband is het gevolg van het feit dat een SO-school in het andere samenwerkingsverband thuisnabij is of als gevolg van verhuizing van de leerling (na afgifte TLV). Ook het aantal verplaatsingen tussen sbo-scholen en so-scholen van het eigen naar andere samenwerkingsverbanden en vice versa is beperkt. Zie voor de specifieke gegevens doelstelling 4.

Grensverkeer sbo is financieel niet verrekend met andere samenwerkingsverbanden omdat er sprake is van nivellering. Het aantal inkomend en uitgaand is nagenoeg gelijk. Over de afgelopen jaren was het aantal leerlingen inkomend en uitgaand dat voor financiële verrekening in aanmerking kwam in evenwicht.

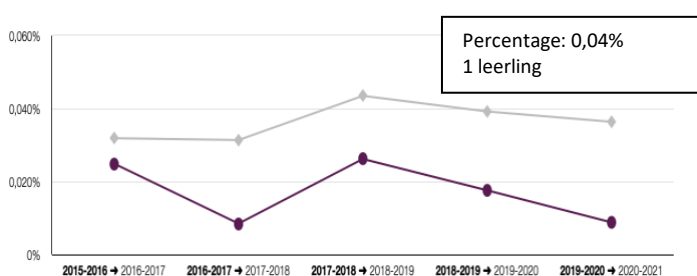
Reden voor grensverkeer is veelal:

- ✓ Een bepaalde onderwijssetting op basis van een meer specifiek schoolondersteuningsprofiel in combinatie met specifieke ondersteuningsbehoefte van de leerling.
- ✓ S(B)O scholen die nabij de grens van een samenwerkingsverband liggen en daardoor voor ouders de dichtstbijzijnde voorziening zijn. Datzelfde geldt voor ouders van leerlingen die nabij de grens van een samenwerkingsverband wonen en voor wie de dichtstbijzijnde S(B)O-school in een ander SWV ligt.
- ✓ Verschillen in zorgaanbod (JGGZ) tussen regio 's.
- ✓ Verhuizing en/of specifieke gezinsomstandigheden.

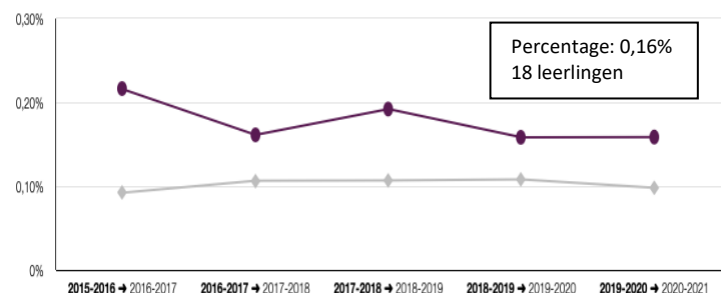
Buitenland

Een aanzienlijk aantal kinderen (445) volgt onderwijs in het buitenland; een keuze van ouders en leerlingen die gestoeld is op een diversiteit van persoonlijke voorkeuren en afwegingen. Dit aantal daalt tov vorig jaar (519). Het is moeilijk vast te stellen of er een causaal verband zou kunnen bestaan tussen het deelnamepercentage en het grensverkeer naar België; er is geen zicht op de extra onderwijssteuning die de leerlingen in het buitenland (m.n. België) al dan niet genieten. Na de PO-loopbaan in Nederland zien we een hoog percentage leerlingen dat niet in het publieke Nederlandse VO instroomt.

Vanuit basisonderwijs eigen SWV naar sbo elders

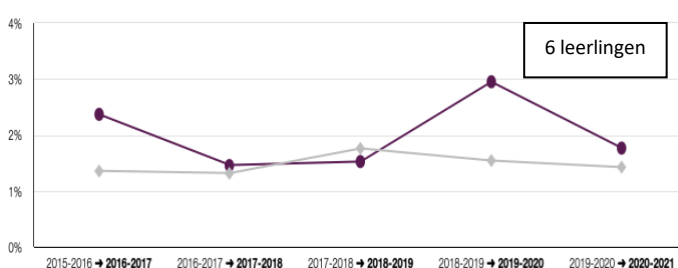

Vanuit basisonderwijs eigen SWV naar so elders

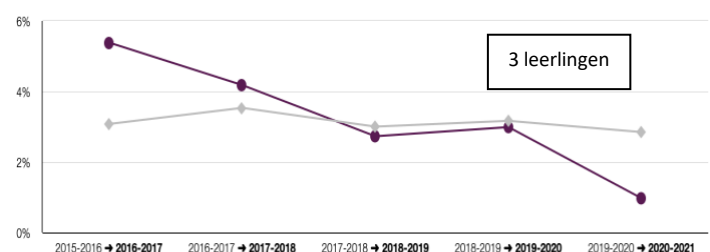

Het aantal verplaatsingen van BAO van het eigen samenwerkingsverband naar SO/SBO scholen van een ander samenwerkingsverband zijn gelijk gebleven tov vorig verslagjaar.

Vanuit basisonderwijs elders naar sbo eigen SWV

Vanuit basisonderwijs elders naar so eigen SWV

Doelstelling 2: Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau

Beoogde resultaten <i>waar zien we dat aan?</i>	Outputindicatoren <i>wat meten we in het SWV?</i>	Proceseigenaar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Basis op orde: gedifferentieerd en flexibel aanbod om de totale ondersteuning van de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren (onderwijs, gemeentelijke en zorgondersteuning) ✓ Basisscholen voldoen aan de vastgestelde ankerpunten en leggen dit vast in het SOP: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kwaliteitsstandaard ○ Planmatig en handelingsgericht werken ○ Specifieke ondersteuning ○ Ondersteuningsstructuur basisondersteuning ✓ Adequaat knooppunt: samen duiden, samen doen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tweejaarlijkse opname ontwikkeling ankerpunten basisondersteuning (SOP) 2. Verwijzingspercentages 3. Aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen 4. Informatie uit TLV-aanvragen m.b.t. gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4 5. Thuiszitters 	schoolbesturen

Ruimte: wat doen schoolbesturen daarvoor? Proces en activiteiten van beleid naar uitvoeren.

- ✓ Gevalideerde SOP 's van gelijke opzet, stapelbaar en vergelijkbaar
- ✓ Transparante procedures voor ondersteuningstoewijzing op bestuursniveau
- ✓ Ondersteuning is tijdig, doelgericht, transparant, adequaat, effectief en beredeneerd op basis van vastgestelde ondersteuningsbehoeften:
  - Niveau 1 en 2 op schoolniveau
  - Niveau 3 en 4 op bestuursniveau
  - Op- en afschaling binnen ondersteuningsopties
  - In samenhang en verbinding met netwerk van onderwijs, gemeenten en zorg
  - Vanaf ondersteuningsniveau 3 gebruik bestanddelen Duiden&Doen
- ✓ De kwaliteit van het knooppunt ontwikkelen en borgen als onderdeel van de ondersteuningsstructuur
- ✓ Ontwikkeling basisondersteuning en expertise borgen in schoolplan
- ✓ Afspraken eenduidige uitvoering zorgplicht
- ✓ Regionaal beleid gericht op inclusie, in relatie tot krimp en verevening (regiovisie onderwijskaart/regio-agenda), waar onder:
  - Spreiding, aanbod en omvang onderwijsvoorzieningen
  - Huisvesting
- ✓ Adaptief leerlingenvervoer

Resultaat en trend langs de lijn van de outputindicatoren

1. Ontwikkeling van het SOP op onderdelen: in het overzicht van de ontwikkeling van de ankerpunten basisondersteuning en extra ondersteuning tekent zich in het totaalbeeld een vergroening af. Er is sprake van een ontwikkeling in positieve zin. Het betreft een zelfevaluatie van scholen, waarbij de schoolbesturen de schoolondersteuningsprofielen valideren.
2. De instroom naar S(B)O schommelt per schooljaar. Algemene trends:
  - Instroom uit BAO naar SBO daalt
  - Instroom uit BAO naar SO daalt
  - Onderinstroom neemt toe
3. Trend terugplaatsingen naar bao:
  - vanuit SBO naar BAO is tot nihil afgenomen in de afgelopen periode. Lager percentage terugplaatsing dan landelijk gemiddelde.
  - vanuit SO naar BAO: fluctuerende trend in eigen SWV. Hoger percentage terugplaatsing dan landelijk gemiddelde. Overigens komen (ook dit jaar weer) alle terugplaatsingen naar BAO vanuit SO andere samenwerkingsverbanden!
4. Info uit TLV-aanvragen m.b.t. gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4:
  - De gesignaleerde problemen en aandachtspunten nemen toe op nagenoeg alle onderdelen
  - Over het algemeen doen de ondersteuningsbehoeftes zich gelden op een combinatie van gebieden
  - De inzet van extra ondersteuning lijkt zich in hoofdlijn op materialen en aandacht/tijd te concentreren
  - In aan afnemend aantal van de aanvragen wordt terugkeer in een lichtere vorm van ondersteuning reëel geacht
5. Het bewustzijn van scholen en schoolbesturen groeit dat een (pro)actieve aanpak via het knooppunt aangewezen is vanaf het eerste moment dat signaalverzuim zich manifesteert.

Generale conclusie

Er is veel aandacht en sturing nodig voor ontwikkeling van de basisondersteuning in de gewenste richting. Schoolbesturen en scholen staan samen aan de lat om op basis van eigen data en beschikbare gegevens vanuit het samenwerkingsverband, een gedegen analyse te maken en op basis hiervan in de eigen bestuurs- en schoolorganisaties verbeterplannen door te voeren. De effecten van het ingezette beleid lijken zich vooralsnog moeizaam te vertalen in de richting van de beoogde resultaten. Inclusie vraagt nog om de nodige investering in randvoorwaarden, denken en doen.

1. Verantwoording per bestuur

Schoolbesturen zijn eigenaar van de kwaliteit van de basisondersteuning (niveau 1-4). Het “wat” is vastgelegd in het ondersteuningsplan; het “hoe” geven schoolbesturen naar eigen inzicht vorm gekoppeld aan de eigen bestuurs- en schoolspecifieke ontwikkeling. Schoolbesturen hebben aan het samenwerkingsverband en aan elkaar rekenschap gegeven op welke wijze zij de doorgestorte middelen hebben ingezet om deze doelstelling te realiseren. Daarbij nemen ze de aandachtspunten vanuit de TLV-evaluatie mede als basis voor keuzes en sturing. Op de website van het samenwerkingsverband is per schoolbestuur het overzicht inhoudelijke verantwoording geplaatst. Daarnaast hebben schoolbesturen een eerste ervaring opgedaan om zich te verantwoorden langs de lijn van het “Samenwerkingsplan-Schoolbesturen aan Zet”. Een eerste vingeroefening met deze wijze van verantwoorden op procesniveau.

De grote gemene deler geeft aan dat de middelen op hoofdlijnen ingezet zijn voor:

- (bovenschoolse) ondersteuning: kind- en systeemgerichte ondersteuning, proces- en ambulante begeleiding
- professionalisering en specialisering t.b.v.
  - de onderdelen van de specifieke ondersteuning
  - handelingsgericht werken
  - ICT gericht op specifieke begeleiding en ondersteuning
- interne begeleiding/onderwijscoördinatoren/onderwijsassistenten
- budget verstrekt aan basisscholen ter facilitering van eigen beleid en inzet m.b.t. ondersteuning
- kwaliteitszorg, monitoring en (school)ontwikkeling
- consultatie en diagnostiek
- frictiepot

2. Kengetallen TLV schooljaar 2019-2020

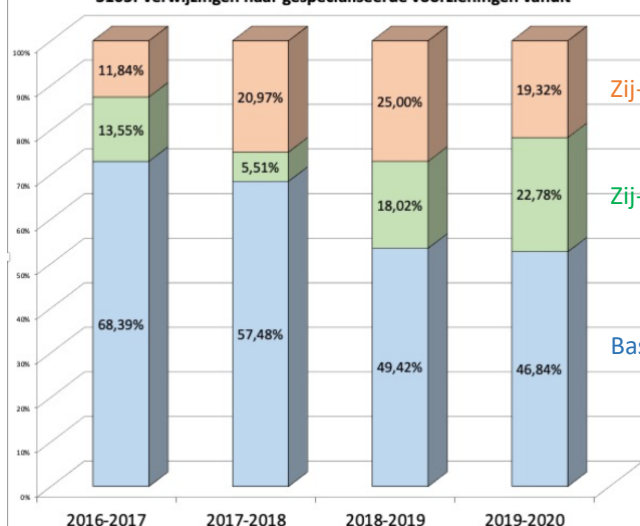
Er zijn in totaliteit 255 TLV 's verstrekt, waarvan 158 nieuwe aanvragen:

AANTAL VERSTREKTE TLV's	255	Procentueel aandeel in aanvragen voor:					
		SO	SBO	BAO	SO	SBO	totaal
NIEUWE AANVRAGEN	vanuit BAO	34,29%	56,82%	Innovo	3	12	15
				Kom Leren	5	18	23
				Mosalira	12	16	28
				Mesch	0	1	1
				Pallas	1	2	3
				Movare	0	0	0
				Smart	0	1	1
				Suringar	3	0	3
				subtotaal	24	50	74
				vanuit eigen SBO	7	0	7
				vanuit eigen SO	0	1	1
				vanuit SBO elders (verhuizing)	0	4	4
				vanuit BAO elders (verhuizing)	0	1	1
				vanuit Residentieel	2	3	5
				vanuit Buitenland	4	3	7
		vanuit Cluster 2	2	8	10		
		vanuit instapklas	0	1	1		
		subtotaal	15	21	36		
		vanuit KBC	12	2	14		
		vanuit MKD	11	2	13		
		vanuit zorg (kentalis/TPG/etc)	6	1	7		
		vanuit PSZ	1	8	9		
		anders (BJZ/buitenland/verhuizing)	1	4	5		
		subtotaal	31	17	48		
TOTAAL		100,00%	100,00%		70	88	158

Waarvan:

8 jr en ouder	< 8jaar	man	vrouw
50	108	110	48

3105: Verwijzingen naar gespecialiseerde voorzieningen vanuit

Zij- en onderinstroom (niet onderwijs)

Zij- instroom (onderwijs)

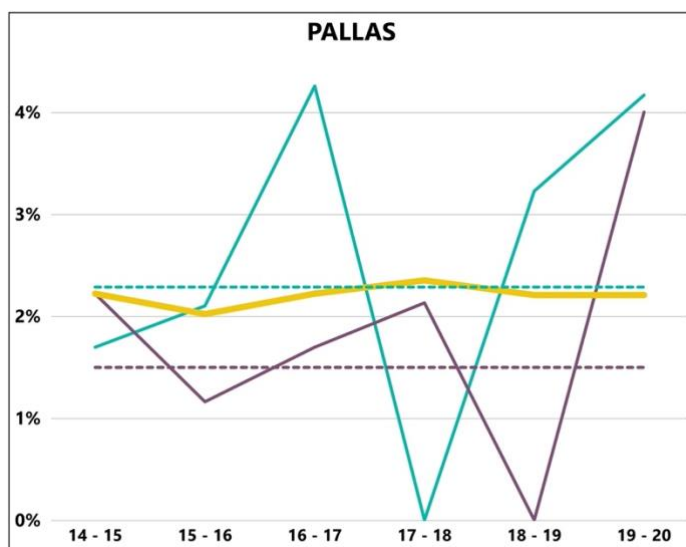
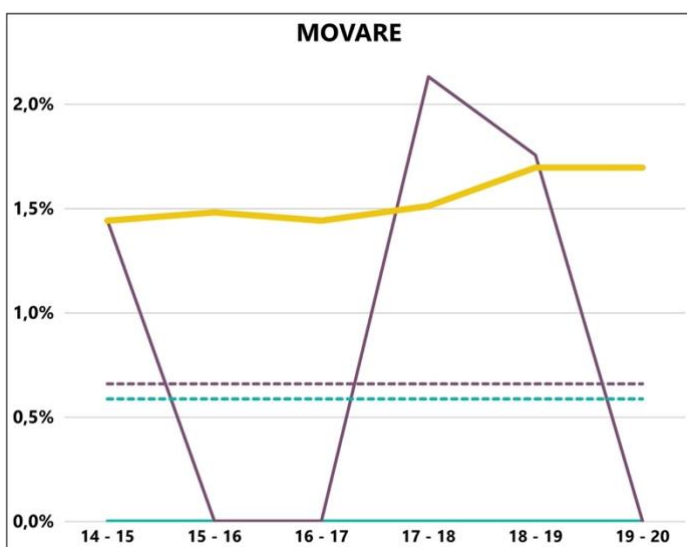
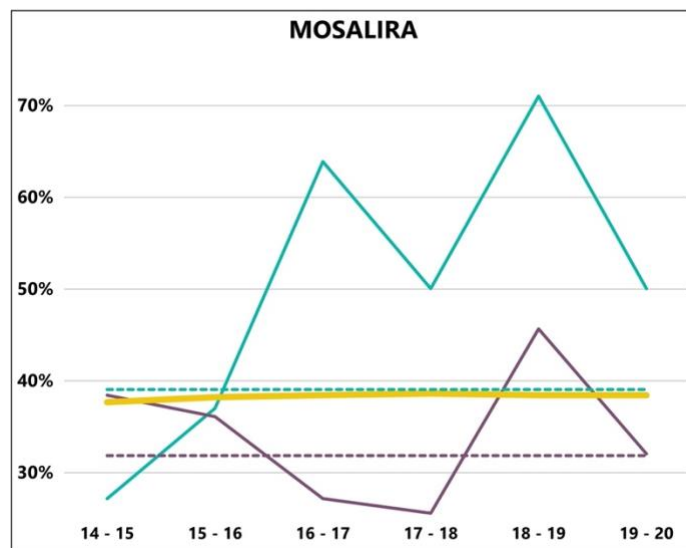
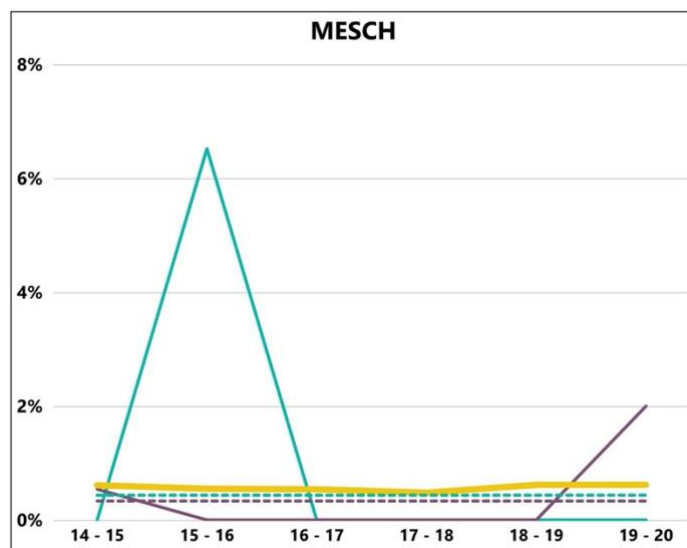
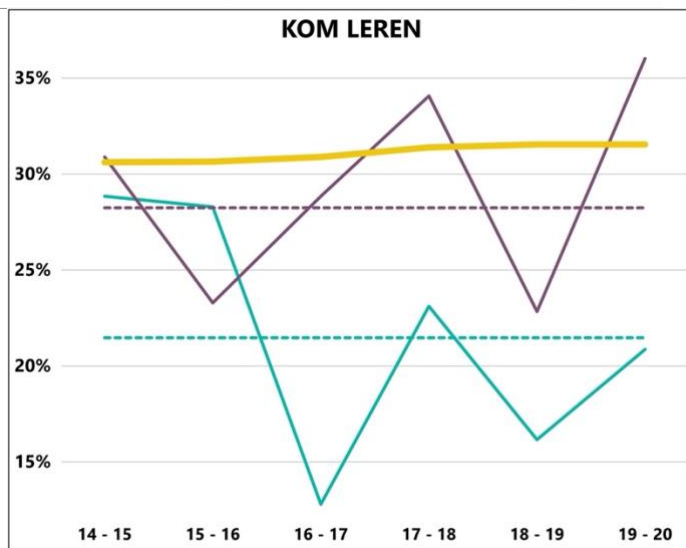
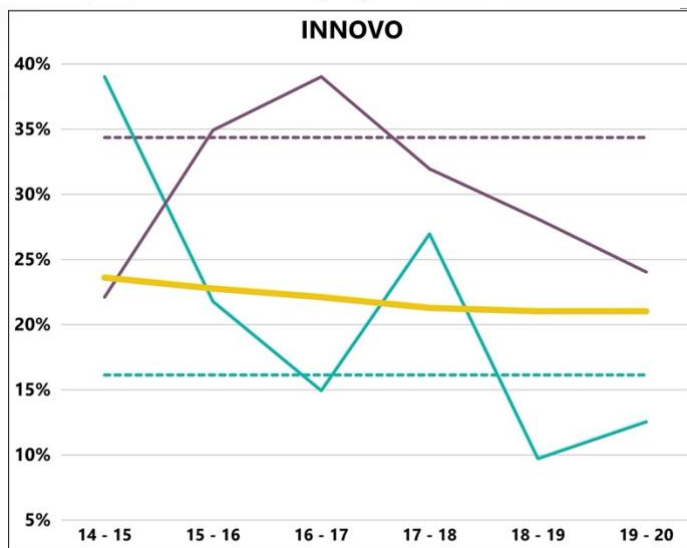
Basisondersteuning

3. Meerjarige verwijzingspercentages periode 2014-2020 per schoolbestuur

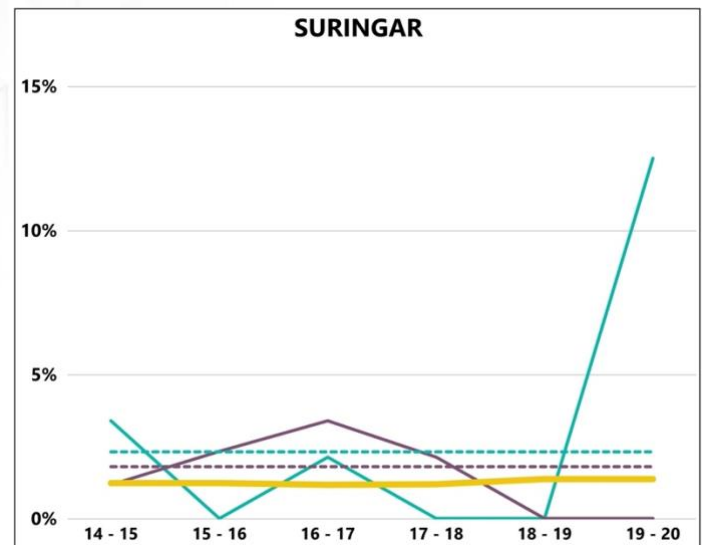
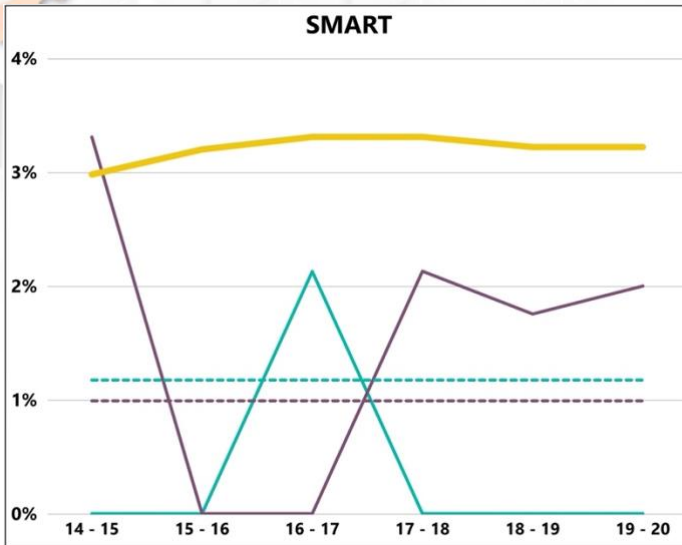
In de verwijzingen manifesteert zich gemiddeld en afgezet tegen het "marktaandeel" in de basispopulatie een verschil tussen de deelnemende besturen in het totaal van niveau 5. Per schoolbestuur zijn er verschillen binnen de verwijzing naar SBO en SO. Bij een aantal schoolbesturen is het aandeel in verwijzingen gerelateerd aan het marktaandeel hoog. In de verantwoording per schoolbestuur wordt dit geduïd. De verwijzingspercentages per schoolbestuur schommelen sterk per schooljaar, hetgeen zeker bij besturen met één of slechts enkele scholen en kleine aantallen een vreemd beeld kan geven. De trends spreken voor zich.

Let op: de procentuele schaalverdeling aan de linkerkant verschilt per bestuur, gerelateerd aan de omvang in dit samenwerkingsverband.

● Verwijzingen SO ● Verwijzingen SBO ● Marktaandeel --- Gem. % Verwijzingen SO --- Gem. % Verwijzingen SBO

Bestuur 3105	% aandeel in LL-aantal bao 01-10-2019	meerjarig gemiddeld 2014-2020	
		% aandeel in verwijzingen SO	% aandeel in verwijzingen SBO
Innovo	20,99%	19,97%	36,39%
Kom Leren	31,52%	20,37%	26,65%
Mosalira	38,39%	51,53%	31,76%
Mesch	0,62%	3,41%	0,00%
Pallas	2,21%	3,01%	1,00%
Movare	1,69%	0,00%	0,79%
Smart	3,22%	0,43%	0,79%
Suringar	1,37%	0,43%	2,16%

4. Informatie uit TLV-aanvragen m.b.t. de gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4

De TLV-route is in de verslagperiode geëvalueerd. De evaluatie bestaat uit kengetallen TLV en inhoudelijke facts en figures. De evaluaties verschaffen informatie over de outputindicatoren: instroom en doorstroomcijfers en gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4. Per TLV aanvraag wordt gekwalificeerd of de ondersteuning in niveau 1-4 adequaat was. Dit wordt teruggekoppeld aan de school en wordt in het volgsysteem van het samenwerkingsverband geregistreerd ten behoeve van de evaluatie TLV. De evaluaties staan op de website van het samenwerkingsverband; hiernaar wordt korthedshalve verwezen. Schoolbesturen delen de informatie met eigen gelederen en koppelen de bevindingen en de ingezette ontwikkelingsactiviteiten terug aan het samenwerkingsverband.

In het verslagjaar is de aanzet gemaakt om de detailinformatie uit de TLV-aanvragen m.b.t. de gerealiseerde kwaliteit van de basisondersteuning te ontsluiten voor schoolbesturen via een integraal dashboard, als basis voor dialoog en doorontwikkeling met de eigen scholen in relatie tot de zelfevaluatie middels de schoolondersteuningsprofielen. Schoolbesturen koppelen de bevindingen en de ingezette ontwikkelingsactiviteiten terug aan het samenwerkingsverband middels de verantwoording in Schoolbesturen aan Zet.

Kengetallen ondersteuningsbehoeften

Ivo velden	Maastricht primair	Maastricht secundair
Aandacht en tijd	47	16
Expertise	5	12
Materialen en aanpak	19	37
Ruimtelijke omgeving	1	5
Samenwerking met externe partners	1	3

Ondersteuningsbehoefte 1	Maastricht
Leren en Ontwikkeling	58
Sociaal emotioneel en gedrag	12
Fysiek en medisch	1
Opvoeding, thuis	1
Ondersteuningsbehoefte 2	Maastricht
Sociaal emotioneel en gedrag	58
Fysiek en medisch	1
Leren en ontwikkeling	13
Opvoeding, thuis	0

- **Ondersteuningsbehoefte onderwijs:**

De ondersteuningsbehoefte is zelden enkelvoudig; over het algemeen is het een combinatie van gebieden. De inzet van extra ondersteuning lijkt zich veelzijdig op aandacht en tijd te concentreren. Expertise wordt vaak expliciet als primair of secundair veld genoemd, maar is soms impliciet ingebakken in de velden aandacht en tijd en materialen en aanpak. Leren&Ontwikkeling in combinatie met Sociaal-Emotioneel-Gedrag voert de boventoon. Opvallend is dat de impact van de opvoeding en thuissituatie weinig op de voorgrond staat als het gaat om de primaire en secundaire belemmeringen voor het functioneren in het onderwijs, terwijl dat in de beleving relevant en aanzienlijk lijkt.

- **Ondersteuningsbehoefte zorg:**

Bij 61% van de aanvragen is ook sprake van een behoefte aan zorgondersteuning/gemeentelijke ondersteuning. Deze inventarisatie toont een stijgende trend, hetgeen ook in de lijn van de verwachting lag. In de afgelopen jaren is er vanuit het samenwerkingsverband stevig ingezet op bewustwording van het onderscheid tussen én heldere duiding van onderwijsondersteuningsbehoeften en zorgondersteuningsbehoeften. In een beperkt aantal gevallen is sprake van een combinatie van zorg- en onderwijsondersteuningsbehoeften.

- **Perspectief op terugkeer in lichtere vorm van ondersteuning**

In circa 4 % wordt terugkeer in een lichtere vorm van ondersteuning reëel geacht. Realisatie zal zowel van so/sbo als van het basisonderwijs de nodige specifieke aanpak, afstemming en inspanning vergen. Ook waar het gaat om het maken van afspraken met betrekking tot de benodigde inzet van zorgondersteuning, waaronder vooral jeugdhulp in afstemming met de gemeenten. Zowel op individuele basis als collectief in het kader van het faciliteren van de basis op orde. Daarnaast moeten ouders hierin vroegtijdig worden meegenomen. Bij circa 21 % van de aanvragen is de optie tot terugkeer in een lichtere vorm van ondersteuning nog moeilijk te beoordelen. De ontwikkeling is een nadrukkelijk bespreekthema bij herbeoordeling.

- **Doubleren**

Bij 58% van de aanvragen (44) is sprake van doublure. Nog steeds een hoog, en procentueel weer toenemend, aantal. Interessante kwestie: waarom blijft dit aandeel zo hoog, terwijl de onderkenning groeit dat doubleren weinig adequaat effect sorteert en vaak tot onnodige en ongewenste vertraging in de schoolloopbaan leidt. Een trend die nog steeds en met nadruk aandacht verdient en om doelgerichte afweging van nut en noodzaak per leerling vraagt. Ook in het kader van vroegtijdige interventies gericht op terugkeer naar het basisonderwijs.

Kengetallen dossierinformatie

Gegevens van 75 aanvragen voor leerlingen die in het BAO in het eigen SWV ingeschreven waren

	Maastricht
Dossier niet afdoende	4
Niveau 1-4 niet adequaat	3
Problemen op ankerpunt 1 (kwaliteitsstandaard)	21
Problemen op ankerpunt 2 (PHGW)	16
Problemen op ankerpunt 3 (expertise)	31
Problemen op ankerpunt 4 (ondersteuningsstructuur)	
- Autonome ondersteuning onderwijs niet tijdig & adequaat betrokken (= onderwijsondersteuning binnen het eigen bestuur)	0
- Netwerkondersteuning onderwijs niet tijdig & adequaat betrokken	0
- Knooppunt niet tijdig & adequaat betrokken	1
- (Ondersteuning vanuit) Jeugdwet, Wet langdurige zorg en ZVW niet tijdig en adequaat betrokken	7

Betreft enkel de aandachtspunten die als probleem aangemerkt moeten worden. Aandachtspunten van minder zwaarwegende orde worden per casus gedeeld met betrokken school, als onderdeel van de lerende organisatie.

Daar waar problemen -of minder zwaar aandachtspunten- in de basisondersteuning geconstateerd zijn, betrof het overwegend het niet tijdig signaleren, onderkennen en duiden van de werkelijke problematiek naar aard en zwaarte. Interventies laten (te) lang op zich wachten en/of blijken onvoldoende effectief, alle inspanningen ten spijt. Met als mogelijke gevolgen: onnodige stagnatie in de ontwikkeling bij de leerling, belasting leerkracht/team en verval naar zwaardere en langer durende extra ondersteuning.

Specialistische interdisciplinaire deskundigheid -diagnostisch en handelingsgericht- tijdig inroepen en vervolgens ook tijdig (kunnen) inzetten in de basisondersteuning is een aandachtspunt. Een aandachtspunt voor zowel scholen als besturen in het kader van preventie en tijdig en effectief handelen. Deze tijdige inzet regardeert zowel de autonome ondersteuning (binnen het bestuur) als de inzet van zorg en jeugdhulp. Ook tijdig schakelen via het knooppunt verdient nog veel aandacht en sturing. Wat betreft de zorgondersteuning moet opgemerkt worden dat tijdigheid van leveren en inzetten een probleem is. Wachtlijsten voor zorg en specifieke ondersteuning zijn aan de orde van de dag.

5. Gevalideerde Schoolondersteuningsprofielen (SOP) BAO

Voor het overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de waardering van de ankerpunten die de basisondersteuning definiëren, wordt verwezen naar doelstelling 1.

6. Ratio's per school

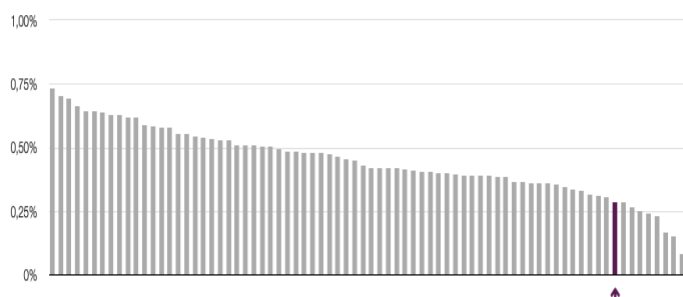
Om inzicht te krijgen in het niveau van basisondersteuning is een aantal ratio's (groeps-grootte, leerling/leraar-ratio, IB-ratio, etc.) uitgevraagd in de schoolondersteuningsprofielen. De ratio's per school zijn opgenomen in de managementrapportages aan schoolbesturen.

7. Instroom, doorstroom, uitstroom: kengetallen

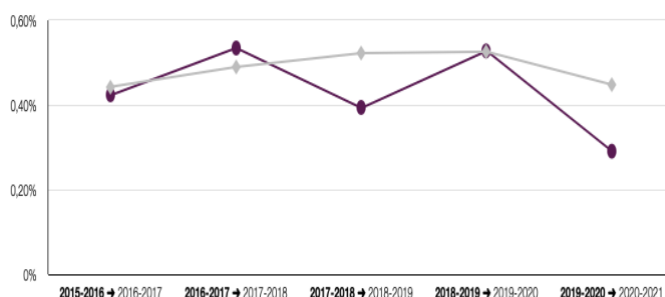
In het landelijk dashboard worden gegevens gegenereerd ten aanzien van instroom, doorstroom en uitstroom. Het betreft de doorstroomgegevens ten opzichte van de plaatsing in het vorige schooljaar en de trend in de opeenvolgende periodes.

- Ons samenwerkingsverband (1 oktober 2020)
- ◆ Andere samenwerkingsverbanden (1 oktober 2020)

SBO, instroom vanuit eigen basisscholen naar SBO in eigen en ander SWV

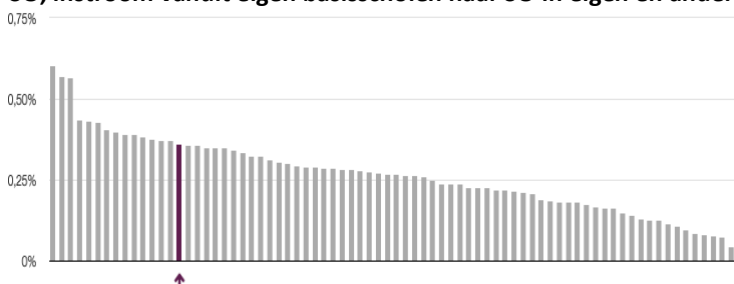

2016	2017	2018	2019	2020
%: 0,42	%: 0,53	%: 0,52	%: 0,53	%: 0,29
aantal: 51	aantal: 63	aantal: 45	aantal: 60	aantal: 33

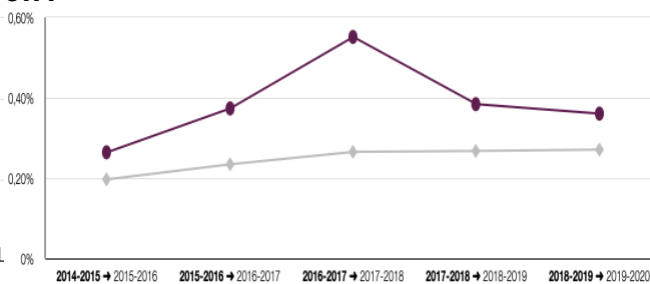

Instroom lager dan landelijk gemiddelde; forse daling tov vorig jaar. 32 kinderen ingestroomd in SBO eigen SWV; 1 kind ingestroomd in SBO van een ander SWV.

SO, instroom vanuit eigen basisscholen naar SO in eigen en ander SWV

2016	2017	2018	2019	2020
%: 0,37	%: 0,55	%: 0,38	%: 0,36	%: 0,33
aantal: 45	aantal: 65	aantal: 44	aantal: 41	aantal: 37

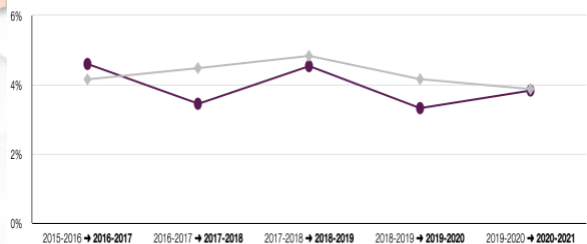

Instroom daalt licht; ligt boven landelijk gemiddelde. 19 Leerlingen zijn ingestroomd in SO eigen samenwerkingsverband; 18 leerlingen zijn ingestroomd in SO van een ander samenwerkingsverband*.

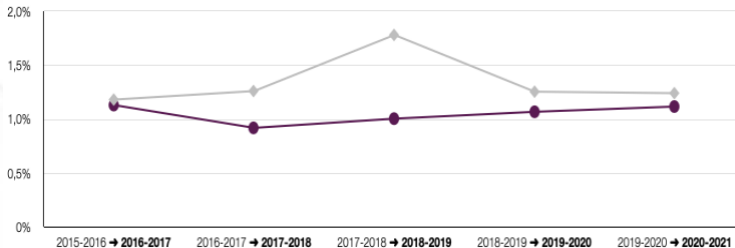
* Buitenhof en De Pylar maken formeel onderdeel uit van een ander samenwerkingsverband, terwijl deze scholen ook aangesloten zijn bij en bijdragen aan het dekkend aanbod van ons samenwerkingsverband.

BAO, verplaatsingen tussen basisscholen

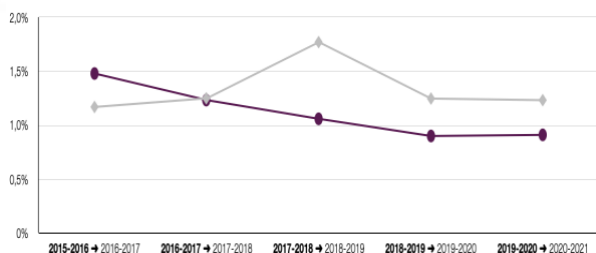
Binnen SWV

Van elders

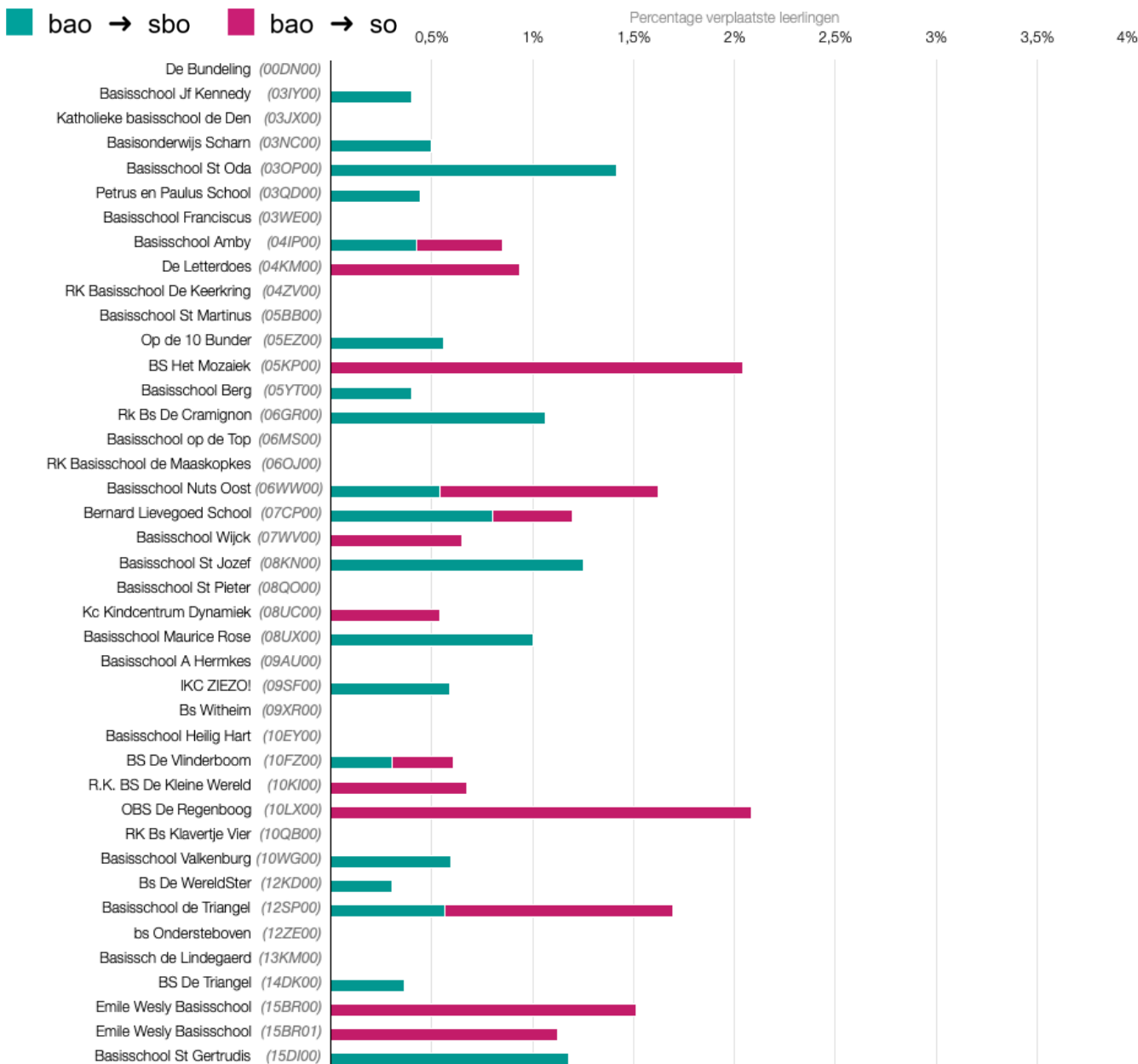

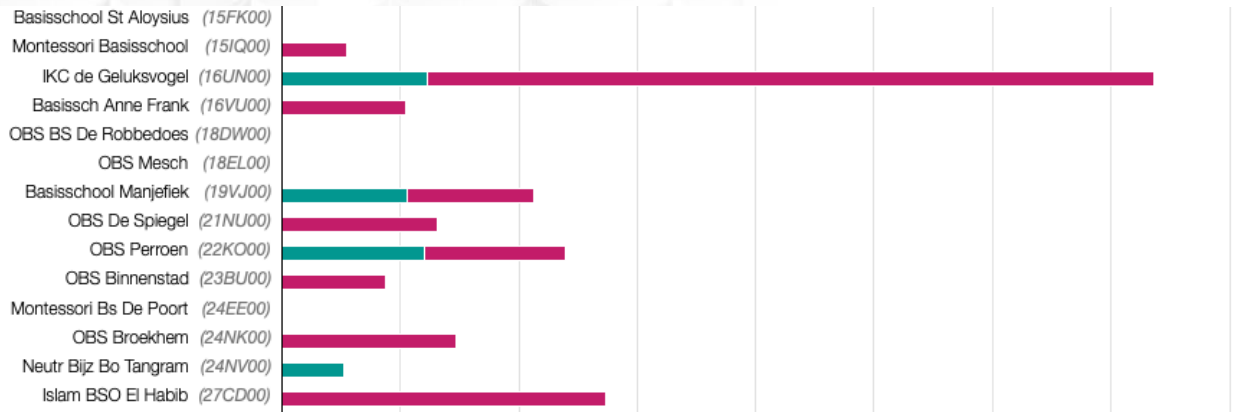
Naar elders

Binnen SWV: 312 leerlingen*
 Van elders: 128 leerlingen
 Naar elders: 103 leerlingen
 • Voor een aanzienlijk deel gekoppeld aan een scholenfusie

Een overzicht van alle verplaatsingen binnen de schoolsoorten: overstap van leerlingen, fusiescholen, nieuwkomers, verhuizingen, etc. Trends moeilijk te duiden.

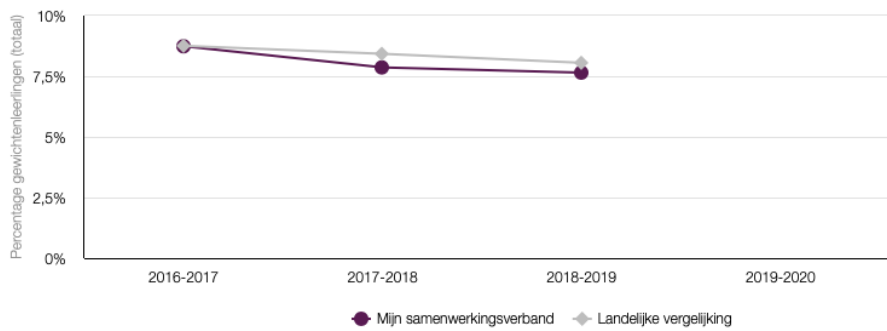

8. Schoolweging

In het landelijk dashboard zijn over 2019-2020 voor het eerst gegevens gegenereerd ten aanzien van de weging.

Historie - Percentage gewichtenleerlingen (totaal)

Wat was de afgelopen jaren het percentage gewichtenleerlingen?

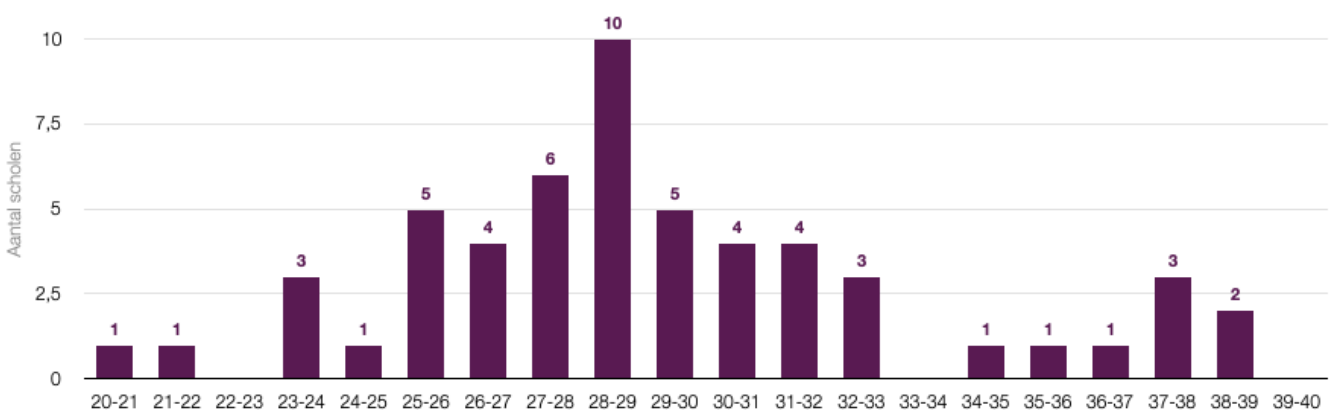

Schoolweging 2019-2020:

De gewogen gemiddelde schoolweging bedraagt voor het SWV 28,59. Landelijk is een variatie te zien van pakweg 25 tot 33.

Beeld van de verdeling over de basisscholen van het SWV over de categorieën schoolweging:

Doelstelling 3: Adequate toegang tot extra ondersteuning

Beoogde resultaten <i>waar zien we dat aan?</i>	Outputindicatoren <i>wat meten we in het SWV?</i>	Proceseigenaar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Werkkader voor het collectief, o.a. met betrekking tot: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zorgplicht ○ Onderwijsondersteuning niveau 1 t/m 4 adequaat ○ Autonome, en/of netwerkondersteuning, knooppunt en zorgondersteuning tijdig en adequaat betrokken ○ Inzet school conform SOP ○ Dossier afdoende ✓ Besluiten toelaatbaarheid zijn tijdig, voorzien van deskundig advies, transparant en onafhankelijk ✓ Transport en opslag informatie AVG-proof ✓ Soepele (ver)plaatsingsprocessen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doorlooptijden 2. Aantal klachten/bezwaar/ beroepsprocedures 3. Genereren procesinformatie m.b.t. doelstelling 2 en 4 4. Tevredenheid scholen en ouders 	samenwerkingsverband

Ruimte: wat doen schoolbesturen daarvoor? Proces en activiteiten van beleid naar uitvoeren.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Verificatie en toetsing naleven werkkader ✓ Functionele bureaucratie ✓ Adequate bedrijfsvoering/ administratieve organisatie/interne controle SWV ✓ Transparante, eenduidige, effectieve procedures ✓ Uniforme werkprocessen/formulieren/tools ✓ Inzetbare, beschikbare en deskundige trajectbegeleiders ✓ Inzetbare, beschikbare en deskundige procesbegeleiders van schoolbesturen
--

Resultaat en trend langs de lijn van de outputindicatoren

<ol style="list-style-type: none"> 1. Er zijn geen wettelijke normen gesteld aan de doorlooptijden; deze zijn stabiel en relatief kort. Vanaf aanvraag door de school t/m besluit TLV zien we een constante verwerkingstermijn van gemiddeld circa 7 tot 9 weken, inclusief MDO (knooppunt toeleiding). Het behalen van een snelle doorlooptijd vergt veel inspanning en flexibiliteit van alle betrokken partijen. In de praktijk blijkt het afstemmen van de agenda's van relevante deelnemers aan het knooppunt toeleiding (MDO) een factor van vertraging en frustratie. Met enige fluctuatie blijft het besluit bij nieuw aangemelde leerlingen ruim binnen 10 weken. 2. Er is geen sprake van klachten, bezwaren, geschillen of beroepsprocedures geweest in de verslagperiode. 3. Het genereren van procesinformatie m.b.t. doelstelling 2 en 4 vindt doorlopend, gedetailleerd, gestructureerd en doelgericht plaats. 4. Er worden geen algemene tevredenheidsonderzoeken uitgezet; een aantal elementen zijn wel onderdeel geweest van de evaluatie Ondersteuningsplan.
--

Generale conclusie

<p>Het samenwerkingsverband organiseert het proces van toelaatbaarheid op basis van inhoudelijke dialoog en functionele bureaucratie met transparante, eenduidige, effectieve procedures en werkprocessen en faciliteert met bijbehorende formulieren. Dit geldt voor nieuwe aanvragen TLV en voor aanvragen herbeoordeling. En dat ook snel omgezet in een effectieve Corona-aanpak. Voor nieuwe aanvragen geldt dat het TLV-proces als zodanig wordt gemonitord met betrekking tot kengetallen, maar ook met betrekking tot de kwaliteit in de basisondersteuning (niveau 1 t/m 4). Beleid en uitvoeringstools zijn goed bruikbaar gebleken om de TLV-route tijdig, deskundig, transparant en onafhankelijk te kunnen doorlopen. De conclusie is gerechtvaardigd dat de procedure in de meeste gevallen snel verloopt. Bij een aantal aanvragen was er sprake van een verklaarbare langere doorlooptijd; door de korte lijnen met alle betrokken partijen leidt dit in betreffende gevallen niet tot problemen.</p> <p>Voor de herbeoordelingen geldt dat het van een aantal s(b)o-organisaties nog inspanning vergt om de tussentijdse evaluatie van en toetsing op realisatie van de plaatsingsdoelen een vanzelfsprekend en gestructureerd onderdeel te laten zijn in het cyclisch werken.</p>
---

1. Ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring

In de notitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheid zijn alle uitvoeringsafspraken integraal opgenomen. Hierdoor is alle informatie over toelaatbaarheid tot extra ondersteuning gebundeld in één document. Deze notitie is, gekoppeld aan het ondersteuningsplan 2019-2023 en voortschrijdend inzicht, onderwerp van actualisering in de komende periode. Deze notitie is te raadplegen via de website www.passendonderwijszuid.nl

2. Toelaatbaarheidsverklaring

Een toelaatbaarheidsverklaring is nodig voor alle leerlingen die worden ingeschreven in gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen. Indien het deskundigenadvies overeenkomt met het oordeel van het MDO (knooppunt toeleiding), geeft de directeur van het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring af. Indien er geen overeenstemming is bereikt in het MDO (knooppunt toeleiding) of indien het deskundigenadvies afwijkt van het oordeel MDO (knooppunt toeleiding) neemt de directeur samenwerkingsverband het besluit over de aanvraag toelaatbaarheid. Het besluit van de directeur over een aanvraag toelaatbaarheidsverklaring is een beschikking conform artikel 1.1. van de algemene Wet Bestuursrecht. Hiertegen kan bezwaar aangekend worden bij het bestuur van het samenwerkingsverband.

3. Deskundigenadvies

Voordat het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring kan afgeven, dient een deskundigenadvies beschikbaar te zijn. De eisen waaraan het deskundigheidsadvies moet voldoen is geregeld in een algemene maatregel van bestuur. Voordat het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring kan afgeven, worden minimaal twee deskundigen ingeschakeld, waarbij één deskundige altijd een orthopedagoog/gz-psycholoog dient te zijn en een tweede deskundige afhankelijk van de ondersteuningsvraag c.q. beperking van de leerling aangewezen wordt. Het deskundigenadvies wordt aangevraagd door het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband heeft een contract afgesloten met BCO Onderwijsadvies Venlo ten behoeve van de afgifte van onafhankelijke deskundigheidsadviezen. Omdat deze contractspartij geen loyaliteit of betrokkenheid heeft in de regio, is hiermee de onafhankelijkheid van het oordeel gegarandeerd.

4. Knooppunt toeleiding (Multidisciplinair overleg)

Het samenwerkingsverband bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning. De school dient hiertoe een aanvraag in bij het samenwerkingsverband (optioneel vooraf getoetst door de procescoördinator op bestuursniveau die erop toeziet dat niveau 1-4 volledig is benut).

In de fase voorafgaand aan de verplaatsing naar niveau 5, is het uitgangspunt om binnen de reguliere setting, zo snel en zo dichtbij mogelijk een nieuw perspectief te ontwikkelen waarbij de ondersteuningsvraag van de leerling, de ouders en de leraar centraal staat. Indien de school geen passende ondersteuning op eigen kracht of binnen het netwerk kan realiseren en de leerling dreigt vast te lopen in zijn ontwikkeling volgt een Knooppunt Toeleiding (MDO). Het betreft dan leerlingen waarbij verwijzing naar een andere school als een mogelijk perspectief steeds dichterbij komt. Aan een Knooppunt Toeleiding (MDO) nemen minimaal ouders, de verwijzende school en de plaatsende school deel. Op basis van de ondersteuningsbehoefte van de leerling kunnen ook deskundigen of specialisten uit het netwerk op het gebied van onderwijs en van jeugdhulp worden uitgenodigd. Het Knooppunt Toeleiding (MDO) vindt plaats in de overgang tussen ondersteuningsniveau 4 en 5. De meerwaarde van het knooppunt wordt algemeen onderkend. De dialoog tussen al deze partijen vergt medewerking en inspanning van alle betrokkenen. Het aansluiten van netwerkpartners bij het knooppunt wordt meer en meer gemeengoed.

Voor de praktische uitvoering kan een regulier knooppunt overleg (waarbij de trajectbegeleider aanwezig is indien verplaatsing van een leerling naar niveau 5 als mogelijk perspectief steeds dichterbij komt) omgezet worden naar een MDO (knooppunt toeleiding) als hiertoe aanleiding bestaat. Indien in het betreffende knooppunt overeenstemming ontstaat over verplaatsing naar extra ondersteuning, neemt de trajectbegeleider de regie over en wijzigt de status van het knooppunt van besluitvormend in oordeelsvormend.

De trajectbegeleider is voorzitter van het knooppunt waarin een oordeel gevormd wordt over toeleiding (verplaatsing) naar extra ondersteuning. Het oordeel omvat: de ondersteuningsbehoeften (op basis van duiden & doen), doelen van plaatsing, plaatsingsdatum, looptijd van de toelaatbaarheidsverklaring, mogelijkheden van terugkeer in een lichtere vorm van ondersteuning, leerlingenvervoer en afspraken met de gemeentelijke ondersteuning en/of zorgondersteuning thuis en op school. Voor collectieve doelgroeparrangementen (waaronder niveau 5, residentieel, onderinstroom) geldt dat ontsluiting alleen mogelijk is via het MDO (knooppunt toeleiding). Duiden & doen vormt het startontwikkelperspectiefplan in de extra ondersteuning. Het knooppunt toeleiding (MDO) moet meer en meer vorm en inhoud krijgen als onderdeel van het eigen cyclisch werken, toegerust op de vigerende afspraken van samenwerkingsverbanden en gemeenten.

5. Trajectbegeleiders

De trajectbegeleider heeft als taak om het proces van toelaatbaarheid tot extra ondersteuning te begeleiden en een oordeel te geven over de validiteit van het proces en de aanvraag. Trajectbegeleiders hebben een goed beeld van het onderwijs op scholen, de schoolondersteuningsprofielen en de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Van belang is daarbij dat de trajectbegeleider goed op de hoogte is van het onderwijsaanbod en de sociale kaart van de regio.

De bevindingen van de trajectbegeleider geven informatie met betrekking tot het proces van toeleiding op drie niveaus:

- Per school per casus: feedback in een lerende organisatie over invulling van de zorgplicht en de kwaliteit in niveau 1-5.
- Per bestuur ten behoeve van managementinformatie.
- Per samenwerkingsverband ten behoeve managementrapportages en verantwoording in het jaarverslag.

Op regionaal niveau is hiervoor een volgsysteem ontwikkeld dat in de planperiode door schoolbesturen kan worden ontsloten door middel van een dashboard. Trajectbegeleiding is een voorziening om het transitieproces te begeleiden en in deze fase een onmisbare schakel. Trajectbegeleiders opereren onafhankelijk en worden aangestuurd door het samenwerkingsverband. Indien een verplaatsing van een leerling naar extra ondersteuning (gespecialiseerde onderwijsvoorziening) als mogelijk perspectief steeds dichterbij komt, wordt de trajectbegeleider van het samenwerkingsverband uitgenodigd voor het knooppunt.

De trajectbegeleider bevordert binnen het knooppunt toeleiding (MDO) de samenwerking met jeugdhulp en opvoedingsondersteuning. Deze aanpak maakt het voor gemeenten en schoolbesturen mogelijk om samen een afgestemde, passende en sluitende ondersteuningsstructuur te realiseren. De trajectbegeleiders zijn werkzaam op basis van detachering en worden ingezet ten behoeve van alle scholen/schoolbesturen van het samenwerkingsverband. Trajectbegeleiders functioneren zonder last of ruggenspraak en worden aangestuurd door de directeur van het samenwerkingsverband. De directeur van het samenwerkingsverband zorgt voor de functionele afstemming tussen trajectbegeleiders. Hiertoe is op samenwerkingsverbandniveau structureel overleg.

6. Duiden & Doen (vast deel ontwikkelperspectiefplan)

Een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld voor leerlingen in de extra ondersteuning en voor leerlingen waarvoor op grond van andere wettelijke bepalingen deze verplichting bestaat. Omdat de kosten van niveau 5 in solidariteit worden gedragen speelt integrale inhoudelijke informatie een centrale rol bij het beoordelen van aanvragen tot toeleiding naar niveau 5. Informatie die tevens onontbeerlijk is voor een goede analyse als basis van effectieve interventies afgestemd op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en doel- en handelingsgericht werken vanaf ondersteuningsniveau 3. Relevante informatie dus voor zowel scholen, bestuurlijke ondersteuningsstructuren als het samenwerkingsverband. Door op Zuid-Limburgs niveau de ordening van deze informatie te stroomlijnen en te uniformeren wordt communicatie tussen scholen onderling en tussen scholen en netwerkpartners vereenvoudigd voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. In de doorgaande lijn tussen basis- en extra ondersteuning is duiden & doen het start-ontwikkelperspectiefplan in niveau 5 en dus de basis voor een aanvraag toelaatbaarheid of herbeoordeling. Door de benodigde informatie al een integraal onderdeel te laten zijn van het dossier van de leerling wordt extra en onnodig werk voorkomen. Daarom geldt de volgende afspraak:

Ontwikkelperspectiefplannen bestaan uit een vast uniform deel en uit een vrij deel;

1. het vaste deel omvat minimaal de inhoudelijke informatie die zowel nodig is voor het dagelijks handelen rond de leerling als een aanvraag toelaatbaarheid (duiden & doen);
2. het vaste deel kan tevens dienst doen als een integraal onderdeel van de planvorming (handelingsplan, kindkaart, groeidocument, onderwijskundigrapport, etc.) vanaf ondersteuningsniveau 3 in de basisondersteuning.

Doordat ook de wettelijke onderdelen van het ontwikkelperspectiefplan in Duiden & Doen zijn opgenomen, kan een school het format desgewenst hanteren als een volwaardig ontwikkelperspectiefplan. Duiden & Doen is opgesteld en geoptimaliseerd in afstemming met het werkveld.

7. Veilig transport van leerlingengegevens

De TLV-route is (nog) niet gedigitaliseerd d.m.v. een algemeen automatiseringspakket. De pakketten die op de markt waren, bleken niet geschikt om een integrale maatwerkoplossing te bieden voor veilig transport, processturing en monitoring. In ieder geval niet tegen een acceptabele prijs en ontwikkeltermijn. Daarnaast zijn de systemen nog niet voldoende toegerust om een naadloos doorgaand werkproces tussen verschillende leerlingvolgsystemen te realiseren langs de lijn van (de bestanddelen in) Duiden & Doen. Voor veilig verzenden van TLV-aanvragen (inclusief bijlagen) is een beveiligde verbinding in gebruik. De overige communicatie met scholen en netwerkpartners verloopt via beveiligd transport.

8. Functionele bureaucratie

De werkzaamheden van de TLV-route vinden plaats op samenwerkingsverbandniveau en school-/bestuursniveau. Op het niveau van het samenwerkingsverband betreft dit werkzaamheden t.a.v. de trajectbegeleiding en werkzaamheden verband houdende met de afgifte van een TLV. De gerealiseerde kosten van trajectbegeleiding, deskundigenadvies, verbinding van onderwijs en zorg en de inzet van de administratieve ondersteuning en directeur in dit kader beslaan circa 3 % van de baten van het SWV. Op school- en bestuursniveau vinden de werkzaamheden plaats ter voorbereiding van de aanvraag (opstellen aanvraag, deelname aan Knooppunt Toeleiding/MDO). Het samenwerkingsverband vraagt voor beoordeling TLV grotendeels informatie uit het ontwikkelingsperspectiefplan (Duiden&Doen). Afhankelijk van de wijze waarop scholen het eigen proces hebben geïncorporeerd en afgestemd met de TLV-procedure, wordt de eigen functionele bureaucratie beïnvloed.

9. Doorlooptijden en procesinformatie

In schooljaar 2019-2020 zijn 255 TLV 's afgegeven, waarvan 158 eerste aanvragen en 97 herbeoordelingen. Voor eerste TLV-aanvragen is procesinformatie relevant. Er zijn vooraf geen normen vastgesteld voor de doorlooptijden.

Desondanks is de conclusie gerechtvaardigd dat de procedure in de meeste gevallen snel verloopt. Bij een aantal aanvragen was er sprake van een verklaarbare langere doorlooptijd; door de korte lijnen met alle betrokken partijen, leidt dit in betreffende gevallen niet tot problemen.

Voor herbeoordeling geldt een afwijkende procedure, waarbij de onderstaande monitorgegevens niet van belang zijn. Aangezien de school van aanvraag en de school van plaatsing betrokken zijn bij de besluitvorming in het knooppunt toeleiding (MDO), is plaatsing onderwerp van gesprek en leidt dat na toekenning van een TLV doorgaans niet tot problemen of wachtlijsten. Mocht dat wel het geval zijn, dan wordt dit bestuurlijk opgelost.

Van 01-08-2019 tot en met 01-08-2020	Maastricht Gemiddeld voor afgewikkelde aanvragen TLV	
Doorlooptijden generaal	dagen*	
Aanvragen vanuit zij- en onderinstroom t/m besluit TLV	73	
Aanvragen vanuit de basisondersteuning t/m besluit TLV	41	
Doorlooptijd specifieke onderdelen	dagen*	
	BAO	Zij- onderinstroom
Ontvangst aanvraag bij SWV tot knooppunt toeleiding	29	43
Knooppunt toeleiding t/m indienen bij Deskundigenadviseur	3	4
Afgeven Deskundigenadvies	5	4
Deskundigenadvies t/m verzending beschikking	0	0

* Doorlooptijden zijn weergegeven in dagen, waarbij vakantiedagen en weekenden zijn meegeteld als dag.

10. Herbeoordeling

Het is de wettelijke taak van het samenwerkingsverband om de procedure en het beleid met betrekking tot terugplaatsing en herbeoordeling vast te stellen. Het SWV heeft veel vrijheid en ruimte om dit vorm te geven. Op basis van wet- en regelgeving moeten zittende leerlingen in SO worden herbeoordeeld. Het bestuur heeft besloten alle leerlingen in de extra ondersteuning te herbeoordelen bij afloop van de toelaatbaarheidsverklaring (dus ook leerlingen in het SBO). Als de einddatum van een TLV is verstreken, moet – verplicht - een hernieuwde formele afweging worden gemaakt. Bij afloop van de TLV vervalt het “verblijfsrecht” van de leerling op de S(B)O-school.

Generiek is de conclusie gerechtvaardigd dat de herbeoordeling van zittende leerlingen in S(B)O weinig effect heeft op het aantal terugplaatsingen. Korthedshalve wordt verwezen naar de voorgaande jaarverslagen van het Samenwerkingsverband waaruit blijkt dat het aantal terugplaatsingen marginaal is. Insteek is dat terugplaatsingen het gevolg zijn van het constante schakelproces naar lichtere vormen van ondersteuning; herbeoordeling is slechts het formele moment waarop de TLV afloopt.

Het beleid van het SWV is gericht op bevordering van verplaatsing naar (voorafgaande) lichtere vormen van ondersteuning. Verplaatsing kan tussentijds of bij afloop van een TLV aan de orde zijn, waarbij het knooppunt en Duiden & Doen (OPP) een belangrijke rol spelen. In het verslagjaar is een aanpak ontwikkeld, die erop gericht is om samen zo effectief mogelijk invulling te geven aan de centrale denklijn in het samenwerkingsverband. De focus moet gericht zijn op het realiseren van verantwoorde en haalbare, dus passende plaatsing in lichtere vormen van ondersteuning. Zorgvuldige trajecten herbeoordeling met een goed evenwicht tussen het realiseren van de beoogde doelstelling en (de omvang van) de inspanningen die we van scholen, ouders en trajectbegeleiders vragen.

De procedure herbeoordeling is opgenomen in de notitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheid. De bestaande richtlijnen zijn onverkort geldig en uitvoerbaar, maar gelet op de ontwikkelingen is een tussenstap aangewezen op weg naar een verbeterde uitvoering op grond van het nieuwe ondersteuningsplan.

Het verslagjaar wordt gebruikt om de overstap naar de nieuwe uitvoering te maken door middel van een verkorte werkwijze waarbij eigen regie en het nemen van verantwoordelijkheid gestimuleerd wordt. Dat vergt een zorgvuldige aanpak en afstemming met het werkveld.

Voor herbeoordelingen geldt dat het van een aantal S(B)O-organisaties nog (veel) inspanning vergt om tussentijdse evaluatie van en toetsing op realisatie van plaatsingsdoelen een vanzelfsprekend en gestructureerd onderdeel te laten zijn in het cyclisch werken.

Kengetallen 97 aanvragen herbeoordeling:

	SO	SBO	Totaal
HERBEORDELING			
Zittende leerlingen SO	50	0	50
Zittende leerlingen SBO	0	47	47
TOTAAL	50	47	97

Waarvan:

8 jr en ouder	< 8jaar	man	vrouw
50	47	68	29

Tussenstap op weg naar effectief en organisch invulling geven aan de centrale denklijn.

In de verslagperiode werken we met een aangepaste en vereenvoudigde procedure die de bouwstenen moet opleveren op weg naar een verbeterde uitvoering van de afspraken in het ondersteuningsplan.

Essentie:

1. De focus ligt op realisatie van de plaatsingsdoelen en schakelen naar lichtere vormen van ondersteuning
2. De procedure is verkort, met respecteren en borgen van de rechten van ouders.
3. In de aanvraag verklaart de directeur van de s(b)o-school dat aantoonbaar:
  - Duiden & Doen integraal wordt gehanteerd als OPP (Ontwikkelingsperspectiefplan) of alle elementen van Duiden & Doen onderdeel uitmaken van het eigen OPP.
  - Het handelingsdeel van het vigerende OPP in overeenstemming met ouders is vastgesteld.

- Het OPP 2 keer per jaar wordt geëvalueerd.
  - (Leeftijds)Adequaat schakelen naar V(S)O leidraad is voor het handelen en plaats vindt in afstemming met V(S)O.
4. Twee interne deskundigen van de school nemen verantwoordelijkheid voor integraal beeld en oordeel.
  5. Via een steekproef wordt getoetst of de scholen de afgesproken werkwijze voldoende en valide hebben ingebed in hun eigen werkproces en pdca-cyclus.
  6. Voor de leerlingen die niet in de steekproef vallen worden TLV 's afgegeven conform aanvraag, met een check op de maximale looptijd tot 12 jaar.

Indien en voor zover een gespecialiseerde onderwijsvoorziening in de eigen ondersteuningsstructuur het knooppuntoverleg heeft geïmplementeerd in de schoolinterne planning- en controlcyclus en minimaal twee keer per jaar de doelen in het ontwikkelperspectiefplan zijn geëvalueerd en bijgesteld, geldt dat herbeoordeling een afgeleide is van dit proces.

Door een toegesneden aanpak ontstaat tijds winst om de nadruk te leggen op de opgave vanuit het ondersteuningsplan.

Voor inhoudelijke facts & figures herbeoordeling: zie doelstelling 4.

11. Noodaanpak Corona

Door het Coronavirus werden we vanaf maart 2020 geconfronteerd met een zeer uitzonderlijke en onwerkelijke situatie. Het beschermen van ieders gezondheid stond voorop en binnen de landelijk geldende beperkende maatregelen hebben we samen met de nodige aanpassing en creativiteit ons werk gedaan. Meteen vanaf 16 maart zijn we overgeschakeld op een volledig digitale aanpak in plaats van de gebruikelijke werkwijze via fysieke dialoog in de knooppunten. Zowel voor de nieuwe aanvragen als ook voor de herbeoordelingen. Zonder alles stil te leggen en af te zeggen doen wat kon, met beheersing van risico 's.

De gezamenlijk uitdaging was het faciliteren van tijdige (ver)plaatsing van leerlingen van en naar extra ondersteuning en de continuïteit waarborgen in de voorbereidende werkzaamheden hiervoor. Vertragende pieken richting einde en begin schooljaar voorkomen. En dat alles met behoud van de zorgvuldige werkwijze binnen het samenwerkingsverband. Binnen de (zich dagelijks ontwikkelende) actualiteit, schakelden we over op een alternatieve aanpak die zoveel als mogelijk recht bleef doen aan de beleidsuitgangspunten, waarvan de dialoog in het knooppunt een significant onderdeel is en bleef.

Werkwijze

1. In de eerste week is maatwerk geleverd en zijn er noodvoorzieningen getroffen om reeds geplande vergaderingen en activiteiten in goede banen te leiden in samenspraak met de betrokken scholen en ouders.
2. De drie samenwerkingsverbanden PO in Zuid Limburg hebben binnen een week een noodprocedure opgesteld en uitgezet in het werkveld: voor lopende en nieuwe aanvragen TLV, voor korttijdelijke (ver)plaatsingen en voor de herbeoordeling.
3. Deze noodprocedure gold en geldt voor de periode dat de maatregelen van de overheid van kracht zijn.
4. Omdat het niet denkbeeldig was dat deze toestand langer zou aanhouden, is meteen gekozen voor een procedure die ook voor de lange(re) termijn werkbaar en uitvoerbaar zou zijn.
5. Via diverse tools is de digitale werkwijze vanuit de 3 samenwerkingsverbanden PO gefaciliteerd.

Ervaring

We mogen concluderen dat we er met z'n allen in geslaagd zijn om "het stokje vast te houden"; deze kernwaarde binnen het samenwerkingsverband is eer aan gedaan. Met de nodige flexibiliteit, extra inzet en veel goede wil van scholen, ouders, trajectbegeleiders, deskundigenadviseurs en ketenpartners, zijn we er samen in geslaagd om kinderen waarvoor dat nodig was in augustus te laten starten op een passende nieuwe school met een geldige TLV. We zijn in de noodprocedure compleet overgeschakeld van de fysieke en naar de digitale weg zonder onze zorgvuldige aanpak en dialoog inhoudelijk geweld aan te doen. Waar nodig werd snel bijgesteld en al-samen-werkende zijn ook waardevolle ervaringen opgedaan.

Hier past dank en compliment!

Impact in de komende periode

Het is moeilijk in te schatten of en in welke mate deze crisis gevolgen gaat hebben voor de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen naar aard en omvang. Datzelfde geldt voor de basisondersteuning en de extra ondersteuning van scholen. Wat dit gaat betekenen voor inclusie en deelname: een vraagteken.

Doelstelling 4: Extra ondersteuning; ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau

Beoogde resultaten waar zien we dat aan?	Outputindicatoren wat meten we in het SWV?	Proces- eigenaar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Basis op orde: gedifferentieerd en flexibel aanbod om de totale ondersteuning van de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren (onderwijs, gemeentelijke en zorgondersteuning) ✓ Interne functie => gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen voldoen aan de vastgestelde ankerpunten en leggen dit vast in het SOP: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kwaliteitsstandaard ○ Planmatig en handelingsgericht werken ○ Specifieke ondersteuning ○ Ondersteuningsstructuur ✓ Externe functie => verbinding met en aansluiting bij het zorgcontinuüm: <ul style="list-style-type: none"> ○ collectieve doelgroeparrangementen voor zittende leerlingen in niveau 5 ○ versterking van de basisondersteuning door inzet outreachende maatwerkexpertise teneinde verbreding en verdieping van de ondersteuningsmogelijkheden in de basisondersteuning ✓ Schakelfunctie tussen basis- en extra ondersteuning: <ul style="list-style-type: none"> ○ met als focus toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning ○ collectieve doelgroeparrangementen voor normalisering en regulering van instroom vanuit zorg naar onderwijs (bv MKD/KDC/residentieel) ✓ Adequaat knooppunt: samen duiden, samen doen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tweejaarlijkse opname ontwikkeling ankerpunten extra ondersteuning 2. Verwijzingspercentages 3. Aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen 4. Informatie uit herbeoordeling aflopende TLV m.b.t. realisatie plaatsingsdoelen 5. Thuiszitters 	<p>Schoolbesturen</p>

Ruimte: wat doen schoolbesturen daarvoor? Proces en activiteiten van beleid naar uitvoeren

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gevalideerde SOP 's van gelijke opzet, stapelbaar en vergelijkbaar ✓ Ondersteuning is tijdig, doelgericht, transparant, adequaat, effectief en beredeneerd op basis van vastgestelde ondersteuningsbehoeften: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gericht op de plaatsingsdoelen ○ Op- en afschaling binnen ondersteuningsopties ○ In samenhang en verbinding met netwerk van onderwijs, gemeenten en zorg ○ Gebruik bestanddelen Duiden&Doen/OPP voor elke leerling   ✓ De kwaliteit van (dialogo) het knooppunt ontwikkelen en borgen als onderdeel van de ondersteuningsstructuur ✓ Ontwikkeling intern, externe en schakelfunctie en expertise borgen in schoolplan ✓ Afspraken eenduidige uitvoering zorgplicht ✓ Flexibele organisatie van aanbod van onderwijs(vormen) en expertise: <ul style="list-style-type: none"> ○ duidelijke doelgroepdefinitie ○ advies en consult ○ outreachende inzet   ✓ Regionaal beleid gericht op inclusie, in relatie tot krimp en verevening (regiovisie onderwijskaart/regio-agenda), waar onder: <ul style="list-style-type: none"> ○ Spreiding, aanbod en omvang onderwijsvoorzieningen ○ Huisvesting ○ Adaptief leerlingenvervoer

Resultaat en trend langs de lijn van de outputindicatoren

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkeling van het SOP op onderdelen: in het overzicht van de ontwikkeling van de ankerpunten basisondersteuning en extra ondersteuning tekent zich in het totaalbeeld een vergroening af. Er is sprake van een ontwikkeling in positieve zin. Het betreft een zelfevaluatie van scholen, waarbij de schoolbesturen de schoolondersteuningsprofielen valideren. 2. Trend verwijzingspercentages: <ul style="list-style-type: none"> - Instroom van SBO naar SO is in het verslagjaar afgenomen en onder landelijk gemiddelde - Onderinstroom naar SBO en naar SO neemt toe   3. Trend gerealiseerde terugplaatsingen: <ul style="list-style-type: none"> - vanuit SBO naar BAO is zeer beperkt (1 leerling) - vanuit SO naar BAO is gestegen (8 leerlingen); terugplaatsingen vanuit SO andere samenwerkingsverbanden. - vanuit SO naar SBO is gestegen (10 leerlingen). Overigens betreft het merendeel terugplaatsingen uit andere samenwerkingsverbanden.   4. Het blijkt moeizaam om de gestelde lange termijn doelen te bereiken vanuit het perspectief van schakelen naar lichtere vormen van ondersteuning. 5. Het bewustzijn van scholen en schoolbesturen groeit dat een (pro)actieve aanpak via het knooppunt aangewezen is vanaf het eerste moment dat signaalverzuim zich manifesteert.

Generale conclusie

Er is veel aandacht en sturing nodig voor ontwikkeling van de extra ondersteuning in de gewenste richting. Schoolbesturen en scholen staan samen aan de lat om op basis van eigen data en beschikbare gegevens vanuit het samenwerkingsverband, een gedegen analyse te maken en op basis hiervan in de eigen bestuurs- en schoolorganisaties verbeterplannen door te voeren. De effecten van het ingezette beleid lijken zich vooralsnog moeizaam te vertalen in de richting van de beoogde resultaten. Inclusie vraagt nog om de nodige investering in randvoorwaarden, denken en doen.

1. Verantwoording per bestuur

Schoolbesturen zijn eigenaar van de kwaliteit van de extraondersteuning (niveau 5). Het “wat” is vastgelegd in het ondersteuningsplan; het “hoe” geven schoolbesturen naar eigen inzicht vorm gekoppeld aan de eigen bestuurs- en schoolspecifieke ontwikkeling. Schoolbesturen hebben aan het samenwerkingsverband en aan elkaar rekenschap gegeven op welke wijze zij de doorgestorte middelen hebben ingezet om deze doelstelling te realiseren.

Op de website van het samenwerkingsverband is per schoolbestuur het overzicht verantwoording geplaatst.

De volledige lumpsum van SO en SBO moet worden ingezet t.b.v. de extra ondersteuning in het samenwerkingsverband. Verantwoording van de inzet van deze middelen vormt integraal onderdeel van de Jaarrekening van de betreffende schoolbesturen.

De grote gemene deler geeft aan dat de middelen ingezet zijn voor professionalisering en specialisering t.b.v. de onderdelen van de specifieke ondersteuning.

2. Gevalideerde Schoolondersteuningsprofielen (SOP) S(B)O

Voor het overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de waardering van de ankerpunten die de extra ondersteuning definiëren, wordt verwezen naar doelstelling 1. De schoolondersteuningsprofielen van de scholen in de extra ondersteuning zijn gepubliceerd op de website van de betreffende school en het samenwerkingsverband.

3. Ratio 's per school

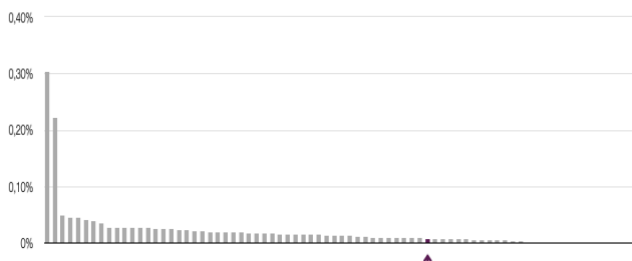
Om inzicht te krijgen in het niveau van extra ondersteuning is een aantal ratio's (groeps-grootte, leerling/leraar-ratio, IB-ratio, etc.) uitgevraagd in de schoolondersteuningsprofielen. De ratio's per school zijn opgenomen in de managementrapportages aan schoolbesturen.

4. Terugplaatsingen SO/SBO naar basisonderwijs

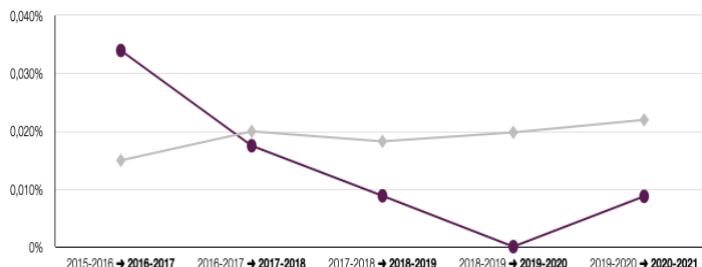
De doorstroomgegevens vanuit het landelijk dashboard laten zien dat deze beweging zich in het SWV fluctuerend manifesteert, ondanks het streven van alle participanten zien we geen stijgende trend bij SBO; wel laat terugplaatsing vanuit SO naar SBO/BAO een stijgende trend zien. Hierbij is overigens wel opmerkelijk dat terugplaatsing (al een aantal jaren) geschiedt vanuit SO-scholen vanuit andere samenwerkingsverbanden.

● Ons samenwerkingsverband (1 oktober 2020)
◆ Andere samenwerkingsverbanden (1 oktober 2020)

Basisonderwijs, instroom vanuit SBO: percentage: aantal terug geplaatste leerlingen afgezet tegen populatie BAO

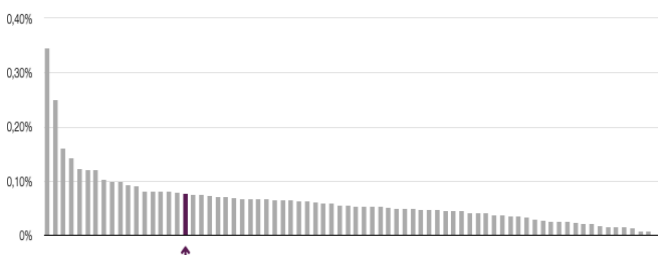

Lager percentage terugplaatsing in landelijke vergelijking.

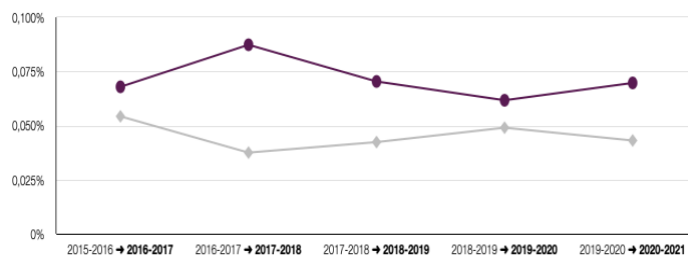

2016	2017	2018	2019	2020
1,04%	0,59%	0,29%	0%	0,01%
aantal: 4	aantal: 2	aantal: 1	aantal: 0	Aantal: 1

Basisonderwijs, instroom vanuit SO: percentage: aantal terug geplaatste leerlingen afgezet tegen populatie BAO

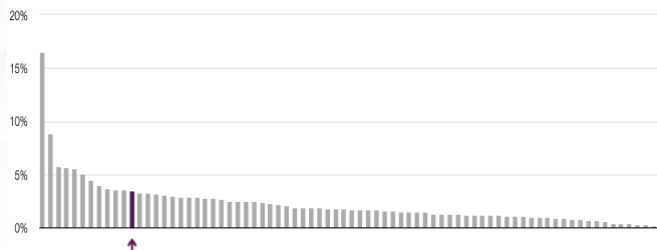
fluctuerende trend in eigen SWV. Hoger percentage terugplaatsing in landelijke vergelijking. Overigens komen (ook dit jaar weer) alle terugplaatsingen naar BAO vanuit SO andere samenwerkingsverbanden!

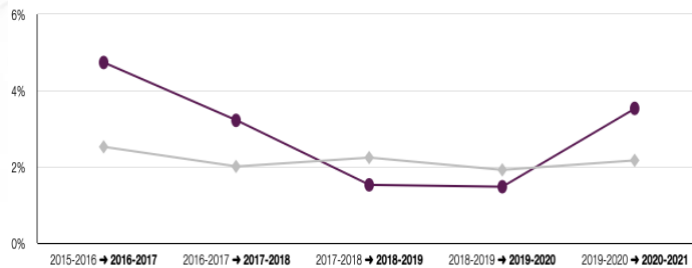
2016	2017	2018	2019	2020
0,07%	0,09%	0,07%	0,06%	0,07%
aantal: 8	aantal: 10	aantal: 8	aantal: 7	aantal: 8

De SO-terugplaatsingen naar het basisonderwijs en SBO in ons SWV komen in de verslagperiode voor rekening van SO cluster 2 en SO uit andere samenwerkingsverbanden.

SBO, instroom vanuit SO

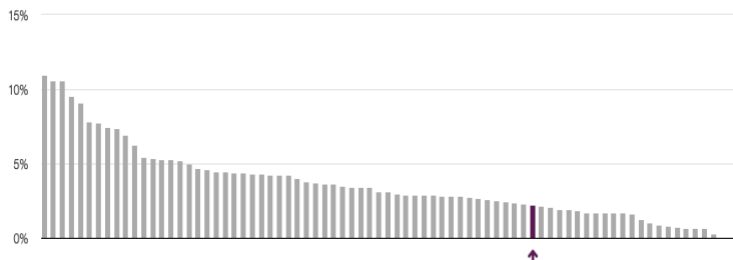
Terugplaatsing in lichtere vormen van ondersteuning stijgt. 10 terugplaatsingen vanuit een ander samenwerkingsverband; 2 terugplaatsing vanuit het eigen verband.

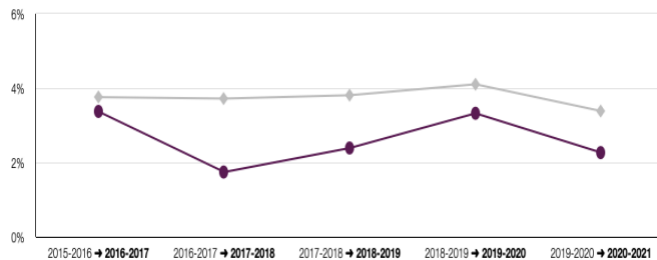
2016	2017	2018	2019	2020
%: 4,7	%: 2,36	%: 1,52	%: 1,47	%: 3,53
aantal:16	aantal: 7	aantal: 5	aantal: 5	aantal: 12

5. Overige verplaatsingen binnen niveau 5

SO, instroom vanuit sbo

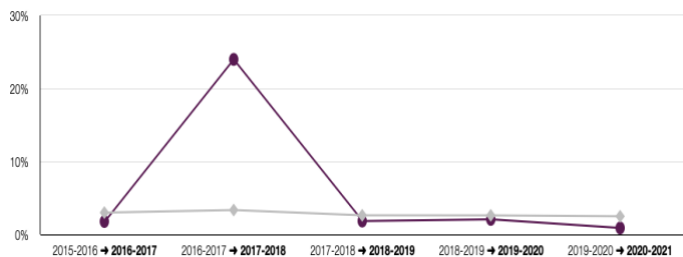
Instroom onder landelijk gemiddelde. 6 leerlingen zijn ingestroomd in SO vanuit SBO eigen samenwerkingsverband; 1 leerling is ingestroomd in SO vanuit een ander samenwerkingsverband.

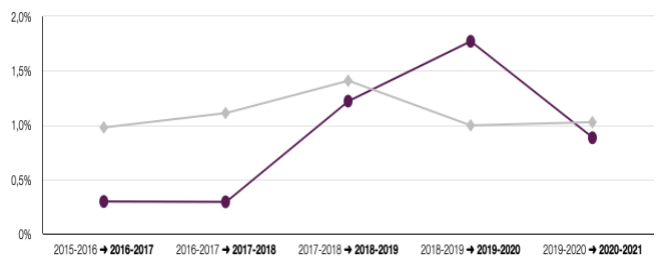
2016	2017	2018	2019	2020
%: 2,35	%: 1,48	%: 2,34	%: 3,05	%: 3,38
aantal: 9	aantal: 5	aantal: 8	aantal: 10	aantal: 7

SBO: verplaatsingen tussen sbo-scholen (alle verplaatsingen: overstap van leerlingen, fusiescholen, nieuwkomers, verhuizing, etc).

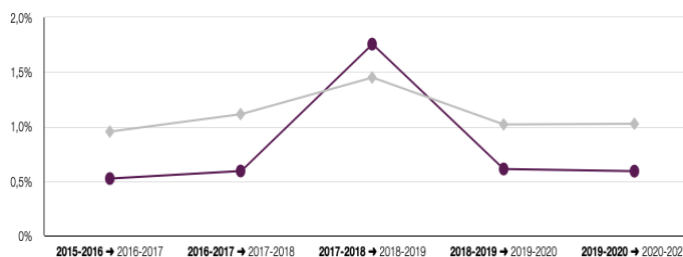
Binnen SWV

Van elders

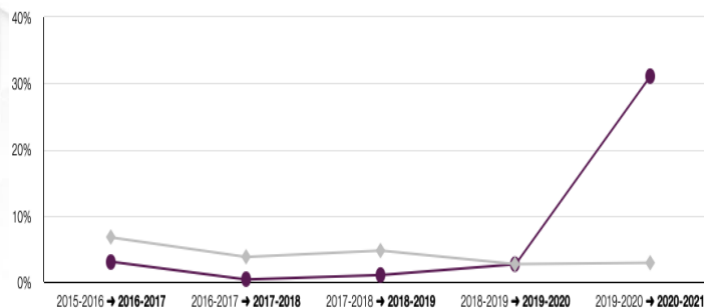
Naar elders

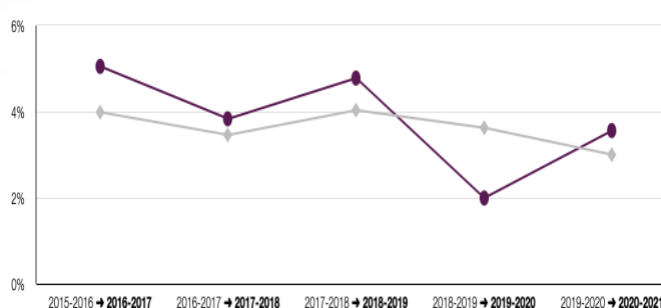
Binnen SWV: 0 leerlingen
Van elders: 3 leerlingen
Naar elders: 2 leerlingen

SO: verplaatsingen tussen SO-scholen (alle verplaatsingen: overstap van leerlingen, fusiescholen, nieuwkomers, verhuizing, etc).

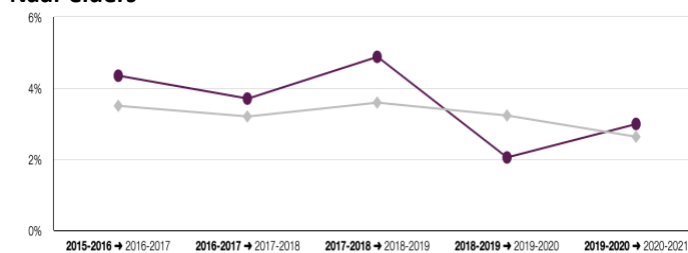
Binnen SWV

Van elders

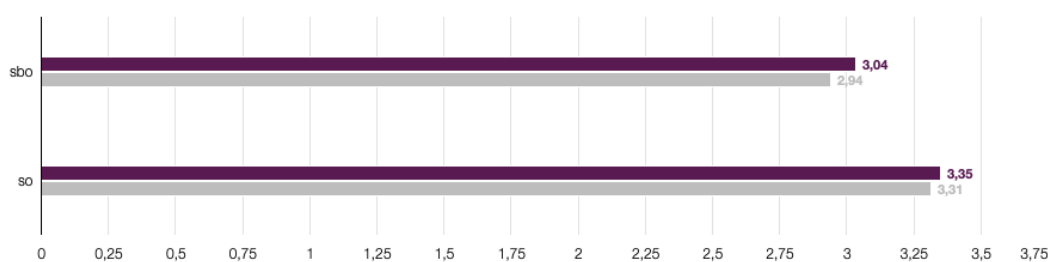

Naar elders

Binnen SWV:	96 leerlingen
Van elders:	11 leerlingen
Naar elders:	9 leerlingen

6. Verblijfsduur SBO/SO

In jaren gemeten op 1 oktober. De verblijfsduur in het Samenwerkingsverband in het SBO is gestegen tov vorig jaar en is hoger dan de landelijke trend. De verblijfsduur in het SO is constant en ligt iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

7. Afspraken vanuit het ondersteuningsplan

Het vergt tijd van gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen om de nieuwe afspraken in het ondersteuningsplan te implementeren en met elkaar in verbinding te brengen.

Afspraken vanuit het nieuwe ondersteuningsplan voor scholen in niveau 5:

- Interne functie: extra ondersteuning van hoog niveau - waaronder validering van de Schoolondersteuningsprofielen en verdere implementatie van de knooppunten
- Externe functie door verbinding met en aansluiting bij het zorgcontinuüm:
  - collectieve doelgroeparrangementen voor zittende leerlingen in niveau 5
  - versterking van de basisondersteuning door inzet outreachende maatwerkexpertise
- Schakelfunctie tussen basis- en extra ondersteuning:
  - toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning
  - collectieve doelgroeparrangementen voor instroom vanuit zorg naar onderwijs (bv MKD/KDC/residentieel)

Deze ontwikkeltrajecten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en vragen om samenhangende en geïntegreerde visie. Dit blijkt een complex proces. In het verslagjaar zijn gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen aan de slag om vorm en inhoud te geven aan deze collectieve afspraken en aan de doelgroeparrangementen.

8. Herbeoordelingen facts and figures

Voor de herbeoordelingen geldt dat het van een aantal s(b)o-organisaties nog inspanning vergt om deze tussentijdse evaluatie van en toetsing op de realisatie van de plaatsingsdoelen een vanzelfsprekend onderdeel te laten zijn in het cyclisch werken. Generiek is de conclusie gerechtvaardigd dat de herbeoordeling van zittende leerlingen als zodanig weinig effect lijkt te hebben op het aantal terugplaatsingen. Een indicator om in de gaten te houden, mede in relatie tot de benodigde randvoorwaarden in het basisonderwijs en gezien in het streven naar inclusie.

Maastricht: In totaal zijn 255 TLV 's afgegeven (158 eerste aanvragen en 97 herbeoordelingen).

In Maastricht is van 95 herbeoordelingsaanvragen relevante (proces)informatie beschikbaar.

1 aanvraag betrof grensverkeer voor rekening van een aangrenzend samenwerkingsverband;

1 aanvraag is tussentijds (buiten de procedure) herbeoordeeld.

overzicht herbeoordelingen schooljaar 2019-2020	SBO	SBO	SO	SO	SO	SO	SO	SO	SO
3105 -Maastricht-Heuvelland	Bernardus	Talententuin	Talententuin	Adelante	CSN Don Bosco	CSN Jan Baptist	Buitenhof	De Pylar	Baptist (Movare)
aantal herbeoordelingen	21	25	21	2	5	17	1	2	1
aantal dossiers in 1x compleet aangeleverd	15	17	20	1	4	16	1	0	0
wijziging school of schoolsoort	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Indeling in groep*									
1 (< SBL)	4	7	10	1	0	0	0	0	0
2 (= SBL)	6	17	8	0	5	17	1	2	1
3 (> SBL)	11	1	3	1	0	0	0	0	0
aantal dossiers ouders op alle onderdelen akkoord	21	25	21	2	5	16	0	2	1
lichtere vorm van ondersteuning was optie in vorige aanvraag?	1	2	2	0	0	0	0	0	0
lichtere vorm van ondersteuning in toekomst een optie?	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Dossiers in steekproef	2	3	3	0	1	2	1	0	0
steekproefdossier volledig en valide	2	3	3		1	2	1		
TB eensluidend met aanvraag	2	3	3		1	2	1		
DA eensluidend met aanvraag	2	3	3		1	2	1		
afwijkende TLV agv steekproef	0	0	0		1	0	0		

*De leerlingen met een aflopende TLV zijn in drie groepen verdeeld:

1. (<SLB) De leerlingen waarvoor een kortere looptijd gewenst wordt dan einde schoolloopbaan
2. (=SLB) De leerlingen waarvoor tot einde schoolloopbaan (12 jaar) gespecialiseerde onderwijssteuning aangewezen zal zijn binnen dezelfde schoolsoort.
3. (>SLB) De leerlingen waarvoor een TLV gewenst wordt langer dan de schoolloopbaan (ouder dan 12 jaar).

Bij de gekozen steekproefdossiers hebben zowel de school zelf als trajectbegeleider en deskundig adviseur gelijktijdig en onafhankelijk van elkaar een checklist bevindingen ingevuld. Die bevindingen regarderen zowel proces als inhoud.

In het consentgesprek tussen deze betrokkenen worden de bevindingen gedeeld en vastgesteld. Deze combinatie van de interne en externe blik levert een waardevolle reflectie en analyse op, die beoogt een bijdrage te leveren aan de (door)ontwikkeling van de betrokken scholen. Mooie gesprekken, in samenwerking en vertrouwen.

Er zijn en worden al flinke stappen gezet, met ruimte voor een aantal algemene ontwikkelpunten:

- De implementatie van knooppunten in de eigen interne ondersteuningsstructuur & Knooppuntoverleg registreren.
- Alle onderdelen van Duiden & Doen gebruiken/inbedden.
- Tussentijdse evaluatie en toetsing op realisatie van (de langere termijn) plaatsingsdoelen als vanzelfsprekend onderdeel binnen het cyclisch werken.
- Verschillen in werkwijze tussen medewerkers van een school, zowel naar inhoud als in organisatie en administratie.
- Er is nog (veel) winst te behalen in een effectief en gebruikersvriendelijk digitaal "voertuig" dat zowel het HGW stimuleert en stuurt als ook zorgt voor een transparante en duidelijke verbinding van alle relevante informatie in de Leerlingvolgsystemen, groepsplannen, OPP 's, logboeken, leerlingjournals, etc. etc. Onderdelen zijn verspreid (en daarmee niet altijd actueel) in de administratie verwerkt; dat levert soms flinke zoektochten op en bijgevolg het aanleveren van te veel (niet essentiële) informatie of het ontbreken van het totaaloverzicht en de samenhang. Hier zou best eens kunnen gelden: "een goed doordacht less is more".
- Onderzoek, conclusies, evaluaties, opstellen OPP's: vermelden van datum, functie, naam en registratie
- Aanbeveling zou kunnen zijn om niet enkel de bevorderende en belemmerende factoren van de leerling te benoemen, maar ook die van de school/leerkracht.

9. Maatwerkexpertise

De middelen maatwerkexpertise -voormalig ambulante begeleiding- worden niet langer centraal en geormerkt gealloceerd op het niveau van het samenwerkingsverband, maar toegevoegd aan de terugploegregeling. De terugploegregeling geldt voor alle leerlingen (bao, sbo en so).

Schoolbesturen ontvangen de terugploegregeling en maken afspraken over de inzet van elkaars expertise, als onderdeel van de eigen ondersteuningsstructuur. Maatwerkafspraken op basis van vraag en aanbod.

10. Doelgroeparrangementen Onderwijs-Jeugdhulp

Om te komen tot collectieve doelgroeparrangementen is een aantal stappen gezet, die voor deze periode zijn uitgemond in afspraken over de categoriebekostiging en een subsidieregeling onderwijs-jeugd Zuid Limburg 2019-2023. Van de subsidieregeling maken een aantal scholen in de extra ondersteuning gebruik. De uitkomsten daarvan zullen handreikingen opleveren voor het maken van structurele afspraken voor alle scholen in niveau 5 tussen schoolbesturen en gemeenten. In het verslagjaar zijn 4 proeftuinen in Zuid-Limburg gestart (so Adelante, so Parkschool, so De Pylar en sbo De Wissel) en voor 2021 starten/verkeren in vergevorderd stadium van voorbereiding 5 proeftuinen (so De Maasgouw, so Jan Baptist Kerkrade, so Xaverius, sbo De Griffel en so Catharina). Bij sbo Talententuin, so CSN, sbo Mozaiek en sbo De Blinker start de voorbereiding in 2021.

Doelstelling 5: Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces

Beoogde resultaten <i>waar zien we dat aan?</i>	Outputindicatoren <i>wat meten we in het SWV?</i>	Proceseigenaar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Instroom in PO met 4 jaar, tenzij ✓ Doorstroom van PO naar VO op gemiddeld 12 jaar, tenzij ✓ Schooladvies PO houdt stand in 3e jaar VO ✓ Geen onnodige vertraging in PO-loopbaan ✓ Soepele (ver)plaatsingsprocessen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ gegevens instroom, doorstroom en uitstroom ✓ bestending schooladvies 	Schoolbesturen

Ruimte: wat doen schoolbesturen daarvoor? Proces en activiteiten van beleid naar uitvoeren

- ✓ Schooladvies vanuit voorschoolse voorzieningen afgestemd met PO
- ✓ Warme overdracht m.b.t. inhoud (bestanddelen Duiden&Doen) en proces (knooppunt):
  - van voorschoolse voorzieningen naar PO
  - binnen PO
  - van PO naar VO
- ✓ Samenhangende aanpak vanaf voorschoolse voorzieningen t/m MBO
- ✓ Verbinding met gemeentelijke- en zorgondersteuning
- ✓ Uitstroomprofiel vanaf groep 6
- ✓ Inzetbare, beschikbare en deskundige trajectbegeleiders SWV en/of procesbegeleiders van schoolbesturen

Resultaat- en trendanalyse langs de lijn van de outputindicatoren

1. Instroom, doorstroom en uitstroom:
  - Meer en meer worden de inspanningen -conform de beleidsafspraken - gericht op leeftijdsadequate instroom in het PO en uitstroom naar het VO en het voorkomen van ineffectieve doublures. Er zijn nog geen concrete meetgegevens voorhanden van de gemiddelde in- en uitstroomleeftijd. Een punt van verkenning voor de komende periode.
  - De verblijfsduur in sbo en so is hoger dan het landelijk gemiddelde.
  - De notitie onderinstroom is integraal opgenomen in de beleidsnotitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring. Tussen KDC/MKD en samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt dat alle kinderen met 3 jaar 6 maanden bij de trajectbegeleider worden gemeld en zo mogelijk met vier jaar instromen in het primair onderwijs, tenzij. Het samenwerkingsverband heeft in de verslagperiode een trajectbegeleider ingezet op de sturing van instroom en er is een instapklas geoperationaliseerd.
  - De afspraken met het VO over doorstroom op 12 jarige leeftijd zijn integraal opgenomen in de beleidsnotitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring. Tussen SWV PO en VO zijn daarnaast afspraken gemaakt voor advisering over TLV aanvragen in SO en SBO voor kinderen van 11 jaar en ouder om een goede doorstroom te bevorderen
  - Het reguliere basisonderwijs maakt afspraken waar aangewezen. Het streven is gericht op verbinding via het knooppunt.
2. Bestending schooladvies in het derde leerjaar VO ligt onder landelijk gemiddelde.

Generale conclusie

De stappen om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces worden meer en meer gezet. Er is nog voldoende ruimte voor verbetering en doorontwikkeling voor alle partijen in voortdurend wijzigende omstandigheden.

1. Verantwoording per bestuur

Schoolbesturen zijn eigenaar van de doorgaande leerlijnen. Het “wat” is vastgelegd in het ondersteuningsplan; het “hoe” geven schoolbesturen naar eigen inzicht vorm gekoppeld aan de eigen bestuurs- en schoolspecifieke ontwikkeling. Schoolbesturen hebben aan het samenwerkingsverband en aan elkaar rekenschap gegeven op welke wijze zij de doorgestorte middelen hebben ingezet om deze doelstelling te realiseren. Op de website is per schoolbestuur het overzicht verantwoording geplaatst.

2. Onderinstroom

Teneinde de onderinstroom te reguleren conform de uitgangspunten uit het ondersteuningsplan (regulier, tenzij/thuisnabij, tenzij/instroom in onderwijs op vierjarige leeftijd/doorgaande lijn en warme overdracht) zijn ook in dit verslagjaar in overleg met voorschoolse voorzieningen, gemeenten en onderwijs weer stappen gezet om de onderinstroom vanuit MKD/KDC naar S(B)O te arrangeren conform de uitgangspunten, waar nodig in afstemming met RBL waar het gaat om de afweging tot vrijstelling van de leerplicht. Tussen KDC/MKD en samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt – vastgelegd in de beleidsnotitie ondersteuningstoewijzing en toelaatbaarheidsverklaring- dat alle kinderen met 3 jaar 6 maanden bij de trajectbegeleider worden gemeld en zo mogelijk met vier jaar instromen in het primair onderwijs, tenzij. Het Samenwerkingsverband heeft in de verslagperiode een trajectbegeleider ingezet om de onderinstroom te reguleren. Daarnaast is een instapklas geoperationaliseerd, waarbij een integrale aanpak tussen onderwijs en gemeenten ervoor moet zorgen dat de instroom in niveau 5 afneemt. De resultaten van de instapklas worden intensief gemonitord.

3. Doorstroom van PO naar VO

Periodiek vindt afstemmingsoverleg plaats met de samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs. In gezamenlijkheid zijn diverse thema's benoemd en verder uitgewerkt. Zo is in het verslagjaar verder inhoud gegeven aan het uitgangspunt dat leerlingen met hun leeftijdsgenoten (in de eigen peergroup) op 12-jarige leeftijd doorstromen van PO naar VO. In de herbeoordeling zittende leerlingen SO en SBO is dit uitgangspunt gehanteerd en in TLV-aanvragen van leerlingen van 11 jaar en ouder worden met VO afspraken gemaakt over het uitstroomprofiel, geschikte onderwijsplek en aanpak in de

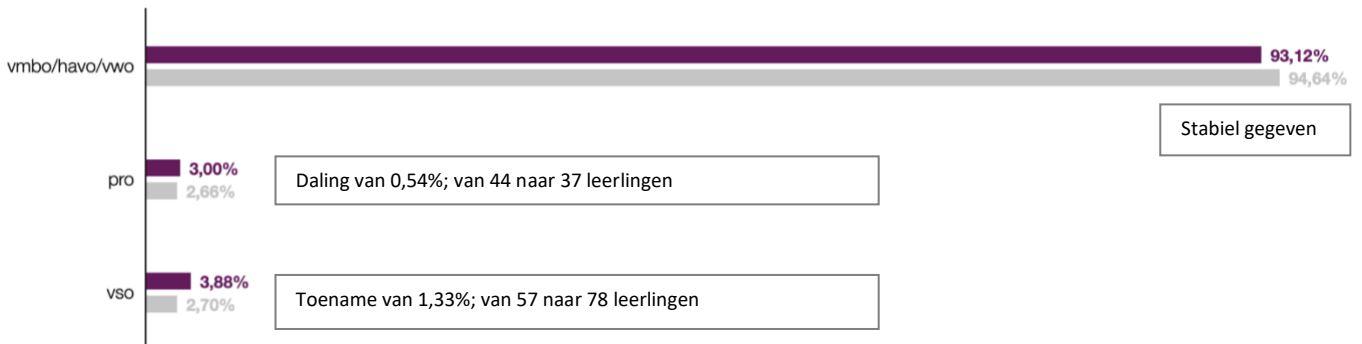
resterende PO-periode. De afspraken zijn geïntegreerd in de beleidsnotitie ondersteuningstoeiwijzing en toelaatbaarheidsverklaring.

4. Instroom-, doorstroom-, uitstroomgegevens

In het landelijk dashboard worden gegevens gegenereerd ten aanzien van instroom, doorstroom en uitstroom.

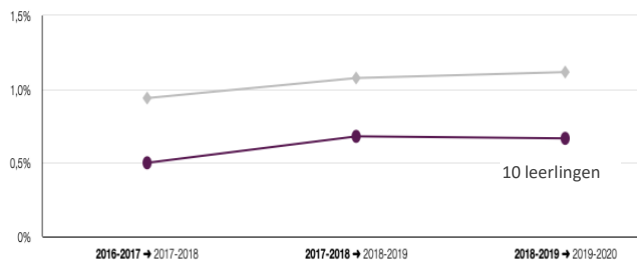
- Ons samenwerkingsverband (1 oktober 2020)
- ◆ Andere samenwerkingsverbanden (1 oktober 2020)

Beeld uitstroom naar VO

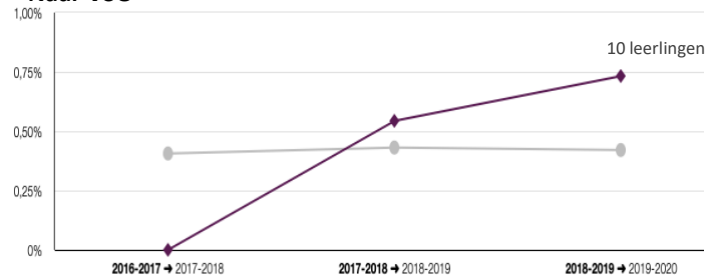

Beeld uitstroom BAO naar VO

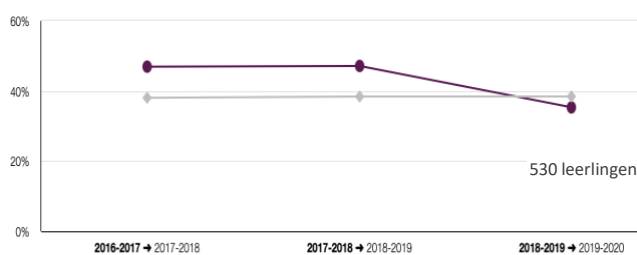
Naar PRO

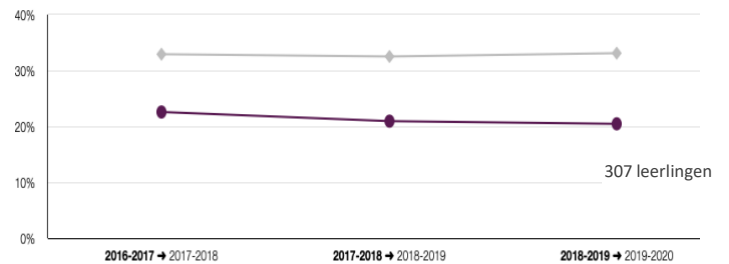
Naar VSO

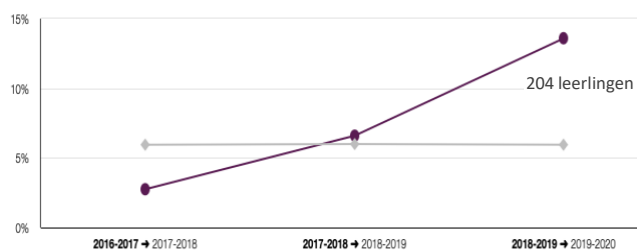
Naar Brugjaren

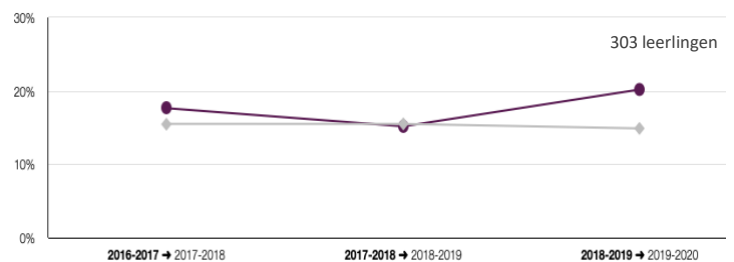
Naar VMBO

Naar HAVO

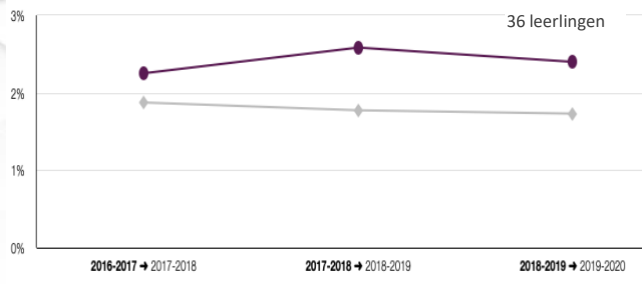

Naar VWO

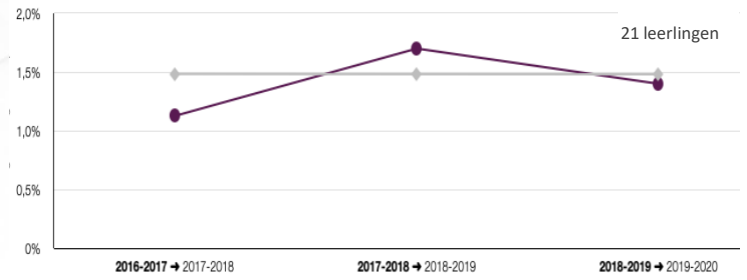

Beeld uitstroom SBO naar VO

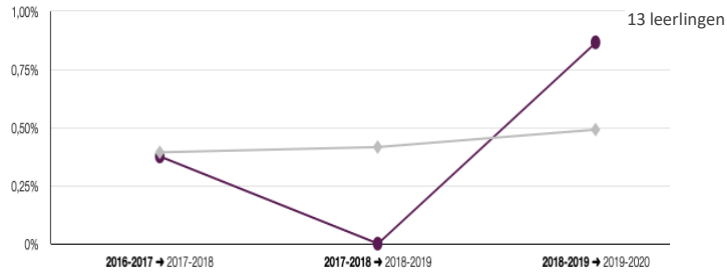
Naar VMBO

Naar PRO

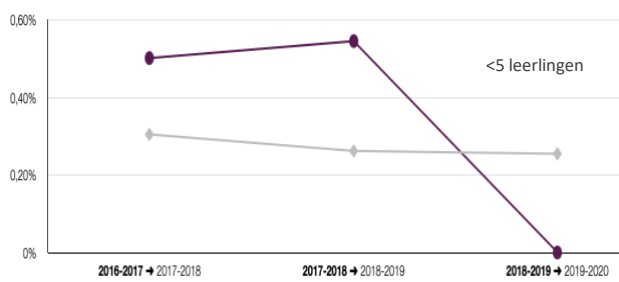
Naar VSO

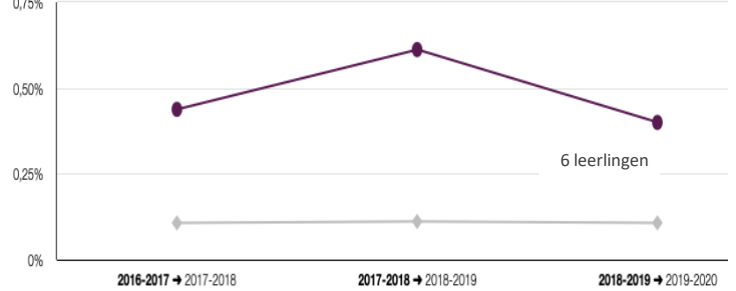
Geen of minder dan 5 leerlingen naar VSO, HAVO, VWO, Bruggaren. In andere SWV-en wel (beperkt) leerlingen in deze categorieën.

Beeld uitstroom SO naar VO

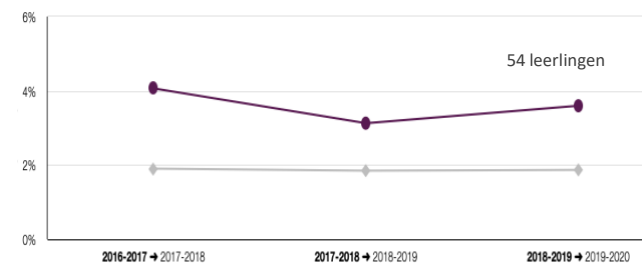
Naar VMBO

Naar PRO

Naar VSO

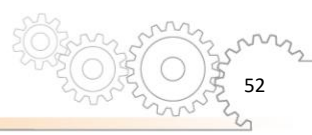
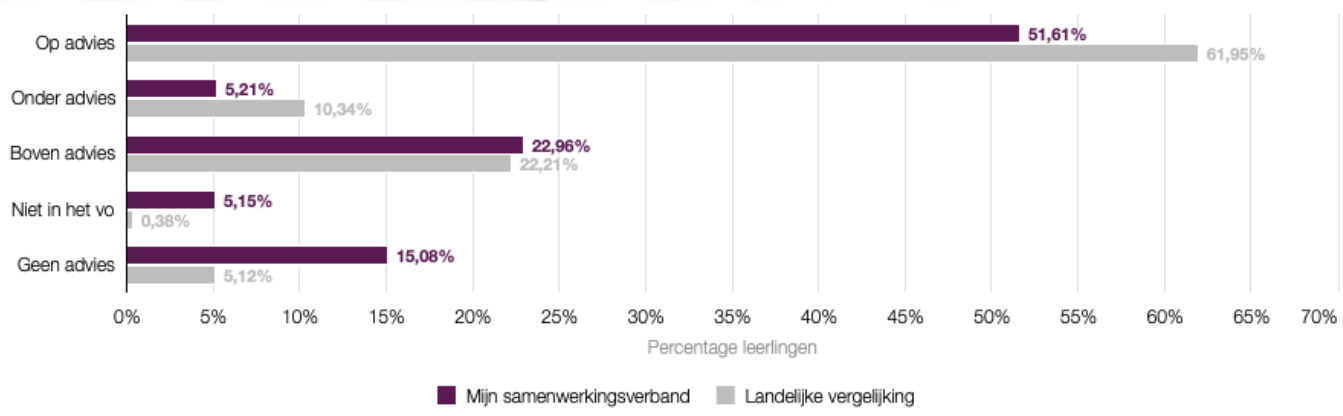

Geen of minder dan 5 leerlingen naar HAVO, VWO, Bruggaren. In andere SWV-en wel (beperkt) leerlingen in deze categorieën.

Beeld bestending schooladvies

Percentage van uitgestroomde leerlingen in het derde leerjaar VO: op, onder of boven het schooladvies dat de po-school heeft afgegeven in schooljaar 2016-2017. Het betreft alle leerlingen die in 2016-2017 de basisschool hebben verlaten. Vergelijking van plaatsing in VO in 2019-2020 t.o.v. advies in uitstroomjaar PO in 2016-2017.

Betekenis "niet in VO": niet in (publieke) VO-school in Nederland ingeschreven => o.a. school buitenland / geen of privé-onderwijs

Hoofdstuk 6 Personeel en Financiën

6.1. Personeel

De richtinggevende keuze van de participerende besturen voor optimale inhoudelijke - en daarmee samenhangende financiële – autonomie, brengt met zich mee dat het samenwerkingsverband als organisatie klein en slagvaardig wordt gehouden (lean en mean). De directeur (0,5 FTE), managementondersteuner (0,5 FTE) en secretariële ondersteuning t.b.v. het TLV-proces (0,3 FTE) zijn in vaste dienst van het samenwerkingsverband. De personeelsadministratie is uitbesteed aan een administratiekantoor. Vanuit participerende schoolbesturen worden vier personeelsleden gedetacheerd naar het Samenwerkingsverband. Dit betreft trajectbegeleiders voor 1,32 Fte (vanuit Innovo en Alterius) en verbinder Onderwijs-Jeugd voor 0,2 fte (vanuit Adelante), waarbij de functionele aansturing belegd is bij de directeur van het samenwerkingsverband. Het strategisch personeelsbeleid is uitbesteed aan het administratiekantoor.

6.2. Financiën

Interne risicobeheersings- en controle systeem (planning en control cyclus)

Het samenwerkingsverband hanteert een gedegen planning en control cyclus. Een samenhangend geheel van strategisch meerjarenplan (OPL), activiteitenplannen en jaarverslagen. Daaraan gekoppeld: (meerjaren)begroting, tussentijdse rapportages en jaarrekening. Periodiek worden de actuele cijfers en leerlingen (aantallen en prognoses) besproken en toekomstige ontwikkeling(en) geagendeerd. Indien nodig worden tijdig interventies uitgevoerd, zoals het bijstellen van de beschikkingen bij aanpassingen van de parameters door het ministerie of het verwachte positieve resultaat in het kalenderjaar reeds ook in dit jaar uit te betalen, deze interventies worden uiteindelijk ter besluitvorming voorgelegd aan het dagelijks bestuur en aan de algemene ledenvergadering. In februari 2021 heeft het SWV vanuit het vierjaarlijks onderzoek een herstelopdracht m.b.t. het bestuursverslag ontvangen. Het samenwerkingsverband gaat er vanuit dat met de verwerking van bovenstaande tekst is voldaan aan deze herstelopdracht. In de Code Goed Bestuur is opgenomen dat schoolbesturen de beschikbare middelen op een effectieve en verantwoorde wijze moeten inzetten ten behoeve van kwalitatief goed onderwijs. Het samenwerkingsverband handelt naar de geest hiervan.

De administratie is uitbesteed aan een administratiekantoor. Mutaties worden verwerkt na codering en goedkeuring door de directeur. Bij het administratiekantoor vindt er een controle plaats op juistheid van codering en autorisatie. Het administratiekantoor draagt zorg voor het opstellen van de Jaarrekening en na toetsing door de accountant, verantwoording aan het Ministerie van OC&W middels het toezenden van het integrale Jaarverslag.

Er zijn afwijkingen ten opzichte van de Code Goed Bestuur.

Wat betreft het vermelden van betaalde en onbetaalde nevenfuncties van het intern toezichthoudend orgaan, is het een weloverwogen keuze van het SWV dit niet te doen. Het SWV heeft een afgeleide verantwoordelijkheid. Wat betreft nevenfuncties is ieder schoolbestuur verplicht dit in het jaarverslag van het schoolbestuur op te nemen. Het SWV vertrouwt erop dat de schoolbesturen dit zorgvuldig gecheckt hebben; bestuurders kunnen hun functies uitoefenen. Er is dan geen aanleiding voor het SWV om dit nogmaals op te vragen. Indien gewenst, kan dit bij de schoolbesturen na-/opgevraagd worden.

De allocatie van de middelen van het samenwerkingsverband naar de schoolbesturen wordt besproken in de bestuursvergadering. Tijdens de vergaderingen wordt door de schoolbesturen verantwoord en kennis gedeeld hoe ze bepaalde ontvangen middelen hebben ingezet of willen gaan inzetten. Over 2020 zien we redelijke grote (onverwachte) afwijkingen tussen begroting en realisatie, zowel met betrekking tot de baten maar met name bij de lasten. De totale baten zijn € 484.139 hoger uitgevallen dan begroot, oftewel 6,7% afwijking. Bij de lasten is het verschil nog groter. De gerealiseerde lasten in 2020 (€ 7.777.986) zijn hoger dan begroot voor 2020 (€ 7.241.296), het verschil bedraagt € 702.268, wat neerkomt op 9,7% afwijking.

De meer ontvangen baten (prijsbijstellingen OC&W) zijn doorbetaald (terugploeg) aan de schoolbesturen. In december 2020 zijn de extra terugploegelden over het verwachte resultaat van kalenderjaar 2020 en het 5/12e deel van de indexering van de tussentijdse groei van schooljaar 2020/2021 uitbetaald. Door de krimp is het noodzakelijk dat gestuurd wordt op de allocatie van middelen. Bevoegd gezag heeft grip op baten en lasten en is “in control”.

De verdeling van middelen is zodanig vormgegeven dat er sprake is van positief financiële prikkels op bestuursniveau door de communicerende vaten tussen basisondersteuning en deelnamepercentage SO/SBO in de begroting te vertalen.

De daling van het deelnamepercentage is geen doel op zich, maar zal een resultaat zijn van de genomen maatregelen. Hierbij moet nadrukkelijk opgemerkt worden dat er geen financiële reden kan zijn om een leerling niet aan te nemen, ondersteuning te onthouden of op school te houden terwijl verwijzen naar het S(B)O opportuun is.

Er is aansluiting tussen de doelstellingen van het samenwerkingsverband en de begroting. In hoofdstuk 4 en 5 is de relatie weergegeven en in de toelichting op de begroting wordt dit verder uitgewerkt.

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel de toename van middelen zo veel mogelijk ten goede te laten komen aan de basisondersteuning, zodat schoolbesturen en scholen hiermee geleidelijk het niveau van basisondersteuning kunnen

verhogen; dit wordt ook wel de terugploegregeling genoemd. Zodra kosten extra ondersteuning dalen, stijgen de middelen ten behoeve van de basisondersteuning (deze worden dan ‘teruggeploegd’ naar de besturen t.b.v. de basisondersteuning).

Het Samenwerkingsverband hanteert voor de middelentoedeling het “scholenmodel”; toedeling in grote lijnen:

- **Basisondersteuning**
Besturen ontvangen een bedrag om de basisondersteuning vorm te geven. De streven is dat dit bedrag een constante vormt of groeit, zodra de ‘vaten met elkaar gaan communiceren’, uiteraard met daarbij de ambitie het niveau van basisondersteuning te laten stijgen.
- **Maatwerk expertise**
Vanaf 1 augustus 2017 zijn de middelen maatwerkexpertise (voormalig ambulante begeleiding, een bedrag vertegenwoordigend van circa € 50,00 per leerling) niet meer centraal en geormerkt gealloceerd op het niveau van het samenwerkingsverband, maar toegevoegd aan de terugploegregeling. Schoolbesturen ontvangen de terugploegregeling en maken afspraken over de inzet van elkaars expertise, als onderdeel van de eigen ondersteuningsstructuur. Maatwerkafspraken op basis van vraag en aanbod.
- **Extra ondersteuning**
De kosten van extra ondersteuning in het S(B)O worden op basis van solidariteit – op samenwerkingsverbandniveau - gedragen. Dit betreft de inhouding door DUO van de kosten aan plaatsen in het SO, de (eventuele) overdrachtsverplichting aan het SBO, de financiële gevolgen van de peildatum 1 februari voor het S(B)O en het grensverkeer SBO. De meerjarenbegroting is gebaseerd op de aanname dat door de genomen maatregelen de deelnamepercentages in het S(B)O dalen.
- **Toelaatbaarheid**
De kosten verbonden aan de adequate toegang tot extra ondersteuning worden op basis van solidariteit op samenwerkingsverbandniveau gedragen.
- **Ontwikkeling en innovatie**
Jaarlijks is een beperkt budget beschikbaar voor projecten en het opvangen van fricties.
- **Bestuur en organisatie**
Tenslotte resteren de kosten van een kleine organisatie voor bestuur, management, innovatie en ontwikkeling (lean en mean).

6.2.1. Resultaat en Analyse

Deze paragraaf bevat een analyse van de relatie tussen het gevoerde beleid en de staat van baten en lasten.

Het samenwerkingsverband sluit de verslagperiode af met een negatief resultaat van € 52.551.

De vertaling van de cijfers in de jaarrekening naar de programmabegroting, geeft het volgende integrale beeld:

Aangezien de aansturing en programma’s worden gekenmerkt door een schooljaarcyclus, kunnen er (tijdelijke) afwijkingen ontstaan met het kalenderjaar. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting, op hoofdlijnen.

Tabel: begroting versus realisatie in programma's				
Exploitatie	Realisatie	Begroting	Vershil	Vershil
	2020	2020	€	%
Baten				
Rijksbijdragen	€ 7.600.843	€ 7.117.971	€ 482.872	6,8%
Overige baten	€ 124.592	€ 123.325	€ 1.267	1,0%
totale baten	€ 7.725.435	€ 7.241.296	€ 484.139	6,7%
Lasten			€ -	
Programma 1: Basisondersteuning	€ 2.844.268	€ 2.295.726	€ 548.542	23,9%
Programma 2: Maatwerk, expertise	€ -	€ -	€ -	
Programma 3: Extra ondersteuning: SBaO	€ 664.879	€ 672.527	€ -7.648	-1,1%
Programma 4: Extra ondersteuning: SO	€ 3.894.960	€ 3.767.710	€ 127.250	3,4%
Programma 5: Toelaatbaarheid	€ 148.798	€ 228.333	€ -79.535	-34,8%
Programma 6: Ontwikkeling en innovatie	€ 25.226	€ 75.000	€ -49.774	-66,4%
Programma 7: Bestuur en organisatie	€ 199.855	€ 202.000	€ -2.145	-1,1%
Totale lasten	€ 7.777.986	€ 7.241.296	€ 536.690	7,4%
Resultaat	€ -52.551	€ -	€ -52.551	

De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting, op hoofdlijnen.

Baten

De ontvangen rijksbijdragen zijn € 482.872 hoger (6,8%) dan begroot voor het kalenderjaar. De kalenderjaarbegroting 2020 is een afgeleide van de schooljaarbegrotingen voor 2019–2020, gebaseerd op de leerlingaantallen van 1 oktober 2018 en schooljaar 2020–2021, waar het leerlingaantal van 1 oktober 2019 bepalend was. Deze aantallen veroorzaken geen afwijkingen tussen realisatie en begroting. Voor de bekostiging parameters ligt dat anders. Daar is sprake van aanzienlijke prijsverschillen.

Tevens is de ontvangen subsidie hoogbegaafdheid ad € 99.150 hieronder verantwoord, deze post is niet meegenomen in de begroting, deze baten zijn ook meteen als lasten uitbetaald (via programma 1) aan de schoolbesturen die daar recht op hadden.

Parameters voor de rijksbijdragen voor schooljaar 2019–2020 zijn met terugwerkende kracht bijgesteld per 16 juli 2020. Voor de bedragen 2020–2021 is gebruik gemaakt van de gegevens uit de Staatscourant van 4 september 2020 (voor het personele deel) en 8 oktober 2020 (voor het materiële deel). Dit veroorzaakt prijsverschillen in realisatie en begroting in 2020. Op lichte ondersteuning € 2.216.367 gerealiseerd en € 2.098.554 begroot, wat procentueel neerkomt op 5,6% afwijking en op zware personele ondersteuning € 4.893.774 realisatie in vergelijking met € 4.624.087 begroot, oftewel 5,8% verschil. Op de vereveningsbijdrage is sprake van een negatieve afwijking van € 1.154 (0,3%), bij schoolmaatschappelijk werk is deze negatieve afwijking € 2.624 (4,3%). Het met terugwerkende kracht indexeren van bekostigingsstarieven maakt het beleidsmatig werken en prognosticeren complexer. Hierdoor ontstaan er verschillen tussen de realisatie en de begroting. Bij het opmaken van de begroting 2020 was de indexering immers nog niet bekend.

Bij de overige baten zijn de ontvangsten voor DoelGroepFinanciering (DGF) in realisatie en begroot met ingang van 2019/2020 voor een bedrag van € 123.325. Hier staan ook doorbetalingen aan besturen tegenover bij de lasten in P4 (dit volgt later). In 2019 was deze financiering € 42.555.

Lasten

Het uitgangspunt binnen de beleidsvoering is, dat de hogere baten uiteindelijk ook ten goede komen aan de schoolbesturen. Aangezien de beleidsvoering wordt gekenmerkt door een schooljaarcyclus, vertroebelt dit het beeld over de kalenderjaren. De bovenstaande tabel illustreert dat de lasten voor basis ondersteuning en arrangementen ruim 23% hoger zijn dan begroot. De extra terugploegregeling van € 472.756 is de hoofdmoot van het totale lasten verschil van € 536.690. Dit is verdeeld binnen de programma's P1, P3 en P4. Deze terugploegregeling was niet begroot voor 2020. Verder kan gesteld worden dat er bij diverse posten voorzichtig is begroot. Dit is verklaarbaar vanuit de filosofie dat het SWV alle resterende middelen terugploegt naar de schoolbesturen. In het bijzonder bij de overige instellingslasten is dat effect zichtbaar.

Hieronder worden de programma's kort toegelicht.

- Basisondersteuning: In dit programma is verwerkt: de reguliere terugploegregeling. Vervolgens is in dit programma tevens de extra terugploegregeling (van in totaal € 472.756) opgenomen ter grootte van een bedrag van € 449.392. Dit bedrag is niet begroot, waardoor ogenschijnlijk een overschrijding van de begroting heeft plaatsgevonden. Dit was echter voorzien en gebaseerd op de reguliere beleidsafspraken.
- Extra ondersteuning SBO en SO: De inhouding van ondersteuningskosten SO door OCW en de doorbetalingen voor SO en SBO zijn gestegen door cao-afspraken m.b.t. indexering van de lonen. Wordt gecompenseerd door hogere Rijksbijdragen.
Van het totale bedrag van de extra terugploegregeling van € 472.756 is € 13.119 opgenomen voor SBO en SO.
- Extra ondersteuning SO: Gestegen kosten door indexering. Wordt gecompenseerd door hogere Rijksbijdragen. De flexibele instroom / groei SO van € 341.900 is aanzienlijk hoger dan het begrote bedrag van € 259.531. Verder is de DoelGroepFinanciering van € 16.566 fors lager in lasten dan begroot € 230.177.
Van het totale bedrag aan extra terugploegregeling van € 472.756 is € 10.245 opgenomen voor extra ondersteuning SO.
- Toelaatbaarheid: Vanaf december 2017 zijn trajectbegeleiders gedetacheerd naar het samenwerkingsverband. De kosten hiervan betreffen € 131.095. De kosten van het deskundigenadvies, welke bestaan uit de beoordelingen van de TLV's, zijn in 2020 € 17.286 en daarmee aanzienlijk lager dan in 2019 (€ 27.767). Ook zijn deze kosten duidelijk lager dan de begrote kosten van € 60.000 voor 2020 doordat er in 2020 minder herbeoordelingen waren dan in de begroting voorzien was.
- Ontwikkeling en innovatie: de directeuren van de verbanden hebben veel zelf ontwikkeld waardoor deze begrotingspost niet nodig bleek voor externe inhuur. De werkelijke kosten van € 3.420 zijn beduidend lager dan de begrote kosten van € 25.000 en eveneens lager dan de gerealiseerde ontwikkelingskosten in 2019 (€ 10.451). De kosten voor ontsluiting van JW/ZVW/WLZ, welke betrekking hebben op de aanstelling verbinder zorgonderwijs, bedroegen in 2020 € 16.630 en zijn daarmee ongeveer 66% hoger dan in 2019, maar lager dan het begrote bedrag van € 25.000.

- Bestuur en organisatie: deze kosten, waaronder de bureaunkosten, kosten voor geschillen, verzekeringen en OPR, ren begroot op € 202.000. De realisatie kwam uit op € 199.855.

6.2.2. Financiële kengetallen

Tabel: kengetallen

Kengetallen	2020	2019	Berekening	Definitie
Rentabiliteit	-0,68	3,73	exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsvoering / baten	Zicht op het resultaat. Geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat opgebouwde reserves
Weerstandsvermogen	8,3	8,8	eigen vermogen / totale baten	Graadmeter voor de mate waarin een bestuur zich een tekort in de exploitatie kan permitteren in relatie tot de opgebouwde reserves.
Liquiditeit	8,6	2,5	(kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden	De "current ratio" illustreert het vermogen van een organisatie om crediteuren tijdig (op korte termijn) te kunnen betalen.
Solvabiliteit	88,4	59,8	eigen vermogen / totaal vermogen	Graadmeter van de financiële onafhankelijkheid van een organisatie. Geeft aan of de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Algemene Conclusie

Er is sprake van een gezonde financiële situatie op basis van het weerstandsvermogen, de liquiditeit en de solvabiliteit. Wat opvalt is dat de rentabiliteit in 2020 aanzienlijk is verslechterd ten opzichte van 2019. Aangezien de totale baten in 2020 slechts licht zijn afgenomen in vergelijking met 2019, heeft deze verslechtering alles te maken met het negatieve exploitatieresultaat van € 52.551 in 2020 ten opzichte van het positieve exploitatieresultaat van € 294.297 in 2019.

Indien we echter de andere kengetallen bekijken, is het samenwerkingsverband in staat om zowel lopende verplichtingen op korte termijn als mogelijke tegenvallers voor langere termijn op te vangen. De continuïteit is gewaarborgd. Verder is de terugploegregeling het sturingsinstrument dat er voor zorgt dat er tot op bepaalde hoogte flexibiliteit in het uitgaven patroon zit. Het samenwerkingsverband streeft naar een algemene reserve (risicobuffer) van € 400.000. Dit bedrag is gebaseerd op een beperkte risico-inventarisatie en komt overeen met het genormeerde percentage volgens de richtlijnen van OCW. De huidige balanswaarde aan eigen vermogen van € 641.746 (dit is inclusief de bestemmingsreserve indexering tussentijds groei ad € 27.807 en de bestemmingsreserve DoelGroepFinnanciering ad € 165.880. Deze waarde voldoet uiteindelijk nog niet aan de streefwaarde van het ministerie ad € 270.390 zoals hieronder verder toegelicht. Hier zullen in 2021 bestedingsplannen door het SWV worden opgesteld hoe ze het bovenmatig eigen vermogen zullen afbouwen.

Reserve - signaleringswaarde/ maatschappelijk thema

Minister Slob (Onderwijs) heeft in een antwoord op vragen van de Tweede Kamer in januari 2018 geantwoord dat hij geen maximale grens aan de financiële reserves voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs gaat stellen. Vanwege de verschillen in omvang, inrichting en beleidsvoerend vermogen (organisatorisch model) werd het stellen van grenzen niet wenselijk geacht. Op 29 juni 2020 is vervolgens een signaleringswaarde voor reserves van samenwerkingsverbanden vastgesteld. De Inspectie van het onderwijs heeft deze formule ontwikkeld voor het berekenen van de bovengrens van de reservepositie. De Inspectie benadrukt daarbij dat deze signaleringswaarde voor het eigen vermogen geen norm is, maar een communicatiemiddel en een startpunt voor een gesprek met (interne) belanghebbenden. De signaleringswaarde wordt door de Inspectie gebruikt in het toezicht op de doelmatigheid.

Uit onderzoek van de Onderwijsinspectie bleek dat 136 van de 150 samenwerkingsverbanden boven deze signaleringswaarde komen met de reserves in 2019.

Voor samenwerkingsverbanden wordt het normatieve publieke vermogen bepaald volgens de formule:

$3,5\% \cdot \text{totale bruto baten}$, met een minimale buffer van € 250.000.

Het samenwerkingsverband heeft per 17 november 2020 een brief van de inspectie ontvangen. Naar aanleiding hiervan is het bovenmatig eigen vermogen berekend. Gesprekken zijn hierover gevoerd met de ALV en OPR. Een bestedingsplan volgt in 2021.

In 2019 had het samenwerkingsverband een eigen vermogen van € 694.297 en kwam hiermee ruim boven de signaleringswaarde van € 275.841 uit. Het mogelijk bovenmatig eigen vermogen bedroeg in dat jaar € 418.456.

Het samenwerkingsverband heeft per 17 november 2020 een brief van de inspectie ontvangen. Naar aanleiding hiervan is het bovenmatig eigen vermogen berekend. Gesprekken zijn hierover gevoerd met de ALV en OPR. Een bestedingsplan volgt in 2021.

In 2020 is het eigen vermogen van het samenwerkingsverband zoals eerder vermeld gedaald tot een bedrag van € 641.746, maar hiermee overstijgt het eigen vermogen nog altijd de signaleringswaarde van € 270.390. Volgens de bovenstaande formule leidt dit tot een mogelijk bovenmatig eigen vermogen van € 371.356. In 2020 is wel reeds een bedrag ad € 193.687 aan bestemmingsreserve opgenomen. In de opgestelde meerjarenbegroting is rekening gehouden met het afbouwen van het mogelijk bovenmatig eigen vermogen (zie continuïteitsparagraaf).

6.2.3. Treasury

Het samenwerkingsverband heeft een Treasurystatuut vastgesteld. Het eigen vermogen bestaat enkel uit liquide middelen en het samenwerkingsverband houdt één zakelijke bankrekening en één spaarrekening aan. Er zijn geen beleggingen in financiële vaste activa. Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging / Regeling beleggen en belenen worden in acht genomen.

Het bestuur draagt zorg voor behoorlijk beheer van de beschikbare publieke middelen. Er is bewust voor deze constructie gekozen om de financiële zekerheid en flexibiliteit van het samenwerkingsverband te waarborgen

Primaire taak is om passend onderwijs te realiseren binnen de scholen. De middelen moeten zoveel als mogelijk ingezet worden in het primaire proces. Er dient alleen voldoende weerstandsvermogen te zijn om eventuele tegenvallers en risico's op te vangen. In de procuratieregeling zijn de handelingsbevoegdheden vastgelegd. Op het beleidsterrein Treasury is sprake van weinig tot geen risico.

6.2.4. Aanbesteding

Het samenwerkingsverband zal bij voorkomende wettelijke richtlijnen aanbesteding hanteren. In deze verslagperiode is er geen sprake van aanbestedingen met een omvang van meer dan het wettelijk bepaalde drempelbedrag.

6.2.5. Ontslagvergoeding

In de onderhavige verslagperiode niet aan de orde.

6.3. Continuïteitsparagraaf

Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief is gebaseerd op het goedgekeurde ondersteuningsplan, waarbij het realiseren van basisondersteuning van hoog niveau de richtinggevende doelstelling is. Uit het oogpunt van facilitering van de basisondersteuning is het wenselijk in te zetten op de beheersbaarheid van de kosten van extra ondersteuning. De daling van het deelnamepercentage SBO en SO is geen doel op zich, maar is een resultante van gepleegde inspanningen en een kritische succesfactor om het beschreven ondersteuningscontinuüm mogelijk te maken.

Uitgangspunten

De meerjarenbegroting is gebaseerd op het ondersteuningsplan 2019-2023 en wordt gekenmerkt door een schooljaarcyclus. Dit leidt tot de volgende kwantitatieve uitgangspunten.

- Een licht stijgende leerlingpopulatie met gemiddeld 0,50%. Dit percentage is gebaseerd op de tendens van de afgelopen jaren.
- Gekozen is voor een historische doorrekening gebaseerd op een doorzetting van de tendens van de afgelopen jaren. In deze begroting is een gewogen gemiddeld bepaald voor het deelname percentage over de afgelopen drie jaar. Dit resulteert in de volgende percentages, waarmee in deze begroting is doorgerekend. SBao: 2,85% en SO: 2,60%.
- In deze begroting is rekening gehouden met een tussentijdse groei van 16 lln bij SBao en 20 lln bij SO.
- De focus wordt gelegd op:
  - a. het verankeren van de afspraken in het ondersteuningsplan in denken en doen van teams, scholen en schoolbesturen, terugplaatsing en de ontwikkelingen als gevolg van de regiovisie (onderwijskaart).
  - b. de verbinding tussen onderwijs en gemeenten

Verder is bij het opstellen gebruik gemaakt van de volgende informatie:

- Leerlingaantallen per teldatum 1 oktober 2020, zoals gepresenteerd in Kijkglas van DUO (versie 10 december 2020).
- De meest actuele gegevens en tarieven van het ministerie van OCW.
- Tussentijdse financiële rapportages, inclusief lopende verplichtingen.
- Actuele ontwikkelingen, waaronder de risico-inventarisatie.

De meerjarenbegroting voor de periode 2021 t/m 2025 is opgesteld op schooljaarbasis.

Gegevens set leerlingen:

Leerlingen en deelnamepercentages op teldatum							
Leerlingen BaO en SBaO	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
leerlingen BaO	11.354	11.485	11.545	11.603	11.661	11.719	11.777
leerlingen SBaO	339	340	339	340	342	344	346
Totaal BaO en SBaO	11.693	11.825	11.884	11.943	12.003	12.063	12.123

SO lln op teldatum	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
<i>SO lln jonger dan 8 jaar</i>	<i>97</i>	<i>109</i>	<i>112</i>	<i>116</i>	<i>119</i>	<i>123</i>	<i>126</i>
<i>SO lln 8 jaar en ouder</i>	<i>204</i>	<i>200</i>	<i>197</i>	<i>195</i>	<i>193</i>	<i>191</i>	<i>189</i>
Totaal SO	301	309	309	311	312	314	315

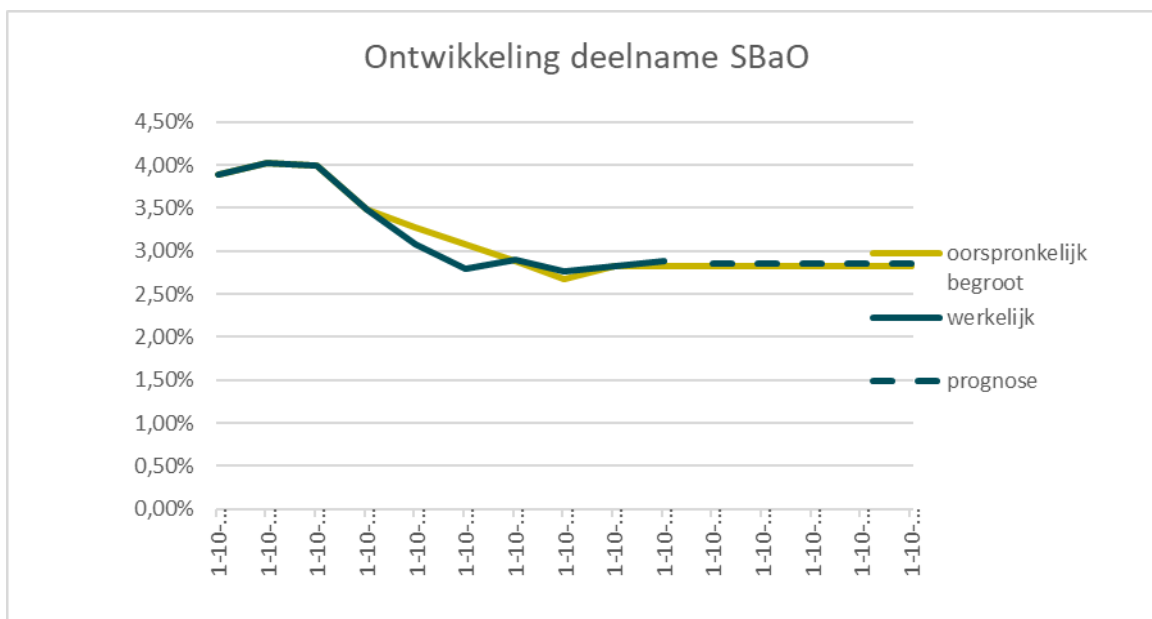
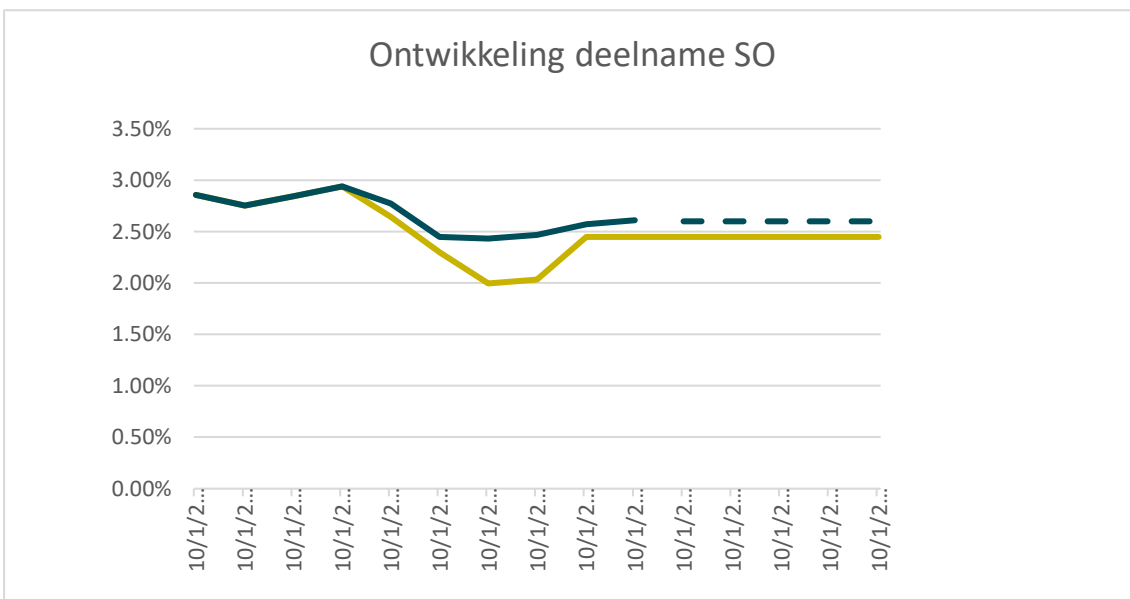
Deelnamepercentages	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025
SbaO	2,90%	2,88%	2,85%	2,85%	2,85%	2,85%	2,85%
SO	2,57%	2,61%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%	2,60%

Of de verwachte effecten van de diverse interventielijnen zich één op één manifesteren in deelnamecijfers is moeilijk te duiden. De context is aan verandering onderhevig. Het onderwijs staat in totaliteit onder grote druk, de maatschappelijke veranderingen voltrekken zich in rap tempo.

Per 1 oktober 2020 is het deelnamepercentage SBO licht gedaald en deelnamepercentage SO licht gestegen. Indien ervoor gekozen zou zijn om het deelnamepercentage te baseren op het landelijk deelnamepercentage zou dat voor SBO betekenen dat er per 1 oktober 2021 een daling van 32 leerlingen nodig zou zijn; en in het SO een daling van 98 leerlingen. In deze begroting is gekozen om het deelnamepercentage te baseren op een gewogen gemiddelde over de laatste drie jaar. (zie uitgangspunten).

Het ingezette beleid lijkt in totaliteit het deelnamepercentage te stabiliseren op een werkbaar niveau. De gewenste beweging naar inclusie vraagt om meer tijd en andere randvoorwaarden. In de loop van de tijd zal een nieuw evenwicht ontstaan na het bekijken van effecten van deze transformatie. De scenario 's worden elk jaar doorgerekend en beoordeeld op hun haalbaarheid.

In de grafieken wordt het verschil tussen de werkelijke deelname en de prognose zichtbaar. Daarbij is voor het SBO de geprognosticeerde ontwikkeling van de deelname door DUO geprojecteerd. DUO heeft zich hierbij gebaseerd op de kenmerken van de leerlingpopulatie en de verwachte regionale ontwikkelingen. Door deze lijn in de projectie mee te nemen wordt het verwachte effect van het beleid van het samenwerkingsverband in beeld gebracht. Voor het SO is geen DUO-prognose beschikbaar.

Het samenwerkingsverband werkt met schooljaarbegrotingen.

Meerjarenbegroting	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Baten					
rijksbijdragen	6.912.637	7.240.116	7.276.459	7.312.441	7.348.821
overige baten	0	0	0	0	0
geoormerkte baten programma's	0	0	0	0	0
Totale baten	6.912.637	7.240.116	7.276.459	7.312.441	7.348.821
Lasten					
Programma 1: Basisondersteuning	2.046.560	2.081.437	1.813.416	1.826.335	1.844.578
Programma 2: Maatwerk, expertise	0	0	0	0	0
Programma 3: Extra ondersteuning: SBaO	712.608	757.355	747.515	747.893	753.762
Programma 4: Extra ondersteuning: SO	3.671.469	4.275.071	4.223.528	4.246.213	4.258.481
Programma 5: Toelaatbaarheid	205.000	205.000	205.000	205.000	205.000
Programma 6: Ontwikkeling en innovatie	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
Programma 7: Bestuur en organisatie	202.000	212.000	212.000	212.000	212.000
Totale lasten	6.912.637	7.605.862	7.276.459	7.312.441	7.348.821
Resultaat	0	-365.746	0	0	0

Omgerekend naar kalenderjaar geeft de goedgekeurde meerjarenbegroting, gebaseerd op de hierboven gepresenteerde leerlingaantallen, het volgende beeld.

Tabel: begroting versus realisatie in programma's	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
Exploitatie	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
Rijksbijdragen	€ 7.600.843	€ 7.117.971	€ 7.049.087	€ 7.255.259	€ 7.291.452	€ 7.327.599
Overige baten	€ 124.592	€ 123.325	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale baten	€ 7.725.435	€ 7.241.296	€ 7.049.087	€ 7.255.259	€ 7.291.452	€ 7.327.599
Lasten						
Programma 1: Basisondersteuning	€ 2.844.268	€ 2.295.726	€ 2.274.444	€ 1.756.410	€ 1.818.799	€ 1.833.936
Programma 2: Maatwerk, expertise	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Programma 3: Extra ondersteuning: SBaO	€ 664.879	€ 672.527	€ 731.252	€ 753.255	€ 747.673	€ 750.338
Programma 4: Extra ondersteuning: SO	€ 3.894.960	€ 3.767.710	€ 3.922.970	€ 4.253.594	€ 4.232.980	€ 4.251.325
Programma 5: Toelaatbaarheid	€ 148.798	€ 228.333	€ 205.000	€ 205.000	€ 205.000	€ 205.000
Programma 6: Ontwikkeling en innovatie	€ 25.226	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Programma 7: Bestuur en organisatie	€ 199.855	€ 202.000	€ 206.167	€ 212.000	€ 212.000	€ 212.000
Totale lasten	€ 7.777.986	€ 7.241.296	€ 7.414.833	€ 7.255.259	€ 7.291.452	€ 7.327.599
Resultaat	€ -52.551	€ -	€ -365.746	€ -	€ -	€ -

Dit overzicht is opgesteld volgens de interne begrotingssystematiek, omdat op deze manier de relatie tussen beleid en financiën inzichtelijk wordt gemaakt. Het overgrote deel van de bekostiging door OCW geschiedt op schooljaarbasis. Voor meer gedetailleerde informatie over de programma's wordt verwezen naar het begrotingsdocument.

Gelet op de keuze voor het scholenmodel gaan zo veel mogelijk middelen naar de schoolbesturen. Dit betekent dat het resultaat van het SWV per definitie op nul uitkomt. In 2021 zal het gedeelte van het bovenmatig eigen vermogen aan de schoolbesturen worden uitgekeerd, vandaar een negatief resultaat ad € 365.746. Als er geen sprake is van voldoende weerstandsvermogen, zullen alle tegenvallers moeten worden opgevangen door de deelnemende schoolbesturen, in die zin dat de bijdragen kunnen fluctueren die zij ontvangen in het kader van de terugploegregeling in programma 1 (basisondersteuning).

Cruciaal in het realiseren hiervan is echter de mate waarin de ambitieuze doelstelling van vermindering van het aantal leerlingen in het SO en het SBO kan worden gerealiseerd. Bij stabilisatie van het huidige deelnamepercentage resteert ook op termijn een bedrag ten behoeve van de basisondersteuning. Als deelnamepercentages stijgen, ontstaan tekorten en worden de gezamenlijke besturen gehouden aan overdracht van de ontoereikende bekostiging. Tenzij redelijk- en billijkheid zich hiertegen verzetten, vindt verrekening plaats naar rato van het aantal leerlingen. Redelijk- en billijkheid worden, indien nodig, getoetst o.b.v. gedetailleerde inhoudelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit in niveau 1 t/m 4 bij ingediende TLV-aanvragen.

Onderstaand is de meerjaren programma begroting 2021 t/m 2024 vertaald in tabel naar het format van de jaarverslaggeving.

Staat van baten en lasten	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Baten						
(Rijks)bijdragen OCW	€ 7.600.843	€ 7.117.971	€ 7.049.087	€ 7.255.259	€ 7.291.452	€ 7.327.599
Overige baten	€ 124.592	€ 123.325	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ 7.725.435	€ 7.241.296	€ 7.049.087	€ 7.255.259	€ 7.291.452	€ 7.327.599
Lasten						
Personele lasten	€ 282.584	€ 263.333	€ 244.167	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
Afschrijvingslasten	€ 2.665	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Huisvestingslasten	€ 14.337	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000
Overige instellingslasten	€ 73.992	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000	€ 230.000
Doorbetaling aan schoolbesturen	€ 7.404.106	€ 6.735.963	€ 6.928.666	€ 6.763.259	€ 6.799.452	€ 6.835.599
Totaal Lasten	€ 7.777.684	€ 7.241.296	€ 7.414.833	€ 7.255.259	€ 7.291.452	€ 7.327.599
Financiële baten en lasten						
Financiële baten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Financiële lasten	€ 302	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ -302	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat baten en lasten	€ -52.551	€ -	€ -365.746	€ -	€ -	€ -

In bovengenoemde meerjaren begroting is uitgegaan van de volgende formatie als gegevens set voor personeel:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
FTE's						
Directie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Managementondersteuning	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Totaal FTE's	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3

Toelichting op de staat van baten en lasten

De komende jaren verwacht het bestuur geen grote verschuivingen op het gebied van onderwijs, onderzoek, kwaliteit, personeel, huisvesting en duurzaamheid. Zoals bovenstaand te zien beperkt, de formatie zich van het SWV zich tot het in dienst hebben van een 0,5 directie en 0,8 managementondersteuning. Voor de toekomst worden er geen aanpassingen in de formatie-omvang verwacht. De daling in begrote personele lasten is veroorzaakt door minder kosten voor trajectbegeleiders, programma 5. De doorbetaling van de rijksbijdragen vindt plaats conform vastgestelde systematiek en bestuurlijke afspraken. Het huisvestingsbeleid binnen het SWV zal verder niet wijzigen. Verder zijn er voor de toekomst geen investeringen of projecten gepland die van invloed zijn op deze meerjarenbegroting. Ontwikkelingen rond contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten is niet van toepassing. Er is sprake van bestendigheid in beleidsvoering.

Dit leidt tot de volgende meerjarenbalans voor 2021 t/m 2024 o.b.v. realisatie 2020:

Tabel: meerjarenbalans

	2020	2021	2022	2023	2024
Activa					
Materiële vaste activa	€ 2.645	€ 880	€ -	€ -	€ -
Vorderingen	€ 91.705	€ 91.705	€ 91.705	€ 91.705	€ 91.705
Liquide middelen	€ 631.852	€ 267.871	€ 268.751	€ 268.751	€ 268.751
Totaal Activa	€ 726.202	€ 360.456	€ 360.456	€ 360.456	€ 360.456
Passiva					
Algemene reserve	€ 448.059	€ 276.000	€ 276.000	€ 276.000	€ 276.000
Bestemmingsreserve publiek	€ 193.687	€ -	€ -	€ -	€ -
Eigen vermogen	€ 641.746	€ 276.000	€ 276.000	€ 276.000	€ 276.000
Kortlopende schulden	€ 84.456	€ 84.456	€ 84.456	€ 84.456	€ 84.456
Totaal passiva	€ 726.202	€ 360.456	€ 360.456	€ 360.456	€ 360.456

Toelichting op de balans / Financiële positie

De financiële positie van het samenwerkingsverband is verslechterd ten opzichte van 2019, dit ligt ook in de lijn der verwachting zoals boven reeds is toegelicht dat het samenwerkingsverband nog steeds een bedrag van € 365.746 als bovenmatig eigen vermogen heeft. Dit dient voor 2024 afgebouwd te zijn. Zo is het eigen vermogen in 2020 ten opzichte van 2019 gedaald van € 694.297 naar € 641.746 waar nog voor een bedrag van € 193.687 aan bestemmingsreserves in zit.

Relevante ontwikkelingen

De conclusie is dat op basis van de kengetallen liquiditeit, solvabiliteit en weerstandvermogen, de financiële positie van het samenwerkingsverband voldoende is. Ook voldoet het samenwerkingsverband aan de eerder gestelde risicobuffer van € 400.000. Echter dient wel vermeld te worden dat de financiële positie van het samenwerkingsverband volgens het ministerie nog steeds te hoog is. De totale baten zijn licht gedaald, het eigen vermogen is eveneens afgenomen, de lasten zijn gestegen en het totale exploitatieresultaat is negatief, met als gevolg ook een negatieve rentabiliteit.

6.4. Risico 's

Het samenwerkingsverband werkt met een transparante en gestructureerde planning- en controlcyclus, als basis voor het interne risico beheersysteem. In de (meerjaren)begroting -onderdeel van het vademceum van het Ondersteuningsplan- wordt de opbouw van baten en lasten gedetailleerd in beeld gebracht

Ontwikkelingen worden actueel zowel kwalitatief en als kwantitatief gemonitord, zodat tijdig eventuele noodzakelijke interventies kunnen worden doorgevoerd. Middels tussentijdse rapportages aan het toezichthoudend bestuur wordt de financiële stand van zaken gevolgd langs de lijn van de begrotingsonderdelen.

In 2020 is het gebruik van de tool 'Risk Changer' toegevoegd aan het handelingsrepertoire, ter algemene check van het functioneren van het interne controle- en beheers- en toezichtstelsel.

In de risicoparaagraaf van de begroting worden de mogelijke risico's inzichtelijk gemaakt. Onderstaand zijn deze ook benoemd. Hierbij is essentieel het onderscheid tussen onvoorzienbare ontwikkelingen die risico's op de korte(re) termijn met zich mee brengen en tijdig voorzienbare tegenvallende resultaten op de langere termijn.

In de voorliggende begroting zijn daarnaast de volgende risico's te onderscheiden:

Korting op lumpsum schoolbesturen

In het stelsel passend onderwijs is erin voorzien dat wanneer de verplichte afdrachten aan het SO het totale budget zware ondersteuning (inclusief verevening) te boven gaan, er door DUO een automatische korting op de lumpsum van de deelnemende schoolbesturen wordt toegepast, in de vorm van een bedrag per leerling. In onderstaand overzicht wordt dit risico in beeld gebracht. Wanneer de uitputtingspercentages stijgen en in de buurt van de 100% komen, is er sprake van een reëel risico. Dit is overigens geen risico voor het samenwerkingsverband, maar dit is een risico voor de participerende schoolbesturen.

Uitputting zware ondersteuning	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Afdracht zware ondersteuning					
de maximale afdracht SO bedraagt (budget zware ondersteuning inclusief verevening):	4.692.762	4.943.967	4.968.629	4.993.310	5.018.390
de werkelijke afdracht (via DUO en SWV) is:	70%	78%	78%	78%	78%

Het uitputtingspercentage voor SO, zo blijkt uit bovenstaande tabel, stijgt naar verwachting van 70% in het schooljaar 2020/21 naar 78% in de volgende 4 schooljaren. Dit betekent dat het uitputtingspercentage iets dichterbij de 100% komt, maar dat de toename beperkt is.

Beïnvloedbaarheid van de begrotingsposten

De grootste begrotingsposten (extra ondersteuning SBO en SO) zijn slechts op de langere termijn beïnvloedbaar, omdat ze direct bepaald worden door het aantal leerlingen. Het is dus essentieel dat de leerlingstromen worden gemonitord. Met name de residentiële leerlingen moeten nauwlettend worden gevolgd. Dit geldt niet alleen voor de SO-vestigingen in het SWV met residentiële leerlingen, maar ook voor residentiële leerlingen die in instellingen binnen andere SWV's zijn geplaatst.

Door het hanteren van de t-1-systematiek ten tijde van het opstellen van de begroting, is er volledig zicht op de ontwikkeling voor het eerstvolgende begrotingsjaar. De meerjarenbegroting wordt gebaseerd op realistisch te achten scenario's en kan daarmee als richtinggever voor de meerjarenbegroting van de participerende besturen gezien worden.

De mate waarin en de termijn waarop de diverse begrotingsposten zijn te beïnvloeden, zijn gepresenteerd in het volgende overzicht:

	2021/22	per lln.	in %	effect sturing
Baten	7.240.116	596,68		
Lasten				
Programma 1: Basisondersteuning	2.081.437	171,54	27,4%	binnen 1 jaar
Programma 2: Maatwerk, expertise	0	0,00	0,0%	binnen 1 jaar
Programma 3: Extra ondersteuning: SBaO	757.355	62,42	10,0%	termijn 2-3 jaar
Programma 4: Extra ondersteuning: SO	4.275.071	352,32	56,2%	termijn 2-3 jaar
Programma 5: Toelaatbaarheid	205.000	16,89	2,7%	beperkt
Programma 6: Ontwikkeling en innovatie	75.000	6,18	1,0%	binnen 1 jaar
Programma 7: Bestuur en organisatie	212.000	17,47	2,8%	beperkt
Totale lasten	7.605.862	626,82	100,0%	
Resultaat	-365.746		-4,8%	= basisondersteuning

Actueel beeld van het aantal leerlingen

Voor een goede monitoring is het van belang dat het SWV altijd over actuele informatie kan beschikken. Hiervoor is het nodig dat de gegevensaanlevering van besturen en scholen, zowel BAO, SBO als SO, bij DUO up to date is.

Het is soms lastig om eenduidig vast te stellen wat het juiste aantal leerlingen is. De opgaven van de scholen en de informatie uit Kijkglas van DUO komen niet altijd met elkaar overeen. Idealiter zouden de leerlingmutaties door de scholen op dagbasis doorgegeven en verwerkt moeten worden in BRON. In de praktijk blijkt hier nogal eens een vertraging in te zitten. Voor een goede sturing is het zoals gezegd van het grootste belang dat het SWV altijd over actuele informatie kan beschikken

Door het SWV worden de leerlingstromen en het aantal geldige toelaatbaarheidsverklaringen op structurele basis gevolgd. Datzelfde geldt voor de residentiële leerlingen, waarvoor geen TLV vereist is. Dit betreft zowel de SO-vestigingen in als buiten het SWV met residentiële leerlingen die geplaatst en verwezen zijn vanuit/woonachtig zijn het samenwerkingsverband.

Ontwikkeling deelname SBO

De werkelijke daling van het aantal SBaO-leerlingen is niet gerealiseerd. Op 1 oktober 2019 was sprake van een stijging. In de prognose is ervoor gekozen om uit te gaan van een gewogen gemiddelde van de laatste drie jaar.

De tussentijdse groei op 1 februari 2021 was 16 leerlingen. In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van deze tussentijdse groei.

Ontwikkeling deelname SO

De beoogde reductie van het aantal SO-leerlingen is ambitieus. Sturing op dit kengetal is alleen op lange termijn mogelijk. Daarom wordt aanbevolen continu het aantal geldige toelaatbaarheidsverklaringen te monitoren en waar nodig bij te sturen.

Verder brengt de regeling tussentijdse groei (per peildatum 1 februari) een risico met zich mee. De groei wordt berekend aan de hand van nieuwe toelaatbaarheidsverklaringen. Hier worden de vertrekkende leerlingen van afgetrokken. De berekening wordt gemaakt per BRIN. Wanneer alle leerlingen met een nieuwe TLV naar school A gaan en de vertrekkers verlaten alleen school B, dan kan weliswaar de groei in het SWV nul zijn, maar moet er toch groei bekostigd worden. Ook dit vraagt consequente monitoring van de leerlingstromen. De groeitelling per 1 februari 2021 leidde tot een te bekostigen aantal van 20 leerlingen. In de meerjarenbegroting wordt eveneens uitgegaan van een totale groei van 20 leerlingen op 1 februari.

Bedrijfsvoering

De personele bezetting van het SWV is smal en kwetsbaar. Hierdoor zijn de continuïteit van management en organisatie een risicofactor en de mogelijkheden van vervanging bij ziekte zeer beperkt. Dit risico is moeilijk uit te sluiten en in dit geval bestaat de beheersmaatregel enerzijds uit het reserveren van voldoende middelen ter voorzien in vervanging tegen hoge(re) kosten en anderzijds de uniforme en eensluidende werkwijze van de 3 SWV-en PO in Zuid-Limburg onder aansturing van een intensieve samenwerking tussen de 2 betrokken directeuren. Andere bedrijfsrisico's zijn zoveel als mogelijk afgedekt door verzekeringen. Vervanging die zal moeten worden ingehuurd, zal gepaard gaan met hogere kosten.

Kwantificering van de risico's

De genoemde risico's zijn als volgt te kwantificeren.

Onderwerp	Risico	Impact	Kans (%)	Bedrag	
Bekostiging	Bekostiging kan lager (of hoger) uitvallen, omdat: - ontwikkeling leerlingaantallen anders dan verwacht - overheid past bekostiging aan	100 lln à € 515 (norm)	51.500	50	25.750
Deelname SBaO	hogere deelname dan verwacht	10 lln à € 4.725	47.250	50	23.625
Deelname SO	Deelname loopt niet terug maar stabiliseert Tussentijdse groei is hoger dan geraamd	40 lln à € 9.800 3 lln à € 9.800	392.000 29.400	50	196.000 14.700
Bedrijfsvoering	kwetsbaarheid door omvang BTW		75.000 0	20 0	15.000 0
TOTAAL					275.075

Het bestuur heeft in de bestuursvergadering van 13 juli 2015 besloten dat naar verwachting een risicobuffer van 5% toereikend is. Dit komt overeen met een bedrag van ca. € 400.000. Deze globale kwantificering laat zien dat de gevormde risicobuffer toereikend is.

Als beheersmaatregel voor diverse risico's komt het vaak neer op het maken van (harde) afspraken met instanties en belanghebbenden.

Vanuit de toezichthoudende rol en verantwoordelijkheid ziet het Algemeen Bestuur toe op de naleving van de wettelijke voorschriften. Het Algemeen Bestuur beoordeelt bijvoorbeeld of de financiële realisatie binnen de kaders van het financiële

meerjarenbeleidsplan past en of de uitvoering nog financiële ruimte biedt of niet.

Het toezicht op de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige besteding van de middelen.

Gaat alles naar wens en is de inzet van middelen passend?

6.5. Rapportage toezichthoudend orgaan

Het Algemeen Bestuur van het samenwerkingsverband beperkt zich tot de toezichthoudende rol. Het Dagelijks Bestuur is het uitvoerende bestuursorgaan. De onafhankelijk voorzitter ziet toe op adequate uitvoering van het toezicht en rolneming binnen de besturing, conform de wettelijke verplichtingen en naar de geest van de code goed bestuur. Dit verloopt langs de lijnen van het ondersteuningsplan en de bijbehorende beleidsdocumenten. Op basis van een gestructureerde jaaragenda planning en control, met bijzondere aandacht voor verantwoording & verantwoordelijkheid, financiën en medezeggenschap. Waar aangewezen met thematische aanvulling voor onderwerpen van strategische aard. Het bestuur heeft in het verslagjaar besluiten genomen als vermeld in hoofdstuk 3. De onafhankelijk voorzitter draagt zorg voor de kwaliteit van de besluitvorming in brede zin: een evenwichtige belangenafweging binnen een zorgvuldige (statutaire) procesgang, met participatie van alle aangeslotenen.

De directeur is belast met de beleidsvoorbereiding, de uitvoering van beleid en de dagelijkse leiding. De directeur rapporteert per kwartaal aan het bestuur over de voortgang op de diverse terreinen. Het bestuur beoordeelt of de (tussentijdse) realisatie binnen de kaders van het beleid past, consistent is en tot de gewenste resultaten leidt. Het bestuur beoordeelt alsdan ook of er geen risico's worden gelopen.

De Ondersteuningsplanraad is actief betrokken bij het samenwerkingsverband. Het overleg wordt regelmatig gevoerd, verloopt constructief en er is sprake van een gedegen formele rolneming bij advies en instemming.

De transparante en systematische wijze van werken maakt dat de aangeslotenen weten waar zij aan toe en op aanspreekbaar zijn. Middelen worden rechtmatig en doelmatig ingezet. In het samenwerkingsverband wordt met een zeer klein team en heel weinig overhead een enorme berg werk verzet en een scala aan uitlopende domeinen bediend, zowel in termen van ontwikkeling als uitvoering. Die inzet levert een gezond "bedrijf" op in kwalitatieve zin, zonder onverwachte fricties of financiële tegenvallers. Ook de schoolbesturen verantwoorden zich zowel kwalitatief als kwantitatief aan elkaar over de gepleegde inzet in het collectief proces en spannen zich in om de stappen in de gewenste richting te zetten. Het beleid is en blijft gericht op het bereiken van duurzame en lange termijn effecten binnen de beschreven doelstellingen in de context van krimp, personeelskrapte, verevening, decentralisatie en snelle maatschappelijke veranderingen. Een onverminderd grote uitdaging.

De lijn waarop de toezichthouder naar doelmatigheid en effect kijkt.

WANNEER ZIJN WIJ HELEMAAL TEVREDEN:
ALS HET COLLECTIEF ERIN IS GESLAAGD OM

- de missie te verwezenlijken
- de beoogde resultaten te realiseren

WANNEER ZIJN WIJ TUSSENTIJDEN TEVREDEN:
ALS SCHOOLBESTUREN, SCHOLEN EN GEMEENTEN

- doen wat nodig is en
- stappen zetten op weg naar
- langs de lijn van de gemaakte afspraken

WAT DOET HET SWV HIERVOOR:

- inzicht en overzicht verschaffen
- kaderafspraken maken
- ontwikkelen en aanjagen
- steunen en sturen
- faciliteren en de raderen van smeeroilievoorzien
- monitoren
- toezien op basis van verantwoording

WAAR ZIJN WE TROTS OP:

- we zijn in een (groot) deel van de 25 nieuwe punten van "Slob" al een eind op weg
- geen klachten, geschillen, bezwaren of beroepen
- gering beroep op onderwijsconsulent en indien aan de orde, goede samenwerking
- weinig tot geen thuiszitters van lange duur
- dalende trend ontheffingen leerplicht
- geen wachtlijsten s(b)
- gebruik doorzettingsmacht nauwelijks nodig
- effectieve doorlooptijden aanvragen TLV en opvolgende plaatsing
- ondanks 20% vereveningskorting (middelen voor) basis- en extra ondersteuning beschikbaar voor leerlingen die het nodig hebben
- trajectbegeleiding: ondersteuning ouders laagdrempelig, deskundig en objectief
- inhoud gedreven procedures
- beleids- en invloedrijk scholenmodel met passende verantwoording en monitoring
- samenwerking op Zuid-Limburgse schaal: onderwijs en jeugdhulp
- inspiratieregio Zuid-Limburg in het landelijk project "Met andere ogen"
- knooppunten en interdisciplinaire samenwerking op relatief korte tijd
- een begrip en breed gehanteerde/gewaardeerde werkwijze
- in alle gelaagdheid en ingewikkeldheid een aanpak die aanzet tot doen
- alle scholen in niveau 5 (onderweg naar) een DGA
- de "argusogen" van 2014 snel omgebogen naar constructief vertrouwen

Het beleid is en blijft gericht op het bereiken van duurzame en lange termijn effecten binnen de beschreven doelstellingen in de context van krimp, personeelskrapte, verevening, decentralisatie en snelle maatschappelijke veranderingen. Een onverminderd grote uitdaging voor scholen en schoolbesturen.

R. Vastbinder, onafhankelijk voorzitter.

Hoofdstuk 7 Klachten en Beroep

Het samenwerkingsverband hanteert een klachten- en beroepsregeling, zoals opgenomen in het Ondersteuningsplan. Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de stichting onderwijsgeschillen: één onafhankelijk en professioneel loket, waarbij alle commissies waar het samenwerkingsverband mee te maken kan krijgen, zijn ondergebracht.

- De Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, die bevoegd is voor geschillen tussen het bestuur van het samenwerkingsverband en de ondersteuningsplanraad;
- De Landelijke Arbitragecommissie Samenwerkingsverbanden, die bevoegd is voor geschillen binnen het samenwerkingsverband;
- De Landelijke Geschillencommissie OOGO (op overeenstemming gericht overleg), die bevoegd is voor geschillen tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten in het overleg over het ondersteuningsplan;
- De Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring sbo/(v)so, die bevoegd is in bezwaren tegen de toelaatbaarheidsverklaring;
- De Landelijke Klachtencommissie Onderwijs, die bevoegd is in klachten over beslissingen en gedragingen van het bestuur, de bestuurder(s) en de medewerker(s) van het samenwerkingsverband.

Gedurende de verslagperiode is er geen sprake geweest van klachten-, bezwaar- of beroepsprocedures.

Hoofdstuk 8 Tot slot: stuurmanskunst

De focus ligt enerzijds op doorontwikkeling, verankering en uitvoering van gemaakte afspraken door teams, scholen en schoolbesturen en anderzijds op doorontwikkeling van de integrale aanpak tussen onderwijs en gemeenten om de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren.

Het motto van het nieuwe ondersteuningsplan is dan ook “zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats” als richtinggever voor beleid, uitvoeren en (dagelijks) handelen. De opdracht ligt voor om te komen van beleid naar uitvoering. De vertaling van beleid naar uitvoering (van denken naar doen) is een complex proces en een zoektocht hoe dit vormgegeven moet worden. De ervaring van de afgelopen jaar leert dat het verankeren in doen een kwestie van lange adem is. Faciliterend aan dit proces wordt het werkveld ondersteund, zowel in werkprocessen (o.a. Duiden & Doen) als in verantwoordingsprocessen (o.a. Schoolbesturen aan Zet).

Aan het werkveld wordt gevraagd steeds te handelen conform de inclusie-denkklijn; de oude vertrouwde vinklijsten en criteria als houvast loslatend. Daarvoor in de plaats komen kaders met een variëteit aan handelingsmogelijkheden om maatwerk te bieden in verbinding en afstemming met netwerkpartners. Dat vergt professionaliteit, creativiteit, flexibiliteit, wendbaarheid en lef van alle betrokkenen rondom het kind. Vertrouwde hiërarchische lijnen staan onder druk en maken plaats voor samenwerking in een netwerk van professionals waarin interprofessionele samenwerking vraagt om andere vormen van aansturing en regie. De wijze waarop netwerkregie moet worden ingericht is een gezamenlijke zoektocht van alle betrokken netwerkpartners.

Voor de Zuid-Limburgse vloot van schoolbesturen, scholen, gemeenten en netwerkpartners is de vaarkoers duidelijk. De bakens zijn verzet. Het vergt stuurmanskunst en koersvastheid om elk vaartuig in deze vloot mee te laten varen op de nieuwe golven van integrale aanpak met inclusie als kompas.

Om koers te houden moeten alle zeilen worden bijgezet en knopen worden doorgehakt.